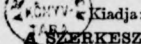

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felfelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Szell Kálmán terminusa.

Budapest, március 6.

(S) Az új helyzetnek van egy elementuma, amely nem részesült eddig kellő méltatásban, holott van olyan fontos, mint a belső politika új alakulása. Ez az elementum a közgazdasági kiegyezésnek a Szell-féle formula értelmében való biztosítása. Talán még az sem volna túlzás, ha azt mernők állítani, hogy mindaz, amit a belső politikában elértünk, főképpen annak köszönhető, amit Ausztriához való viszonyunkban biztosítani kellett, s ennyiben ez a legjelentősebb eleme az új helyzetnek, már csak azért is, mert a többi mind ez segített létrehozni.

Hogy egész világosan megértsük magunkat, nézzük, mi történt? Megbukott egy népszerűtlen kormány és helyére jött egy népszerű kormány. A csak száma erős többség helyett alakult egy többség, a melynek számbeli ereje is csaknem példátlanul nagy, de ezenfelül biztosítva van részére egy parlamentű helyzet, amelyben akaratát feltétlenül érvényesítheti. A technikai obstrukció mindenképpen lehetetlenné van téve, a kiegyezés dolgában pedig a paktum köti az ellenzékét, hogy nem fog obstruálni. Biztosítja ez a paktum továbbá azt is, hogy amennyiben 1904-ig Ausztriában meglesznek az alkotmányos előfeltételek, a kiegyezés akkor ismét létre fog jönni és Magyarország az immár feléledt és törvénybe is foglalt önrendelkezési jogát nem a gazdasági különválásra fogja felhasználni.

A kibontakozás politikája tehát, amelyet Szell Kálmán diadalra vitt, tiszta helyzetet teremtett a kiegyezés kérdésében. És a kiegyezés biztosításának ez a lehetősége kétségtelenül egyik döntő tényezője volt a békepoli-

tika diadalának. A rendezett parlamenti állapotok helyreállítása égető szükségesség volt önmagában is. De egyenesen elengedhetetlen volt a kiegyezés politikájának és a monarchia egyetemes érdekének szempontjából. Ha ugyanakkor, mikor krízis emésztí Ausztria államát, Magyarországon is elhatalmasodnak a bomlasztó erők, ezt a kettős krízist a monarchia nem bírhatta volna el. És a közgazdasági kiegyezés minden bizonyosabb első sorban, de az ennél sokkal fontosabb érdekek egész sora is kockára került volna. Mindezekre az érdekekre igazi megváltás volt Szell Kálmánnak bölcs és öntudatos politikája, amely biztosította a békét és biztosította a kiegyezést, nemcsak a mostanit, hanem a jövődőt is, s azért tudta biztosítani a békét, mert a kiegyezést Magyarország jogainak teljes érvényesítésével tudta biztosítani.

Éppen ez az, ami legelősebben különbözteti meg Szell Kálmán politikáját báró Bánffy Dezső politikájától. Báró Bánffy Béccsel szemben engedékeny volt, sokkal engedékenyebb, mint Szell Kálmán; ellenben itthon erőszakos volt. Szell Kálmán itthon békés, Béccsel szemben határozott. Bánffy mindent kész volt Bécsnek megígérni, de semmit sem tudott beváltani, mert itthon csak erőszakos volt, de nem erős. Szell Kálmán szigorúan megszabta azt a határt, amelyen túl az előzékenységben nem mehet; de addig a határig megszerzte magának azt a föltétlen bizonyosságot, hogy a szavának ura lesz. Kétféle határt szabott: az egyik a jog sértetlensége, a másik az 1904-ig megszabott időbeli határ. Amazzal biztosította Magyarországnak a törvényben meghatározott cselekvésszabadságot minden elcsavarás ellen; emezzel megadta Ausztriának a lehetőséget arra, hogy a

magá belsei ügyeit a saját érdekében rendezze.

És míg Bánffy Dezső a maga engedékenységgel és erőszakosságával Ausztriának nem adott semmit és Magyarországon veszedelembé döntött mindent, addig Szell Kálmán a maga határozottságával és békülékenységével Magyarország jogait megővta a veszedelemtől, Ausztriának pedig egyenesen prémiumot adott arra, hogy zavaraió kibontakozzzék s ezzel a dinasztának, a monarchiának — és benne Magyarországnak — legnagyobb érdekeit óvta meg. Szell Kálmán terminusa öt teljes esztendő; 1904-ig van idejük az osztrákoknak, hogy megmondolják, érdemes-e holmi nyelvkérdésekkel léteérdekeiket taszítani a pusztulás szélére. Elég nagy idő arra, hogy az osztrák válság kidühöngje magát, annyira elég, hogy ennyi ideig el sem bírhatja a vajudást Ausztria. És talán amire nem volt képes az osztrák népeknek nagyon fogyatékos hazafisága és nagyon kétséges dinasztikus érzése, arra talán képes lesz a gazdasági önzésük, amely elé odaállította Szell Kálmán a teljes biztosítékot arra, hogy a vámszövettség megújítható lesz, ha Ausztria azzá válik reánk nézve, ami a szövetség megkötéséhez elengedhetetlenül szükséges: alkotmányos szerződő fölé. Ez természetesen elengedhetetlen föltétel és ezt jó lesz megmondolni odaát Ausztriában. Magyarország az elszakadást nem keresi, de kész levonni a következményeit annak a törvényes kényszerűségnek, amely akkor állana be, ha elkövetkeznék Szell Kálmán terminusa, a nélkül, hogy elkövetkeznék vele a szövetség megújításának jogi lehetősége is.

Ausztria csak hálával fogadhatja azt a loyaltást, amely lehetővé tette számára a leszámolást azokkal a belső veszedelmekkel,

T Á R C A.

Albert Bataille.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Salamon Ödön.

Erős, egészséges ember volt, és apró szeme reménykedő vidámsággal mosolygott bele a zürzavaros világba. Igazi délfrancia típus, rövidre nyírott haja, à la Brissou felfelé kefélt és katonásan pödört bajusza érdekessé tette különben is rokonszenves, megnyerő alakját. Folyton irt, dolgozott, mozgott, szónokolt vagy utazott. Passzionátus újságíró, akit soha senki pihenni nem látott. A lankadatlan munkának ideges apostola, aki soha semmi társadalmi kötelezettséget nem mulasztott. Zsurit adott és zsurikon megjelent, minden egyes levélre válaszolt, munkakabátját pedig sűrűn váltotta fel a gondosan kivászt frakk. (Mi ideháza vagy csak mulatunk, vagy pedig csak dolgozunk.) Elsőrangú világglanck a főmunkatársa volt, amelynek legszomorubb rovatát ő vezette.

A párisi életet a maga drámai valóságában kíméletlen tárgyilagossággal varázsolta az olvasó közönség elé. Hosszu évtizedeken át számolt le mindazzal, ami törvényszéki esemény volt a világhírű Palais de Justiceben. A párisi gonosztevékről írott apró jellemrajzai, a szerelmi drámáknak megrendítő leírásai a „Figaro“-t leginkább tették népszerűvé. És a mi szabad ideje maradt, azt a hóni és külföldi kollégák sorsának javítására fordította. A nemzetközi sajtókongresszusnak egyik megalapítója volt és kedveno eszméjét, az újságírók iskolájának létesítését csak az imént valóította meg, amennyiben a lisszaboni kongresszus tavaly el is fogadta indítványát...

Okunk van arra, hogy ne essünk úgy át halálán, mint a francia közéletnek más szereplőin. A párisi újságírók közül legjobban ő ismerte a magyar viszonyokat. Neki köszönhető, hogy a Figaro „Pesth“ helyett már Budapestet ír és ami még sokkal fontosabb, hogy ez a világlap két év óta külön magyar tudósítót jelölt ki. Hűségese övegye pedig magyar származású asszony, aki férjének minden magyar ismerését „jó estét kívánok“-kal üdvözölte...

Sebtiben-röptiben írom mindezeket, mint a hogyan sebtiben bucsuztam tőle három hónappal ezelőtt a Figaro szerkesztőségében.

Foketeruhás asszonyok várakoztak előszobájában. Azt akarták, hogy ügyvédi minőségében védelmezze őket a végtárgyaláson.

Kijött vidáman, mosolyogva, teli életkedvvel és úgy beszélt, mint a hogyan nagyon elfoglalt francia szokott.

— Mit csinálnak Budapesten? Ugy-e nagy baj az osztrákokkal? Hát az obstrukció, akvóta? Nem lesz-e forradalom? Ugy-e isznak egy pohár sört ma este a Pousset-ben? Rómában nemde találkozunk? Az kellemesebb ut lesz, mint a lisszaboni! Ajánlom, hogy hozzon télikabátot Olaszországba. Tudja, az az olasz éghajlat, az csak olyan reklám-klima. Isten önnel! Vizontlátásra a Poussetben! Várjon csak, akár egy belépőjegyet a Dreyfus revizió végtárgyalására? Kapitális nap lesz holnap. Engem borzasztóan kimerített ez az egész história... A párisi zurnaliszták napról-napra hajba kapnak és duellálnak. Nem tudok köztük békességet csinálni... A vizontlátásra a Poussetben!

Akkor láttam legutoljára. A Pousset-be már nem jöhett. Még aznap este vidékre kellett utaznia, hogy jelen legyen Vacher tizenhétszeres rablógyilkos végtárgyalásán.

Botomat ott felejtettem. Amikor visszafordultam, már a foketeruhás asszonyokkal tárgyalt. A

szerkesztőségi szolgál pedig idegesen várta a kéziratát.

— Vizontlátásra, Rómában!

Még nem is egész három éve, hogy báró Bánffy Dezső, a mostani főudvarmester estélyt adott a nemzetközi sajtókongresszus tagjainak tiszteletére. Ott a miniszterelnöki palotában ismerkedtem meg Albert Bataille-jal.

Javában beszélgettünk. Egyszerre beront valaki a fogadó terembe:

— Leszuhant a sikló! Bataille halálsápadtan hagyta el a termet, kérve, hogy maradjak vele.

A siklónál felszedte sebesült francia társát, Troimaux kollégáját, akivel kedélyesen átmentünk a Lánchídon és bementünk a Korona kávéházba.

Első dolga volt, hogy táviratot szövegezzon Montmorency-ben nyaraló feleségének.

— Egészséges vagyok és virulok. Semmi baj! Arra kért, hogy csak reggel továbbítsam a táviratot, nehogy a felesége megrémüljön.

Imádtá a feleségét, és büszke volt arra, hogy magyar asszonynak a férje...

Másnap a Szikszay udvarában ebédet adtunk a francia kollégák tiszteletére.

Forró nyári nap volt. Bataille nagyon melegen ismerkedett meg néhány fröccsel, amelyet mint saját külön magyar italt honosított meg néhány párisi vendégében.

Éppen eltette a magyaroakat, amikor az ég egyszerre beborult és az első menydörgés elhangzott.

Erre sápadtan berohant az étterembe, és ott magához térve, mentegődött.

— Uraim, két nagy hibám van. Bonapartista vagyok testestől-lelkestől és a menydörgéstől jobban félek, mint egy halálos kimenetelű párbajtól...

Néhány hónappal ezelőtt a lisszaboni sajtó-

amelyek állami létét teljes elzúllással fenyegetik; amely időt adott neki, hogy létrehozza a maga politikai konszolidációját és megmenntesse gazdasági érdekeit is. Széll Kálmán ennek a lehetőségnek a megteremtésével szolgálatot tett a monarkának is, a melyet rettenetes megrázkodással fenyegetett az osztrák zürzavar, komplikálva Magyarország belső válságával és a kiegyezés veszedelmével. De a legnagyobb szolgálatot Magyarországnak tette. Nemcsak azért, mert a kiegyezés Magyarország érdeke is; nemcsak azért, mert a monarkia egyetemes érdeke egyuttal Magyarország érdeke is; hanem főképpen azért, mert ime, ismét Magyarország nyújtott segítő kezét Ausztria megmentésére és ismét bebizonyult, hogy minő hatalmas, semmivel össze nem hasonlítható erőegységet képvisel a monarkában az erős, egységes Magyarország.

BELFÖLD.

Országgyűlés. A kormány legtöbb tagja Bécsben időzik, velük mentek bucsukihallgatásra a régi miniszterek is, köztük Perezel Dezső, akit azóta házelnöké tette a parlament. A mai ülés tehát még külsőségekkel sem igen kárpótolta egyetlen érdekessége az volt, hogy az elnöki széket ma foglalta el először Tallián Réla, az egyik új alelnök. Maga az ülés nagyon rövid ideig tartott. A szombaton letárgyalt katonai javaslatok harmadik olvasása után minden vita nélkül fogadta el a Ház a Margithidnak a Margitszigettel való összekötéséről szóló javaslatot. A számvévisők három jelentéséhez, mely a tavalyi esztendőben történt tulkiadásokról számolt be, a függetlenségi párt nevében Kossuth Ferenc szólott röviden, csak éppen hogy a tulkiadások ellen általánosságban tiltakozzék. Egyébként holnap nem lesz ülés, szerdán pedig a Polónyi-féle kvóta-indítványon kívül a Rakovszky István mentelmi ügyét is tárgyalják.

Erdély Sándor bucsuja. Erdély Sándor volt igazságügyi miniszter tegnapi délelben fogadta az általános polgári törvénykönyv szerkesztőbizottságát, amely tőle, mint első elnökétől szívesly bucsut vett. A bizottság szónoka annak a reménynek adott kifejezést, hogy az új igazságügyminiszter dr. Plósz Sándor vezetése alatt, a magyar általános polgári törvénykönyv mielőbb valósulni fog. Erdély meglepetésben köszöntö meg a megiszteltetést s maga részéről, mint mondta, meg van győződve, hogy utóda, aki eddig is buzgó munkatárs volt e kérdésben, a nagy igazságügyi alkotást szintén hathatósan elő fogja

kongresszusra utaztam. Meghültem utközben és betegen érkeztem az Avenida Palace szállóba.

Első látogatóm Albert Bataille volt, egy portugáli orvos kíséretében, akinek lelkére kötötte, hogy ne ereszsen semmiféle ünnepségre.

— Soha életemben nem volt semmi bajom, mondotta ő. Tudok én vigyázni magamra. Különbem nekem semmiféle léghuzam nem árt!

És ime! Itt a fővárosban kellemetlen márciusi szellő fujdogál végig az utcákon. Az emberek fele beteg, influenzás. Egy kis távirat érkezik Párisból: „Albert Bataille meghalt.”

A negyvenkét éves, erőteljes férfi meghült. Meghült először életében és meghalt. Egy kis influenza, egy kis tüdőgyulladás és vége. Albert Bataille neve eltűnik a Figaro hasábjairól. Helyét új név foglalja el, az olvasóközönség nemokára elfelejté.

De a kollégáid, neves és névtelen, a távol idegenből nem felejtünk soha. Viszontlításra — Rómában! Igen, olyan az újságíró sorsa! Viszontlításra Budapestben! Viszontlításra Párisban! Viszontlításra Stockholmban! Viszontlításra Liszszabonban!

Gurulnak végig az élet minden eseményén, átrepülnek a fél, néha az egész világon, mint vidáman csiripelő bohém verebek, hogy mindegyik tapasztalásnak egy-egy buzaszemet szedjék.

Azután a sok tapasztalás közepette jön egy kis influenza, egy hitvány parányi influenza és mindennek egyszer s mindenkorra vége!

Egy hónap mulva sajtókongresszus lesz Rómában. Mire megnyílak, már régen ott nyugszol a montmartre-i temetőben abban a sírban, amelyet e pillanatban esinál számodra néhány croquemort.

Vidd oda a magyarok halás elismerésének koszoruját, amiért olyan lelkes szószólója voltál minden magyar ügynek!

Viszontlításra, de nem — Rómában!

mozdítani. Erdély Sándorhoz az utóbbi napokban az országnak majdnem összes felső bíróságaitól, törvényszékeiktől és járásbíróságaitól, valamint az ügyészségek részéről is igen meglehetősen feliratok érkeztek, amelyekben e testületek teljes üléseik határozatai alapján volt főnöküktől bucsuznak. Ezek a feliratok meglehetősen méltatják amaz érdemeit, amelyeket Erdély az igazságügy minden ágában szerzett.

A mentelmi bizottság elnöke. Mint jó forrásból értesülünk, Széll Kálmán miniszterelnök fölkérte Chorin Ferencet, hogy vállalja el újra a képviselőház mentelmi bizottságának elnöki tisztét, amelyről Chorin a szabadalvú pártból történt kilépése következtében lemondott. Chorin Ferenc a miniszterelnök kívánságának engedve, kijelentette, hogy ha a választás real fog esni, készséggel elfogadja újra a mentelmi bizottság elnöki tisztségét. Megemlítjük itt, hogy a kormányk mentelmi kérdésekben az az álláspontja, hogy a mentelmi ügyek elbírálása ezentul mindenkinek saját egyéni meggyőződésére bízassék s hogy e tekintetben a szabadalvú párt tagjaival szemben a kormány részéről semmiféle befolyás nem fog gyakoroltatni.

A fuzló. Wenckheim Frigyes még a nemzeti párt emlékezeses ülésének napján értesítette Horváthy Nándort, hogy mindenben hozzájárul a párt határozatahoz. Barátai biztosra veszik, hogy már a napokban követni fogja a szabadalvú pártba belépett elváltársait.

Vasvármegye üdvözlöte. Vasvármegye ma igen látogatott rendkívüli közgyűlést tartott több száz bizottsági tag jelenlétében, kik egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy Széll Kálmán, Vasvármegye fiát miniszterelnökké történt kinevezetése alkalmából feliralt üdvözlő s a feliratot száz tagból álló küldöttség által nyújtatja át. A küldöttségben helyet foglalnak a vármegye előkelőségei, a többi között: Radó Kálmán, gróf Széchenyi Tivadar, gróf Batthyány Lajos, Széjbély Gyula, Chernel György, Rosenberg Gyula és Förster Ottó országos képviselők, továbbá Batthyány-Strattmann Ödön herceg, Batthyány Zsigmond és Iván, Erdély Gyula, Széjváry László fumei kormányzó és Széchenyi Miklós grófok. Vasmegeye küldöttségét Reiszig Ede főispán fogja vezetni, az üdvözlő beszédet pedig dr. Károlyi Antal fogja tartani. Széll Kálmán miniszterelnök március 11-én délután 5 órakor fogadja a deputációt a miniszterelnöki palotában. A mai közgyűlésen az állandó választmány határozati javaslatát dr. Károlyi Antal lelkes beszéd kíséretében terjesztette elő, amelyben kifejezést adott a vármegye örömeinek, valamint ő felsége iránt való hálájának, hogy Vasvármegye ezülvözlő s a szabadalvú haladás zászlóvivőjét, Széll Kálmánt hívta meg a miniszterelnöki székbe. Ermszt Kelemen főrendiházi tag szölit azután, fényes beszédben méltatva Széll Kálmán hazafiai érdemeit, miket a béke létrehozása körül szerzett. Szívvel és lélekkel csatlakozik a határozati javaslatához és ajánlja elfogadását. Erre viharos éljenezések közt elfogadta a közgyűlés a feliratot, megválasztotta a 100 tagú küldöttséget, melyhez még Szombathely város 30 tagú küldöttsége csatlakozik.

Poszony város mai közgyűlésén Teller polgármester elnöklete mellett a tanács indítványára és Molecz bizottsági tag felszólalása után egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy az új kormányhoz, melynek kinevezése nemcsak a parlamenti bonyodalomnak vetett véget, hanem egyuttal egészen új és a pártok békés együttműködését biztosító helyzetet teremtett, megleghangú üdvözlő feliratot intéz, annyival is inkább, mivel éppen Poszonyban jelölte ki először a város képviselője, Szilágyi Dezső azt az utat, mely a kibontakozáshoz vezethet. Egyuttal az alkalmából Szilágyi Dezsőhöz is külön üdvözlőt intéz a város.

Wittmann János országgyűlési képviselőnek a szabadalvúpartba történt belépésének örömeire az eleki választók bankettet és fáklászenét rendeztek.

Igazolás. Bíró Lajos volt nemzeti párti képviselő ma jelentette be a szabadalvú párt elnökéhez intézett levélben a pártba való belépését. Bíró Lajos tegnapi megjelent hatvani választói előtt és kifejevo a pártok alakulásában beállott fordulatot, választói rendelkezésére bocsájtotta mandátumát. A függetlenségi párt elnökének Kérthy Sándornak indítványára a választók egyhangulag bizalmat szavaztak Bíró Lajosnak.

A szabadalvúpartba történt belépését választóihoz intézett nyílt levélben igazolja Kemény Pál, a zirci kerület függetlenségi, később pártkonkivüli képviselője. Utal arra, hogy ő mindig a szabadalvú eszméknek és a közirazzatás államosításának volt hiva

és ez álláspontja által támogatva levonja a kiegyezés kérdésében létrejött megállapodásokból a konzekventciát. Meggyőződése, hogy inkább szolgálja hazáját, ha a parlament annyi jeleseinek példájára az új irányzat megerősítésére ajánlja föl munkásságát.

Magyar világ Bécsben.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Bécs, március 6.

Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel érkezett Bécsbe. Megérkezése után a magyar miniszteriumba hajtatott, ahol meglehetősen sokáig értekezett gróf Széchenyi Manó miniszterrel. Széll Kálmán azután a Sacher-szállóba ment, ahol megszállt s ott diszbe áltözködve a Burgba hajtatott, ahol jelen volt báró Bánffy Dezső magyar főudvarmester eskütételén. A szertartáson Széll Kálmánon kívül gróf Andrássy Aladár főkamaraas volt jelen. Az eskümentát gróf Széchenyi Manó miniszterolvasta. Az eskü letétele után Széll Kálmán visszatért szállójába, ott újra áttöltözködött háromnegyed tizenkettőkor újra a Burgba ment, ahol a király ötveneged óra hosszáig tartó magánkihallgatáson fogadta. Széll Kálmán ezen a kihallgatáson részletes jelentést tett a helyzetről, melylyel a király nagyon meg volt elégedve. Széll Kálmán a Burgból Jenő főherceghez hajtatott, akinél mint magyar miniszterelnök tiszteletét tette. A miniszterelnök mostani bécsi utját loginkább arra használja föl, hogy bemutatja látogatásokat tegyen. Egyes osztrák minisztereknél ma névjegyét hagyta. Holnap délután Budapestre utazik.

Széll Kálmán még ma délelött fölkereste Goluchowskit, délután pedig gróf Thunt látogatta meg. Ma azonban még nem tárgyalta a két kormány, mert Lukács pénzügyminisztert meg akarják várni. Holnap reggel Széll, Thun, Lukács és Kaizl megkezdik a tárgyalásokat. Ami a kiegyezés kérdését illeti, a bécsi politikai körök úgy tudják, hogy a tárgyalások teljesen elő vannak készítve, és hogy a magyar kormány semmiféle nehézséggel nem fog találkozni kívánságai megvalósításánál, mert ő felsége egyenes óhaja az, hogy a tanácskozáások a Széll-féle új alapon lehetőleg gyorsan lebonyolítottassanak. A kvóta kérdésének végleges rendezése végett, hir szerint, rövid idő mulva összehívják a Reichsrathot, a mely újra megválasztja a kvóta-bizottság tagjait, hogy a tárgyalások újból felvétessenek és a kvóta ezekkel új alapon meg legyen határozható.

A bécsi hir azt is tudni véli, hogy a kvóta-arány a régi marad.

(Budapesti Tudósító.)

Az általános kihallgatás után Széll Kálmán miniszterelnököt ő felsége egy óránál tovább tartó magánkihallgatáson fogadta, amely alatt a miniszterelnök a parlamenti és politikai helyzetről tett előterjesztést. A miniszterelnök, aki a mai napon személyes érintkezésbe lépett a közös és az osztrák kormány tagjaival, akiket legutóbbi Bécsben létekor nem talált otthon és holnap folytatja látogatásait, alkalmasint már holnap délután visszatér Budapestre. A volt Bánffy-kabinetnek állásukból távozott tagjai, Perezel Dezső, Erdély Sándor és báró Daniel Ernő, akiket ma ő felsége az általános kihallgatások előtt magánkihallgatáson fogadott és kegyes fogadtatásban részesített, már ma délután visszatértek Budapestre.

Lukács László pénzügyminiszter ma este Bécsbe érkezett, hogy az osztrák pénzügyminiszterrel a folyó ügyekről értekezzen.

Báró Fejérváry honvédelmi miniszter, aki már szombat óta Bécsben van, szintén tárcája körébe tartozó folyó ügyek elintézése végett időzik az osztrák fővárosban.

(Az új főudvarmester.)

Báró Bánffy Dezső főudvarmestert, miután az esküt letette, ő felsége rövid magánkihallgatáson fogadta s azután a volt Bánffy-kabinet fölmentett miniszterei tisztelegtek együttes kihallgatáson a királynál, aki kegyelmesen bucsuzott volt minisztereitől. A közös kihallgatás után Perezel Dezső újból kihallgatáson volt a királynál, hogy képviselőházi elnöki minőségében bemutatkozzék.

Báró Bánffy Dezső főudvarmester kijelentette, hogy nem megy a Rivierára, hanem pár napra visszavonul Kolozsvárra, azután pedig állandóan Budapesten marad.

KÜLFÖLD.

Az ausztriai nyelvharó. A cseheknek legújabbán azzal rémitgetik odaát, hogy a Thun-kormány a csehországi nyelvkérdést császári rendelet útján akarja szabályozni a 14. §. alapján, még pedig ideiglenes törvényerővel. Ez még nem lenne olyan nagy baj, de az is hallatszik, hogy a nyelvszabályozás a németekre nézve kedvező lesz, s ettől aztán már prüszkölnek a csehek. A cseh képviselők pártvezetősége siet is a *Narodni Listy*ben kifejezést adni érületének s kijelenti, hogy Csehországban a nyelvkérdést egyáltalában nem lehet a birodalmi törvényhozás útján szabályozni, annál kevésbé a 14. §. alapján. A jobboldal két legnagyobb pártja, a csehek meg a lengyelek tagadják a reichsrathnak a nyelvkérdés megoldásában való illetékességét. A kormány különben sem szegheti meg egyoldalul azt az ígérését, hogy a jobboldalra akar támaszkodni. A cseh képviselők egyáltalában nem fogadhatnak el olyan intézkedést, amelynek erejénél fogva a cseh nyelv Csehországnak valamely pontján hátréba szoríthatnák.

Itt említjük meg egyuttal, hogy az osztrák kormány tegnap végre határozott a *tartománygyűlések* második sorozatának egybehívására nézve. A még egybe nem hívott tartománygyűlések március 14-én és 16-án fognak összeülni, a tiroli kivételével, amely későbbre marad. A cseh tartománygyűlés 14-én ül össze.

A revizió.

Budapest, március 6.

A nyilvános tárgyalás, melyet a semmitűszék egyesített tanácsai a Dreyfus-ügyben tartanak, csak e hó 10-ikére várható. Addig is érdekes intermezzót nyújtanak *Walsin-Esterházy* leleplezése, melyeket a bíróság előtt tett vallomásairól most egy londoni lapban közzétesz. Ez a züllött ember most nyíltan megvallja, hogy minden szavára, amit azelőtt a bírák előtt mondott, a vezérkari főnökei tanították be. Ismét csinos botrányra van tehát kilátás.

Ime a mai táviratok:

Páris, március 6.

A semmitűszék *Grosjean* bírót a Dreyfus-ügyben való közbenjárása miatt két hónapra felfüggesztette állásától.

Pasques vizsgálóbíró ma a *Déroutède*-ügyben kihallgatta a 82-ik gyalogezred ezredesét és néhány katonáját.

Páris, március 6.

A semmitűszék egyesült tanácsai Mazon elnöke alatt *Ballot-Beaupré*t bízták meg a Dreyfus-pör revíziójának előadásával. Az előadó *Beaurepaire* utódja a büntetőtanács elnöki székében. Hír szerint a revízió nyilvános tárgyalása nem lesz meg április 10-ike előtt.

Páris, március 6.

Fournière szocialista képviselő Lilleből azt táviratozza *Freyinet*nek, hogy a képviselőházban interpellálni fog arról a szerepről, amelyet a vezérkari a *Walsin*- és *Zola*-pörben játszott.

Walsin leleplezéseinek az a része, amelyben azt mondja, hogy mindig vezérkari főlebbvalóinak utasítása szerint járt el, nagy szenzációt kell. A *Figaro* azt írja, hogy *Walsin* hit alatt tette tanuvalomását és hogy ennél fogva hamis eskü esetében igen szigorú büntetésnek teszi ki magát. *Walsin* leleplezése — írja a *Figaro* — nagyon érdekesek és csak azt kívánjuk, hogy *Walsin* esküje mellett is hazugságoknak bizonyuljanak. A *Rappel* újra közli *Zola* *J'accuse* című levelének azt a részét, melyben a második katonai törvényszéket azzal vádolja, hogy az első katonai bíróság által elkövetett törvénytelen séglet felsőbb parancsra szentesítette.

Walsin egészen világosan kijelenti, hogy *Boisdeffre*, *Gonze* és *Pellieux* tábornokok *Billot* haligatag vagy kifejezett hozzájárulásával szőtték azt a borzasztó eszt, amely *Walsin* fölmentésével végződött.

London, március 6.

Walsin-Esterházy ma azt írja a *Daily Chronicle*ben, hogy már a hetvenes évek közepén hivatalnok volt a hadügyminisztérium kémkedő irodájában és ott szolgált százados való kinevezéséig, amikor a csapatokhoz tették át. *Walsin* részletesen elmondja, hogy *Henry* hogyan hamisította a Dreyfus-okiratot s azt mondja, hogy *Boisdeffre*, *du Paty de Clam* és *Pellieux* már 1898. áprilisban tudták a hamisításról.

A pápa gyógyulása.

Budapest, március 6.

Az aggodás és kétkedés kínos napjai után végre teljesen megnyugtató tudósítások érkeznek a szentatya hogylétéről, úgyhogy ma már szinte azt lehet mondani, hogy a pápa meg is gyógyult. Legjobb jele ennek az, hogy ő szentsége állandóan igen jókedvű s tegnap négy órát töltött ágyon kívül, mialatt vidáman beszélgetett *monsignore Angelivel* és két orvosával. Beszélt gimnazista koráról és tanulmányairól, különösen fölemlítve, hogy verstani dolgozataira mindig a legjobb kalkulákat kapta. De, tevé hozzá nevetve, az érdem ezért nem az övé, hanem a kiváló szorgalommal összeállított idézet-táré, mely a legnevezetesebb auktorokból volt összegyűjtve. A hosszas gyakorlásból fakadt aztán ő benne az önálló alkotás képessége. A pápa kivett a zsebéből egy megsárgult könyvecskét, lapozgatott benne s azt mondta: „Ez az én *distichonjaim bölcsője*”. Ismeretes, hogy *Leó* pápa valóságos szenvedélyvel és nem közönséges költői talentummal versel. Át is adott az orvosainak egy tréfás verset, amelyben a saját betegségeiről mulat. Betegségéről nem is adnak ki már bulletineket s néhány nap mulva a Vatikánban ismét helyreáll a szokott régi rend.

Mai távirataink a következők:

Róma, március 6.

A Vatikánból nagyon kedvező hírek jönnek. A pápa a legutóbbi éjszakát is nyugodtan töltötte s ma jó étvágya volt. Ma délben könnyebb kötetést tettek a sebére. A szent atya ma ezt mondta környezetének:

— Remélem, hogy igaza lesz *Lapponin*ak, aki az operáció után azt mondta nekem, hogy meg fogom érni a jövő évszázadot.

Róma, március 6.

A délelőtti tizedfél órakor kiadott orvosi jelentés így szól: A szent atya általában és lokális állapota állandóan rendkívül kielégítő. Holnap estig nem adnak ki újabb orvosi jelentést. Hőmérséklet 36,6, érverés 66, lélegzés 20.

Róma, március 6.

A pápa ma néhány órára felkelt az ágyból. Mától kezdve a szent atya már rendszeren ékezik, mint-hogy most már szükségtelen, hogy kizárólag folyékony ételmezekkel táplálkozzék. *Mazzoni* és *Lapponi* orvosok délutáni látogatásuk alkalmával konstattálták, hogy a pápa hőmérséklete, érverése és lélegzése rendszeres. Ma a szentatya *Rampolla* bíbornok-államtükárt, unokaöccsét és több udvari praelatust fogadott. *Lapponi* mátlól kezdve nem tart éjjeli szolgálatot a Vatikánban.

HIREK.

Budapest, március 6.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Február 28-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Gróf *Apponyi* Albert holnap este Eberhardról Budapestre érkezik. — Gróf *Károcsy* Jenő a nemzeti szövetség javára 1200 koronát küldött dr. *Herczegh* Mihály elnök kezébe. — *Bartha* Miklós országgyűlési képviselő néhány heti üdülésre *Lussinpiccolóba* utazott.

— Horánszky phenése. *Horánszky* Nándor országgyűlési képviselő két heti üdülésre *Lussinpiccolóba* utazik.

— Korányi Frigyes ünneplése. Az első belgyógyászati köröda szép ünnepnek volt színhelye ma délelőtti. Dr. *Korányi* Frigyes nevenapját ünnepeleltek hallgatói. Amikor az ós orvostanar belépett a terembe, lelkesen megjelenezték és *Várady* László orvostanhallgató szép szavakkal üdvözölte *Korányi*t, tölmácsolván az ifjúság ragaszkodó szeretetét. *Korányi* meghatóttan válaszolt, megköszönve a nem várt ovációt.

— Az újságírók üdvözlése. A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete holnapután szerdán, déli egy órakor küldöttség útján fogja üdvözölni *Hegedűs* Sándor kereskedelmi minisztert, a nyugdíjintézet elnökét, ki az intézet iránt való érdeklődésének jeleül mint miniszter is megtartja a nyugdíjintézet elnöki állását. A küldöttség tagjai szerdán déli 1/2 órakor gyűlnek össze az országgyűlési szabadelvű párt klubjában s *Falk* Miksa elnök vezetése alatt onnan mennek a kereskedelmi minisztériumba, ahol *Hegedűs* Sándor miniszter a küldöttséget fogadja.

— Haldokló királyné. Brüsszelből táviratozzák, hogy *Henriette* belga királyné állapota nagyon rosszra fordult. A beteg tegnap délután többször elalult s este hét órakor ellátták a haldoklók szentségével. *Lipót* király, kit tegnapelőtt operáltak és akinek feje azóta be van kötve, folytonosan a beteg királyné ágyánál van. A nagy beteg állapotáról szóló híreket félóránként gyorsfutár viszi Laekenből *D'Ontremont* udvari főmarsallnak és *Faberot* miniszternek. Újabb táviratunk, melyet Brüsszelben ma délelőtti 9 órakor adtak föl, azt mondja, hogy *Henriette* királyné állapota reménytelen és hogy minden pillanatban várják halálát. A királyné szombat délig elég jól volt s *Tiriar* udvari orvos azt mondta, hogy a beteg főgyógyulása biztosan várható, de délután emelkedett a láza, ereje pedig rohamosan hanyatlott. Három orvost hívtak, akik valamennyien kétségbeesítőnek mondták a királyné állapotát. A királyné tegnap este óta eszméletlen állapotban van. A laekeni kastély kapujában sok ezernyi néptömeg részvétellel várja a híreket.

Brüsszel, március 6.

A királyné agóniában van, pillanatra sem tért eszméletre. Ma délután deliriumában kiugrott az ágyból, az ablakhoz rohant, felrántotta az ablaktáblákat s ki akart ugrani. Az utolsó pillanatban fogták le az ápoló apácák és visszavitték ágyába. A két apáca éjjel-nappal a királyné mellett van. Az orvosok végképpen lemondottak a reményről, hogy megmenthetik a királyné életét. (mvt.)

— A gyászspanyolok. Vert hadak sorából hazavetődtek az utolsó katonák, rongyos, éhes madárijesztők, a büszke spanyol armádia romjai. Tegnap hozta őket spanyol földre, Valencia kikötőjébe, a *Kerubim* hajó. A kikötő tele volt kíváncsi emberrel, a spanyolok kísérteties kiváncsiságtól hajta, tódultak az utolsó ezredek megszemezésére. Az utolsó ezredek, amelyek még a nagy hatalmat fönttartani próbálták az amerikai vízekben. Ehesen, rongyosan védelmezték a spanyol lobogót, amelyet immáron letiport az amerikai, helyébe plántáltak a csillagos lobogót. Az idegen lobogó árnya alól vitték haza az összetört hadat. Az óriás gyarmatországból, amelyet ezek a szegény katonák vérekké védelmezték, nem maradt meg semmi, csak emlékül egy kis ólomszelenc s abban a nagy szigetszerzőnek, *Kolumbusznak* hamvai.

— Császár és író. *Vilmos* császárról ismét egy szép, megnyerő vonást jegyezhet föl a krónika. A császár ugyanis *Rudyard Kipling*, a beteg angol író feleségének, a következő táviratot küldte:

Mint férje páratlan műveinek entuziasztikus tisztelője feszülten várok tudósításokat állapotáról. Adja Isten, hogy megmaradjon önnek és mindazoknak, akik hálásak iránta azért, hogy közös nagy fajunk tetteit oly lélekemelően megénekelte.

Kiplingné a washingtoni német nagykövet útján köszönetet mondott a császárnak és egyuttal jelentette, hogy férje állapota javulófélben van.

— Titkos tanácsosi eskü. Gróf *Keglevich* István, mint Bécsből jelentik, ma tette le a valóságos belső titkos tanácsosi esküt a király kezébe. Gróf *Keglevichet* azután a király általános kihallgatáson fogadta.

— Az új metropolita. *Melianu* metropolitának a *Tribuna Poporului* vádaskodásával szemben Arad megye románsága, mint aradi levelezőnk táviratozza, ma fényes tüntetést rendezett. *Gurba* Konstantin esperes vezetésével több ezren járultak a metropolita elé, hogy ragaszkodásuknak és köszönetüknek adjanak kifejezést az egyházmegye huszonötévi bölcs kormányzásáért. Utána *Trutia* Péter és *Vuja* György beszélték. A metropolita meghatva köszönte meg az ovációt. Délben az aulában bucsuebéd volt *Fábián* főispán, *Salacz* polgármester, *Utrubay* törvényszéki elnök, *Csák* minorita rendfőnök, *Blondein* tábornok és az összes notabilitások részvételével. Holnap végzi *Melianu* a konzisztórium ülésén utolsó funkcióját. Utána Szebenbe utazik a beigtatására. Az aradi püspökavasztás április 30-án lesz.

— Az *Albrecht*-szobor. Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy az *Albrecht*-szobor leleplezésének napját a véglegesen meghatározta. Az asperni csata kilencvenedik évfordulóján, május 21-én fogják nagyszerű pompával leleplezni az új szobrot, éppen olyan program szerint, mint annak idején *Károly* főherceg szobrát.

— A keringőkirály beteg. Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy *Strauss* János influenzában megbetegedett. A keringőkirály lakásán ma megfordult a császárvaros minden nevesebb művésze és az arisztokracia is sűrűn tudakozódott *Strauss* állapota felől.

— Házasság. *Jutassy* Ödön, a *Molnár* Lajpa szerkesztő-tuladónosa ma kötött házasságot a VIII. kerületi anyakönyvi hivatalban *Heiman* Olga kisasszonnyal. — *Löwy* Herman eljegyezte *Braun* Fanny kisasszonyt *Egerből*.

— **Füldről kell kezdeni.** Tegnap óta új kormány ül a spanyol cortes-terem piros zsölleiben: reformkormány, azt mondják. Mesés dolog: reformálni egy tönkretett, összetiport, munkátlan, de büszke országot. Hol kezdik? Hogyan akarják ezt a temetőt élő munkateleppé alakítani? Mik lesznek a reformok?

Az első minisztertanács megadta rá a feleletet. **Füldről kell kezdeni** — ezt határozta don Francisco Sívola és társai. Takarékoskodni kell s a takarékoskodás első lépésére a miniszterek adnak példát. A minisztertanács kimondta, hogy megszünteti a miniszterek nyugdíját. Ennek hallatára bizonyára keresztet vet magára minden becsületessé spanyol, ilyet ki látott? Hisz az egész spanyol gazdálkodás jeles török mintára volt berendezve, kiki annyit harácsolts össze, amennyit csak bírt. Tavaly óriás botránnyok támadtak a madridi községtanács rablógazdálkodása miatt. De *Sagasta* miniszterelnök még csak meg sem merete büntetni a gazdokat, mert annyira magától értetődőnek tekintették az adminisztráció e fajtáját.

Sívola szakítani akar ezzel. Kezdi a minisztereken. Vajjon épp oly könnyen boldogul-e az alsóbb rangú adminisztrátorokkal, mint kollegáival?

— **Lovagias ezred.** Az elmúlt héten történt, hogy egy szép varróleánynak, *Müller Katica* kiaszszonyának, amugy hirtelenben szerelmet valót az utcán egy nyalka lovaskatona. A szegény varróleány fulig pirult és elsietett az üldözője elől.

— Ugy, mit tetteti magát? — rivált rá a katona a leányra, — egy varróleány mindig megelégedhetik egy olyan gavallérral, mint én vagyok, még ha szeretője is van!

A leánynak arcába szökött a vér és szikrázó szemmel kiáltott a katonára:

— Most már távozzék, alávaló gazfiekő, mert...

Tovább nem folytathatta, mert a katona kiarántotta a kardját és rávágott a leány fejére. Aztán gyorsan eltűnt. A megsebesített leány lerogyott a földre s a járó-kelők szállították kórházba. Ott kimosták és bekötötték a sebet, mely szerencsére nem volt halálos, mert a kalap felfogta a vágást. A leány panaszt tett a rendőrségnél, amire nagy nyomozást indítottak s a tettes már másnap megkerült. Otthon bekötött fejjel várta a varróleány a gyógyulást, mikor egyszer csak betoppan hozzá egy teljes díszbe öltözött ezredes.

— Kanitz gróf a nevem, — mutatkozott be a ezredes. Kisasszonyának egy üzenetet hoztam az ezredtől. Az egész ezred megbotránkozva értesült arról az inzultusról, amely kisasszonyt érte. A magáról megfélemedezett katona nevében ezennel bocsánat kérek.

Egy könyvesebb szaladt alá a varróleány sapát arcán... Az ezredes pedig elővett egy szép bokréttát, odaadta a kisasszonynak és eltávozott. A valódi meglepetés csak most következett: — a bokréttából egy gyémántkövekkel dusan kirakott karperec hullott ki.

Müller Katica kisasszony, valamint gróf Kanitz ezredes nem Budapesten lakik. Oh nem, Berlinben... Nagyon messze esik tőlünk ez a város, csak telefon-összeköttetésünk van vele.

— **A touloni katasztrófa.** *La goubani* robbanás áldozatai közül, mint egy touloni táviratunk jelenti, eddig ötvennek a holttestét találták meg. Azt hiszik, hogy még két-három holttest van a romok alatt.

— **Halálozás.** *Vaszary Dózsa*, a pannonhalmi Szent Benedek-rend tagja, *Vaszary Kólos* hercegprímás unokaöccse, — mint Komáromból táviratozták — ma 66 éves korában meghalt. Az elhunyt 1855-ben szentelték páppá, huszonkilencévi mint tanár, négy évig mint perjel mellett temették el ma délután *Schuler Antal* m. kir. államvasuti főfelügyelő igazgatóhelyettes, a Dálnok-utca 26-ik számú gyaszházából. A díszes ravat az elhunyt dolgozószobájában volt felállítva, és telve volt szebbnél szebb koszorúkkal, amelyeket pályatársai, barátjai s a családtagok helyeztek oda. Az államvasuti tisztikarból megjelentek többen száznál, *Marx János* igazgatóval élükön. Ott volt *Ráth Péter*, a kassa-oderbergi vasút igazgatója, *Pekár Imre* és *Neumann Miksa*, a Leszámitoló-és Pénzváltó-Bank igazgatói, *Müller Vilmos* és *Augenstein Samu* bankigazgatók, *Mátray Béla* VI. kerületi előjáró, gárdonyi *Neuman Frigyes*, *Wolfner József* és *Böszörményi Manó* fővárosi bizottsági tagok, a terézvárosi kerületi választmány testületileg s még számosan. A templomi énekhar *Lazarus* főkantort vezetésre alatt megható dalokat énekelt, dr. *Kohn Sámuel* főrabbi pedig emelkedett hangú beszéddel bucsúztatta a halottat.

— **Az Erkel család gyászja.** Özvegy *Erkel Ferencné*, *Erkel Ferenc*nek a nagy magyar zene-szerzőnek özvegye tegnap hajnalban a békésmegyei Gyulán, hova férjének halála után vonult vissza, meghalt. Özvegy *Erkel Ferencné*, született *Adler Adél*, előkelő művészcsalád sarja volt, a bajor királyi kamara-művésznél leánya. Igaz magyar asszonyává vált férje oldala mellett, akit félszázados boldog családi élet után rabolt el a halál családjától és nemzetétől, melynek történetében halhatatlanná tették művei. A 79 éves matróna betegágya körül állottak gyermekei és unokái. *Erkel Sándor*, a magyar királyi Opera főzeneigazgatója és *Erkel Gyula*, az Opera volt karnagya és a magyar királyi zeneakadémia tanára édes anyjukat gyászolják özvegy *Erkel Ferencné*ben. Temetése ma délután volt Gyulán.

— **Romantika.** Kiérzik a rémület azokból a hírekből, amelyet mostanában a görögországi lapok közölnek egy *Elis* nevű rablólovagról. A lovag egy erdő sűrűjében lakik, onnan jár ki portyázni az országutakra, ahol elveszi a pénzt a gazdag kereskedőktől. A rablólovag azonban nemcsak rabló, hanem lovag is. Gondoskodik az özvegyekről meg az árvákról, busásan megajándékozza a koldusokat, s ha véletlenül valami szegény emberrel akad össze, úgy tolerálja a szegény pénzzel, hogy szinte esoda. Azt is mondják róla, hogy a környék népe valóságos imádja, s hogy ennek az imádatnak nagy része van abban, hogy a zsandárok még nem méltatták alaposabban figyelmükre *Elis* lovagot. Kár is volna érte. Ő talán az utolsó romantikus rablólovag. Egyéb rablókollektívái is lovagok, áldoznak a művészekre, segítik a szegényeket, eljárnak a jótékony-célú bálókra, palotákban laknak — csak hogy nem romantikusok. Abban az urban még van költészet, az dzsentimén, bár görög, és az erdőben tud lakni. Akinek annyi pénze van, hogy a szegényekkel jól tehet, annak palotára való is jutna, esetleg Amerikában, ha másinnen haza vinnék. Kell, hogy az ember rokonszenvezzon *Elis* urral, az utolsó romantikus rablólovaggal...

— **Hazudsz...** Egynemely fogalmak veszedelmesen hasonlítanak egymáshoz, megkülönböztetni alig lehet őket — és létezőn a tévedés. Tévedés elvben, azután tévedés a gyakorlatban. Valamennyi tévedés az emberiségnek persze nem a fogalmak rokonszenvezzonai teremteték meg, sokat gonoszabb, sokat pedig az ítélőképesség hiánya. A *szentmihályi* derék katolikus papja, *Wittner Miklós*, bizonyára tudta ezt az örök gyarlóságot s azért nem is jelentette föl *Rácz Matyást*, aki egy múlt hónap szeptemberjében közben odakiáltotta neki:

— Hazudsz!

A hatóságoknak azonban füléhez jutott a dolog és most a *nagybecskerei* ügyészség megoitálta *Rácz Matyást*. Kemény büntetés vár reá, — miért is nem tudta, hogy mi a különbség axioma és hipotézis között? Alapigazság az első, föltételes a másik; ha istenes dolgokról van szó, mindig jobb az elsőt szem előtt tartani, a másikat tanácsos kiverni a koponyából. Egyébként *Rácz Matyás* olyan hívő, aki nem méltó a pásztorhoz.

— **Gloss és Negednes.** Románia hivatalos lapja, a *Monitorul Oficial* legutóbbi számában beszámol arról, hogy Magyarország új kormányt kapott. Azonközben azt írja, hogy az új igazságügyi miniszternek *Gloss*, a kereskedelemügyi miniszternek pedig *Negednes* a neve. Ugyanakkor egy francia újság ezt írja az új magyar miniszterelnök arcképe alá: gróf Széll Kálmán. Szóval a latin nem tulságosan alapos akkor se, ha francia, akkor se, ha oláh.

— **A veteránok és a szocializmus.** A bécsi veterán-egyesületek ma közgyűlést tartottak és író háborút izentek a szocializmusnak. Elhatározták nevezetesen, hogy a veteránegyesületek parancsnokainak a tisztük hozza magával, hogy ettől a veszedelmes bajtól megóvják a hadastyánok nagyrahivatott társaságát. Azért hát szigorúan meghagyják a parancsnokoknak, hogy minden jelentékes tagot eskü alatt vallassanak ki, vajjon nem tagjai-e már valamely szocialista társaságnak.

— **Helyreigazítás.** Vasárnapi lapunk nyílt-tér rovatában *Feldmann Sándor* hirdetése így olvasandó helyesen: *Lady Kammgar*, amely angol kosztümre kiválóan alkalmas és rendkívül elegáns, a *legremekesebb színárnyalatokban* kapható.

— **Tüz. Nyirbagházról** táviratozza tudósítók: A mai országos vásár közönségét csaknem teljesen szétverte egy vészhar, amely *Nyirbátor* községtől jött. A nyirbátorki táviratot kaptak, amelyben az állt, hogy a város közepén a legnagyobb szélvihar-

ban tűz ütött ki. Eddig tizennégy ház és több meléképület égett le.

— **Gyámság alatt a hadsereg.** A német császár nemcsak a legfelsőbb hadur a maga hadseregében, hanem egyszersmind gyámja mindazoknak, akik a zászlaja alatt harcolnak — vagy kártyáznak. Az utóbbi időben gyakoribb volt a kártyázás, mint a háborúskodás. Sok nagy család fiatal sarja, csupa von-nal ellátott nevű urfiak a kártyán akarták megszerezni azt a pénzt, amit az uszorások követeltek rajtuk egy-egy gyöngy pere emléke képpen, a csekély ezer-kétezer százelekos kölcsönökért. Persze a eseberről vederbe estek, mert ami kis bört rajtuk hagytak az uszorások, lehuzták róluk a sipista sáskahad s végre csakugyan pörén maradtak nem ugyan ruha, hanem inkább becsület és tisztesség dolgában. A császár minden tud, tehát megtudta ezeket a kártya-és uszora történeteket is és kurtán, fureszán végzett a tiszt urakkal. Egy részüket egyszer s mindenkorra kiesapta a hadseregből, a másik kvantumot lecsukatta s okulva a történeteken, kemény rendeletet adott ki, hogy ezután a tiszt urak, ha adósságot akarnak csinálni, tartoznak ezt bejelenteni az ezredparancsnokságnak. Az van hivatalos elbírálni azt, hogy a kölcsön, amit fölvenni óhajtanak, reális is, elfogadható-e a föltételek s hogy egyáltalában van-e helye a kölcsönnek vagy nincs. Ezek után nagy kérdés, hogy nem lesz-e éppen olyan haszontalan ez a rendelet, mint sok más, amiben az volt kimondva, hogy a katonának okosan kell élni azzal a kis pénzzel, amit az aranyos szép hivatalért kap.

— **Kozma község pusztulása.** Mint már jelentettük, a zemlénmegyei Kozma község tegnap iszonyu tűzvésznek esett áldozatul. A falu népe épp a templomban ajátoskodott, midőn úgy tizenegy óra tájt rémkiáltás hangzott végig a falun. A nép eszeveszetten futott ki Isten házából, mire azonban a mentési munkálatokhoz hozzáálltak, már az ezer lelket számláló község valóságos lángtengerben állott. Az erős északi szél lebetelenné tette a mentést, mert a szélről felkapkodott tűzkövek egymásután gyújtották fel a házakat és a melléképületeket. A lakosság tanácstalanul, összetett kezekkel volt kénytelen nézni, mint pusztul el sok évi keserves fáradságának gyümölcse. A szomszéd falvakból érkezett ugyan segítség, de a dühöngő szélvihar miatt minden megieszített munka meddőnek bizonyult és így Kozma község a szó szoros értelmében földig leégett. Nem maradt meg egyetlenegy ház sem és csak a füstölgő romok bizonyítják, hogy egy pár órával ezelőtt még egy virágzó község állott ottan. A hajléktalanul maradt orosz és tót lakossága legnagyobb nyomornak néz elébe, mert biztosítva igen kevés volt. A tűz állólag onnan keletkezett, hogy egy legény pisztolyal lövöldözött és e közben egy lövés befordított egy szalmakazalba és azt rögtön lángra gyújtotta. A vész színhelyére a sátorlajuhelyi és a kázméri tűzoltóság kivonult gróf *Berthold* vezénylete alatt. Gróf *Berthold*, *Früstuck István* edzéss és *Sarady* Elemér tanító saját életüket kockáztatva, berohantak az égő házakba és több asszonyt, gyermeket kiragadtak a biztos halál torkából. Egy öreg ember és egy anya, karjában csecsemőjével mégis odaveszték; csak megszenesedett holttestüket húzhatták ki. Szarvasmarha, lo a faluban alig maradt, mind megfulladtak.

— **Az uvidéki takarékpénztár vésása.** Az uvidéki takarékpénztárnál elkövetett sikkasztás ügyében *Betták Ferenc* vizsgálóbíró már kihallgatta *Weisz* Ferenc könyvelőt. *Weisz* azt vallotta, hogy *Molnár György* igazgatónak tudomása volt arról, hogy a lejárt váltókat nem óvatolták meg rendezen, miáltal azok elvesztették értéküket. Beismerte, hogy a rábízott pénzből 7—800 forintot elikkasztott, azt azonban tagadja, hogy hallgatásáért megfizették. A hiányt még nem lehetett megállapítani, az azonban már világos, hogy a takarékpénztár baját az uvidéki Első Gözmalmi Részvénytársaság idézte elő 1877-ben. A 120.000 forint tőkével alapított gözmalom 300.000 forintot tevő bankváltóit beváltatlanul hevertették a takarékpénztár tárcájában, sőt még 150.000 forintnyi hitelt is nyitottak a malomnak. A két vállalat igazgatósága tudniillik ugyanazon személyekből áll, akik itt is, ott is főreszvényesek. Uvidéken azt beszélék, hogy a válságnak politikai következményei lehetnek. Nagy reményvel várják *Dungyerszky Lászlár* segélyakcióját. Általában azt hiszik, hogy a vizsgálót a gözmalomra is kiterjesztik. A gözmalom ellen egyébiránt a napokban csődöt kértek, aminek a megnyitását a törvényesek elutasította azzal, hogy a bejelentett követelések vesélyeztetését kellőképpen nem igazolták.

— **A legöregebb hadbíró halála.** *Bécsből* jelentik, hogy az osztrák-magyar hadsereg legöregebb hadbírája, *Sauer-Csáky*, ma reggel Bécsben kilenvenegy éves korában meghalt.

Az előkelő hölgyvilág figyelmébe!!

A legizlésebb női angol kosztümöket készítik saját műtermükben

SCHNELLER és KOZMA

női angol és férfi szabók Budapest, „Royal” nagyszállóba.

— **Csak kedélyesen.** A varasd-goluboveci vicinálisan van egy *Milák* János nevű kalauza, aki mellesleg biciklista is. Olyan szenvedélyes biciklista, hogy még a vonaton is magával hordja a pneumatikot s ha egy kis ideje akad utközben, hát gyakorolja magát. Ennek a hónapnak harmadikán is kilovagolta magát kissé a vasparipán s mellesleg elvégezte azokat a kommissziókat is, amikkel a feleség megbizta. Ivanecen elkialította magát: *Ivanec tiz perc!* — azzal fölkapott a biciklire s bekarikázott a városba, amit pedig az állomástól másfél kilométernyire építettek föl. Odabenn bevásárolt, vett egy szivart is, jóféle ötös kútbát, rágyújtott s uja visszagurult az állomásra. Mire a sinekre ért, elordította magát, hogy: *meht!* — bedobta a biciklit a kalauzkoesiba, önmagát is utána s zörögni kezdett a masina s megindult a vonat. Az utasok pedig igen nagyon örültek annak a szerencsének, hogy míg a városban járt a kalauz, valahol az uton el nem repedt a bicikli gumiráfja. Ha megcsik ez a vasuti szerencsétlenség, még tovább tartott volna az ivancei pauza.

— **A biztosítás legújabb ága.** A szép betyár-világ óta huncutnak tisztelt a nép azt, aki azzal imponál neki, hogy meglepő biztossággal jár túl macskának az eszén. Így aztán az ügynökök, akik a biztosítás borsalmann szép mesterségében sántikálnak, a repülő huncut elnevezéshez jutottak. De mekkora huncutok lehetnek ehhez képest az amerikai biztosítók! Legújában San-Franciscóban társaság alakult a nők szépségének biztosítására. A prospektus szerint minden hölgy s bármely summa erejéig biztosíthatja szépségét megfelelő díj fizetése ellenében. A társaság 15—30 éves hölgyeket biztosít be s kötelezi magát a biztosítás összegének kifizetésére, mielőtt a biztosított akár baleset, akár betegség következtében megfogyatkozik szépségében, avagy — *maga-magát rutnak jelenti ki.* Nem szükséges bővebben kifejteni, mily óriási idea az ennyire biztos izületet ily csekély kockázattal kezdeni. Hiszen a ruttság még a legszebb nőnek is ártalmára van s abban a lehetetlen esetben, ha a hölgyek maguk nem sietnének is biztosítani, bizonynyal akad majd elég férj, aki rossz fát tett a tűzre s azzal igyekszik majd kiongesztelni haragvó életpárját, hogy a lehető legmagasabbra taksálja a szépségét és úgy biztosítja be. Aztán mekkora tere nyílik a versenyzésnek, ha a szépségnek ilyen határozott mértéke lesz, mily gyönyör tulenni az egész nőegyleten szépség dolgában! A díj pedig a korrall csökkenhet. De mindez semmi ahhoz a gyönyörhöz képest: nem kész uriruhában, sem női fűzőben, hanem női szépségben utazni és soha ki nem dobatni. Még ott sem, ahol a biztosítási alap teljesen hiányzik.

— **A hipótavrosi zsidó-templom.** A pesti zsidó-hitközség tudvalegőleg új zsinagógát épített, melyre pályázatot hirdetett. Összesen huszonhárom pályamű érkezett és ezeknek megbirálását a zsurí a minap fejezte be. Az első díjat egyhangulag *Türk és Schöner* műépítőknél (jelige: Alei), a második díjat *Bálint Zoltán és Jámber Lajos* műépítőknél (jelige: Mózes), a harmadik díjat *Leitersdorfer Béla* műépítőnek (jelige 5659. számmal ellátott pentagram) ítéltek oda.

— **Jelentkezett sikkasztó.** A győri rendőrség ma délelven táviratozott a főkapitányságnak, hogy *Spitzkopf* Károly pénzbeszedő, aki a Hirsch és Frank cégtől 9000 forintot sikkasztott, ma délelőtt a győri ügyészségnek önként jelentkezett. Természetesen rögtön letartóztatták s még ma utnak indítják Budapest felé. A főkapitányság különben ma adta ki *Spitzkopf* ellen a köröző levelet.

— **A szines posztó.** A *hirsbergi* katonai fárvaház növénydekeinek rendeletileg meghagyták, hogy *polgári ruhában* járjanak, ne — mint eddig — katonai uniformisban. A *Reichswehr* ez ellen borzasztón kikel, mondván: „... az osztrák-magyar hadsereg az egyetlen a földön, amely jónak látja fiait a császár kabátjának viselésére polgári ruhában előkészíteni és amely tisztjei fiait női vezénylet alá helyezi.” — Ez a „női vezénylet” az — anyákra vonatkozik. A *Reichswehr* azt szeretné, ha minden leendő katonának ezredes volna az apja, és a dajkája — káplár.

— **Egy szó egy shilling.** Rudyard Kiplingnek, a most betegben fekvő angol írónak sorsa iránt óriási módon érdeklődik az amerikai közönség. Az amerikai lapok nyakra-főre közlik a Rudyard Kiplingről szóló történeteket, amelyek közül ideiktatjuk a következőt. — Rudyard Kipling egy novellát írt a *Pearsons Magazine* című folyóiratba. Honorárium gyanánt minden szót egy shillinget (60 krajcár) kapott. Ezt akkor kuriozumképpen megírták a lapok, mire egy amerikainak furcsa ötlete támadt. Postautalványon egy shillinget küldött az írónak, azzal a kérelemmel, hogy ha már ez a tarifája, írjon neki egy szót. Kipling erre szolgáljával megmozdított az elmső ur címére egy levelezőlapot, s ő maga csak ezt a szót írta rá: *Közönség.* — Ilyen jól megy soruk az angol írónak.

— **A más pénze.** A párisi rendőrség körzvényben tudatja a főkapitányságnak, hogy *Ruyfflaere* Leon 200.000 frank elsikkasztása után február 25-én megszökött. A sikkasztó erős flamand kiejtéssel beszél francián, egy fekte szattyán börtönkát vitt magával, belső oldalán *sous-comptoir des entrepreneurs* felirással. Abban van az elsikkasztott 200.000 frank értékpapírban. — A boroszlói rendőrség értesítette a főkapitányságot, hogy egy ottani háztulajdonostól 20.000 márka értékű különféle értékpapírokat loptak el. A lopás körülményeit nem részletezi az ottani rendőrség. Az ellopott értékpapírok nagyjából román záloglevelekből és a sziléziai földhitel intézet részvényeiből állanak. A lopással első sorban valami *Schmidt* Miksa nevű kovácssegédet gyanúsítanak, társaságában van egy *Wiedemann* Hermann nevű szszalós és *Römer* Emil kovácssegéd. Az ellopott értékpapírok a következők: Sziléziai földhitel részvények 00188, 0226, 10486, 02621, 02162, 01178, 01182, 01750, 04967, 08742, 08057, 08962, a 600 márka értékben. Azután 01896, 01897, a 1200 márka értékben.

— **Kifogott holttest.** Ma délután az új ország-ház előtt egy 20 évesnek látszó nő holttestét fogták ki a Dunából. Világos nyári szoknya, zöldes színű selyem blúz, kék harisnya és foltozott fekete bőrcipő volt rajta. Feltűnően világos szőke a haja és füleiben aranyfüggő van. Semmiféle irást nem találtak nála és így személyazonosságát nem tudták megállapítani.

— **Gyilkosság.** Titokzatos Lúntény tartja igaztosságban Beregszász városát. *Rizler* Ábrahám beregszászi 75 éves bórkereskedő tegnapelőtt reggel hazulról elindult, hogy a szomszédfalvakban bevásárlásokat tegyen. Miután másnap sem tért haza, családjá nyugtalanodni kezdett és keresésére indult. Jánosi község végén megpillantották *Rizler* egyfogatu kocsiját az árokba dőve, míg a ló a rud mellett nyugodtan állott. Az árokban, a kocsai alatt fekvőt az öreg ember holtteste a felismerhetlenségig elékteleitve. Ugyszólván egész teste kézzurásokkal volt tele, míg a ruhája nedves volt a sok vértől. A zsebéből hiányzott 80 forint, mi kétségfeltenő teszi, hogy *Rizler* gyilkosságnak esett áldozatul. Az ismeretlen tetteseket a csendőrség erőlyesen nyomozza.

— **Acciorító büntérsái.** Két esztendeje már, hogy *Acciorító* anarkista merényletet követett el az olasz király ellen, s mint *Rómából* jelentik, most fogták el a merénylő néhány büntérsát. Gondos vizsgálat után a bíróság újra megindította az eljárást *Acciorító* ügyében és elrendelte *Collabona*, *Gudini*, *Ceccarelli*, *Diatallevi* és *Trenta* letartóztatását. Trenta kivételével, aki nemrég külföldre szökött, a nevezeteket már mind letartóztatták.

— **Március 15.** Az ünnepségek között, amelyek március 15-ikén a fővárosban lesznek, legnagyobb szabásúnak ígérkezik a Bem-Petőfi körképnél tervezett ünnep. A hazafias társaság a nagy nap emlékére díszes érmeket veretett, melyek tulajdonosai március 15-ikén ingyen nézhetik meg a körképet. A közönség, amely e napon Petőfi s a márciusi ifjak emlékének áldoz, lelkes tüntetésre készül Petőfi szobra után, Petőfinek e másik nagy művészi emléke előtt.

— **Varázs színház.** Szombat óta ismét megnyitott a néhai Orszói Mulatók kerepesi-ut 21-ik szám alatt levő díszes helyisége. Az új színháznak *Balthazar Varázs színház* a neve. Műsorán, amint a szombati és vasárnapi előadások bizonyították, csupa érdekes és csodálatos buvieszi mutatvány szerepel. A közönség, amely megtöltötte a teljesen füstmentes helyiséget, tüntető tapsával jutalmazta meg az igazgatót káprázatos mutatványaiért. A színház helyszíneit megszelelték, ilyenformán méltán remélheti a legmesszebbre menő pártfogást.

Borkóstolás.

— A borkóstoló bizottságok jövőjéből. —

A tisztviselő: Még egy pince van csak há... átra (Csuklik.)

A rendőrtiszt: Mért mondja: há... átra, miért nem mondja rendesen: há... há... há...

Egy tag: Ma... maga se tu... tudja kimon-dani. (Tántorog.)

A tisztviselő (sírva):

Nem szük ez az utca
Csak szoros.
Nem vagyok én részeg,
Csak boros.

A rendőrtiszt: No, én már nem kóstolok több bort. Menjünk haza... (Szeretne menni.)

A tisztviselő (szokogva): Tudja... rendőr bácsi, én mindig szerettem magát... de hát... mit tehetek arról, ha... ha leüti a hajókötél...
A rendőrtiszt (sírva fakad): Ebben igaz van.

A tag: Kérem... (elptyeredik) én is szeretnék sirni... (szokog) Brühühü...
A tisztviselő: Csináljunk jegyzőkönyvet.

A rendőrtiszt (komoly földháborodással): Az én apám kanárikereskedő volt Jamaikában, és én tartozom az ő szellemének...

A tag (vigan): Fizesse meg.
A tisztviselő: De jegyzőkönyvet csak kell fölvenni a mai borkóstolásra?!

A rendőrtiszt: Nekem beszélhet, amíg megkélül...

A tag: Igen, nekünk kékre beszélheti magát...
A tisztviselő: Hát akkor kóstoljunk tovább... (Elúntorognak.)

—o—

FŐVÁROS.

(*) **Írásművek a lombard-kölcsönről.** Nem okvetlenül szükséges, hogy ismerjük a kölcsön lombard jelzővel ellátott fajtáját, a róla szóló írásművek mégis érdekesek. Ugyanis a főváros lombardkölcsönös körül kis vita van keletkezésében és idővel annyira megszokódhatnak a polemikus iratok erről a vonzó témáról, amint megszokottak a Shakespeare-Bacon kérdési iratai. Egyelőre ime az eddigi írásművek:

(A polgármester március 1-én.)

Kijelentette, hogy a fővárosnak momentán nincsen pénze szüksége. Két hónapig föltétlenül elegendő pénz van, de valószínű, hogy június elsejéig sem lesz szüksége a városnak pénzre. De minden eshetőségre számított s tárgyalásokat kezdett az osztrák magyar bank budapesti főintézetével. A bank főnöke kijelentette, hogy lombardüzlet mellett nagyobb kölcsönt ad a fővárosnak.

(A bank március 2-ikén.)

Több lapnak az a hira, hogy az Osztrák-Magyar Bank Budapest székesfővárosi törvényhatóságának egy lombardkölcsön megadására iránt ígéretet tett, nem felel meg a tényeknek. Az ügy a bankigazgatóság illetékes magasabb fóruma előtt eddig már csak azért sem képezhetette megbeszélés tárgyát, mert ebben az ügyben mindenemű előterjesztés hiányzott.

(Kiegyenlítés-felülső március 3-ikén.)

A főhivatalos *Budapesti Tudósító* írja: A Budapest székesfővárosi törvényhatóságának adandó értékpapír-kölcsönre vonatkozólag a budapesti főintézet semmiféle ígéretet nem tett, sőt a fennálló szolgálati szabályok értelmében nem is tehetett; a főváros képviselője ez ügyben a budapesti főintézethez szóbelileg intézett bizalmas kérdésére ugyancsak szóbeli uton teljesen korrekt választ nyert.

(Visszaszívás március 6-án.)

A főhivatalos *Magyar Távirati Iroda* jelenti: Budapest székesfőváros a mai napig a birtokában lévő címletek lombardirozása végett hivatalosan nem intézett kérdést az osztrák-magyar bank vezetéséhez. A főváros nem is szándékozott a fővárosi kölcsön még ki nem bocsátott kötvényeit lombardirozati, mert az osztrák-magyar bank alapszabályai szerint a kölcsön minden részére külön kell a lombardirozást kérni a kibocsátás alkalmával, ami azoknál az adósleveleknél, amelyekre a legutóbb eszedékes váltó opció nem gyakoroltatott, természetesen még nem történt meg. A főváros szándéka csak az volt, hogy esetleg a főváros tulajdonában lévő regále-kötvényeknek egy részének részét lombardirozassa, de egyáltalán nem volt szó a főváros tulajdonában lévő, 6 1/2 millióra rugó összes kötvényekről, hanem csak jóval kisebb összegről.

— Folytatása következik. —

(*) **Vasuti ügyek.** A fővárosi vasuti albizottsága ma délután *Matuska* Alajos alpolgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen *Stróbl* Lajos jegyző előadása mellett tárgyalták a közúti és a városi villamos között létesítendő átszálló forgalom kérdését. A bizottság megállapította azokat a relációkat, amelyekben ez az átszálló forgalom berendezésének a két vasut megjelölt képviselői e megállapodásokra vonatkozólag nem nyilatkozhattak, minthogy társaságaiktól erre meghatalmazást nem nyertek; de megkérték a bizottságot, hogy megállapodásait velük irásban közölje. — A svábhgyi fogaskerekű vasut szerződésátruházását a bizottság tudomásul vette s a vasut becsértékéül elfogadta ezt a 300.000 forintot, amelyet a kereskedelmi miniszter által kiküldött becsült bizottság megállapított. — *Novák* Ferenc és társainak a miniszter kiadta a szent-gellérthgyi sikló engedményokiratát.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

** **Színészek ismerkedő estéje.** Az Országos Színész-Egyesület holnap kezdődő kongresszusára összegyűlt vidéki szintársulatok képviselői ma ismerkedési estét tartottak a *József főherceg*-szálló termében. A színészet képviselői nagyobb számban gyűltek össze, mint az előző években s a barátságos pohárcsörgés közepette is már élénken megbeszéltek a fontosabb kérdéseket, amelyek közt egyike a legfontosabbnak az új központi tanács és az elnökválasztás kérdése. A vidéki színészet örvendetes gyarapodását és mint kulturális és művészeti tényezőnek megismosodását bizonyította a mai ismerkedési estén, hogy a budapesti színházak egyes vezető férfiai is megjelentek a vidéki színészek körében, ami ezuttal történt először. *Pázmány* Dénes, az egyesület elnöke mondta az első felkötőszót, aki

abban a reményben üdvözölt a színészet képviselőit, hogy az egyesület közzéjára fogják a közgyűlésen közremunkálni. Felszólaltak még *Somogyi Károly* pécsi igazgató, *Szilágyi Vilmos*, *Gyöngyi Iszó*, *Deák Péter*, *Beóthy László* és *Márkus József*. A felküzönlők legtöbbje az enik személyeket szólott. *Beóthy László* a vidéki színészekre üritette poharát, mint a kik erőforrásai a budapesti színházaknak. *Márkus József* a fővárosi színházak jelenlévő vezető férfait *Hegedűs Bélát*, a *Magyar Színház Részvénytársasága* elnökét, *Faludi Gábort*, a *Vígyszínház* bérlő-társát és *Beóthy Lászlót*, a *Magyar Színház* igazgatóját éltette, akik ezuttal először jelentek meg a vidéki színészet körében.

**** Az Operaházról.** Az Operában holnap, szerdán *Aida* kerül színpadra a rendes szereposztással, *Rhadames* szerepét *Perotti* éneki. Csütörtökön *Roland mester* előadásában a címszerepet *Perotti* helyett *Arányi fogás* énekelni. Szombaton *Ördög Róbertet* adják az idén először, *Alice* szerepében *Danczky Saroltával*, a többi szerepeket éneklék *Blätterbauer Gizella*, *Perotti* és *Ney Dávid*. Vasárnap ismét a *Hópehely* kerül színpadra, utána a *Piros cipő* ballet. A Várszínházban ezen a héten két operai előadás lesz: hétfőn a *Troubadour*, pénteken a *Zsidónő*.

**** Hangverseny.** Ma este tartotta meg a Royal teremben második, vagyis bucsuhangversenyét *Landi Camilla*, a divatos koncertekes. És ez alkalomból csak megerősült róla véleményünk, amelyet első hangversenye alkalmából megirtunk. Gyönyörűségesen szép hang, amely különösen az alsó regiszterben dús gazdag fényben és melegségben, párosulva a legelőkelőbb énekművészettel. Ez *Landi Camilla* tehetségének vorfőnyes oldala. De kinos, hogy a szívtelenség minő blazirt főlényével kezeli a kiváló énekesnő az ő művészetét. *Landi Camilla* mindenütt tapsokat fog aratni a maga hideg virtuozitásával, de sohase fogja annyira elragadni hallgatóit, hogy ezek megfellekedzenek a tapsról. — Az estén *Dienzl Oszkár*, mint zeneszerző és zongoravirtuóz vonta magára a közönség figyelmét. (G—ly.)

**** Az új Mészáros-pályázatok.** A *Mészáros-féle* két drámai pályázat, amely első alkalommal, tudvalevőleg, eredmény nélkül járt, a vallás- és közoktatási miniszter rendeletéből újra kütözik. A pályázat, értesülésünk szerint, a napokban újra kiírják és pedig ezer forintot történelmi, továbbá ezer forintot modern társadalmi drámára. A kütözendő pályázatok határidejét az eddigi megállapodások szerint augusztus végére teszik, amit a magunk részéről nagyon is rövid határidőnek tartunk.

**** A görög rabszolga.** *Jones* Sidney látványos operettje, a *görög rabszolga*, második és harmadik előadásán is olyan zafos hatást tett, mint pénteki bemutatóján. A *gésák* szerzőjének új angol operettje, zenéjének szépségével és kiállításának nagy pompájával, ugylászik, meghozta a *Népszínház*nak azt a darabot, amely hosszú ideig állandó vonzóereje lesz a színházaknak. A közönség körében oly nagy az érdeklődés az újdonság iránt, hogy a tegnapi és a mai előadásra mindjárt a pénztárynyítás után azonnal szétkapkodták az összes jegyeket. Minthogy a tömeges előjegyzések nyilvántartása sok nehézségbe ütközik, az elővételi pénztáryban a hét összes napjára árusítják a jegyeket s így az előjegyzés feleslegessé válik.

**** Wagner-hangverseny Rómában.** A *Wagner-zene* Olaszországban még csak rövid idővel ennek előtte valóságos háborúságokra adott okot s hogy a német mester zenéje milyen nagy hódításokat tett az olaszok közt, mutatja az, hogy a napokban nagy hangverseny volt *Rómában*, amelynek műsora csupa *Wagner-szerzemény* volt. A római *Accademia di Santa Cecilia* e napokban ily speciális élvezetet nyújtott az örök város zenekedvelő közönségének, melynek sorában ott ült *Margit királyné* is, aki az európai uralkodónők között a legrajongóbb zeneimádó. A hosszú műsor kizárólag *Wagner* Rikárd szerzeményeiből állt. *Martucci* karnagy fenomenális sikert aratott e hangversenyyel, amelyről minden újság elragadtatva ír. Előadásra került a *Bolygó hollandi* nyitánya, továbbá *Szigfried rajnai utja*, *Az istenek alkonyának* gyászindulója, a *Parzival* előjátéka, a *Mesterdalnokok* nyitánya s végül a *Tannhäuser* nyitánya. A zenekar kitűnő volt és *Martucci*, aki Olaszország első *Wagner*-ismerője, eddig diadalait egy újjal és fényessel gazdagította.

**** Eredeti dráma Szegeden.** *Somló Sándor* oly termékeny drámaíró, hogy darabjaiból már a vidéknek is juttathat. Legközelebb lesz a bemutatója *A szombatosok* című történelmi szomorujátékának, még pedig *Szegeden*, ahol *Makó Lajos* erősen készül új repertoárjának az összeállításához. *Somló* műve néhány év előtt megnyerte a *Bornemisza-díjat*. A díjat a *Kisfaludy-Társaság* ítélte oda. A nyertes darabot a pályázati feltételek szerint, *Deisen* kellett először színpadra hozni, az ottani új színház megnyitása alkalmából. *Somló* *A szombatosok* a budapesti *Nemzeti Színház*hoz is benyújtotta, ahol a hatásos, szép drámát el is fogadták; de — utóbb mégis csak érvényesült a régi helytelen elv, hogy másutt előadott eredeti művet nem adhat elő az ország első műintézte.

**** Sidney Jones.** A következő telegrammot kapjuk:

London, március 6.

A görög rabszolga óriási sikerének szívőből örvendek. Csak annyit jegyzek meg, hogy a nevem: *Sidney Jones*. *Sidney* a keresznevem, *Jones* a vezetéknevem. Az angol nyelv fura sajátága, hogy a keresztnév megelőzi a vezetéknevet. A görög rabszolga első előadása után kábel útján telegrafáltam az összes budapesti lapok kritikáját és angolosan szólván elfogott a sárka méreg. Önök engem meghamisítottak, mert újságaikban azt írták ki, hogy a zenét egy bizonyos *Sidney* szerzte. *Sidney* éppen olyan név, mint *József*, *Adolf* vagy *Béla* s nagynevű zeneköltő-társam: *Kont* bizonyára rossz néven venné, hogyha az *Eleven ördög* partitúrájára azt írják: Szerzte: *József*. Tévedtek azok is, kik engem röviden *Johnnak* neveztek. *John*, amint hallottam, magyarul annyit jelent: *János*. *Kont* tehát még jobban bosszankodnék, ha az *Eleven ördög* partitúrájára az írják: Szerzte: *János*. A magyar újságok engem vagy keresztnévemen *Sidneynek* neveztek, (e kedves bízalom mindenestre megható s a *Times* *Kont* zeneköltő társamat ezentel mindig *Jósinak* fogja írni), vagy pedig azt írták rólam, hogy *John* vagyok. Nem. S itt egyuttal megjegyzem, hogy szövegíró barátom vezetőkeve nem *Owen*, hanem *Hall*. Ő különben igen örül, hogy *Emil* és *Árpád* urak a szöveget olyan ügyesen alakították át.

Hódoló tisztelettel
(barátainak) *Sidney* (tiszteleóine) *Jones*.

**** A Népszínház eredeti új operettje.** A *Népszínház* igazgatósága elfogadta előadásra *Márkus Józsefnek*, a *kuktakiaszony* szerzőjének, *Betyárvilág* című, háromfelvonásos új, eredeti operettjét. Az operett zenéjét *Fejér Jenő* írta, aki új ember a *Népszínház* színpadán. A *Betyárvilág*ból, amely a görög rabszolga után következő, legközelebbi újdonsága lesz a *Népszínház*nak, ma délelőtt tartották meg az olvasó próbát, amelyen a szerző is ott volt. *Márkus Józsefnek* két premíerje is lesz az idén: március huszonegyedikén kerül bemutatásra *Liliputi hercegnő* című háromfelvonásos énekes színműve, amelynek *Hegyi Béla* írta a zenéjét.

**** A Vándormadár.** *Prém József* pályanyertes színművét, a *Vándormadárt*, amely a kolozsvári *Nemzeti Színház*ban oly fényes sikert aratott, nem sokára a budapesti közönség is látni fogja. A nagyrédekű színművet *Makó Lajos*, a *Fővárosi Nyári Színház* új igazgatója szerezte meg a főváros számára. *Makó* április végén vonul be új társulatával a budai színházba. A *Vándormadár* fő női szerepét, *Katicát*, *Tárnoky Giza* fogja játszani, ki a legjobb naivák egyike, a férfi főszerepet, *Várkonyit* pedig *Szakács Bandi*, aki szintyoi jeles erő. A próbák már most folynak a darabból és *Makó* előbb *Szegeden* mutatja be. — A vidéki társulatok igazgatói különben sorjában fölvetik repertoárjukba a *Vándormadárt*. Eddig *Konjathy János* (*Debrecen*), *Krescsányi Ignác* (*Pozsony*), *Somogyi Károly* (*Pécs*), *Micsely János* (*Kecskemét*), *Pesti Iliás Lajos* (*Szabadka*) és *Rakodczay Pál* (*Szatmár*) vették meg.

**** Agiotage a Magyar Színháznál.** A *Magyar Színház* igazgatóságához több felől érkezett panasz, hogy jegyeivel ismeretlen jegykeresők agiotage-t üzenek s a közönséget a nyegk kétszeres, sőt háromszoros árával is megzsarolják. A színház igazgatósága e panaszok következtében felkérte *Sajó Sándor* rendőrkapitányt, hogy szigorú vizsgálatot tartson. A vizsgálat eredménye az, hogy a *Magyar Színház* igazgatósága *Kovács István* színházi pénztárosnét felügyeltette állásától s ellene saját hatáskörében fegyelmi vizsgálatot indított.

**** Új templomképek Temesvárott.** Temesvár városalósága három nagy oltrárképet rendelt meg id. *Vastagh György* jeles festőművésztünkénél az ottani új gyarvárosi templom számára. Az új képek: *Mária*, *Magyarország patronája*, *Krisztus szíve* és *Krisztus a keresztfán*. A képek vázlatai kicsiben már készen is vannak a művész *Lipót-utcai* műtermében s előreláthatólag díszere fognak válni az új templomnak.

**** II. Lajos király emléke Moháoson.** Évekkel ezelőtt mozgalmat indítottak a mohácsiak, hogy méltó szoborműben örökítsék meg a magyar nemzetre annyi gyászt hozott mohácsi ütközetet. Az országos mozgalom folytán eddig 15.000 forint folyt be erre a célra. Az emlék elkészítésével *Kiss Györgyöt* bízták meg, aki bronzdomborműben örökítette meg a nagy pillanatot, mikor a szerencsétlen *Lajos király* a *Csele-patakban* lelta halálát.

**** Színházi előadás a szegedi árvíz emlékére.** *Makó Lajos*, a szegedi színház igazgatója, minden évben egy-egy dízeladást rendez a város nagy árvízkatástörténetjének a fordulónapján. Az idén kiváló fényvel ünnepli meg a színház az 1879-iki katasztrófa szomorú fordulóját, amely ez évben a huszadik. A dízeladást alkalmi prólógus nyitja meg, majd *Göczy István Fekete rigó* című népszínművét adják elő.

**** Szarvas Gábor mellszobra**, amelyet a tudományos akadémia előtt abban a kis parkban állítanak föl, ahol *Széchenyi szobra* áll, mint a *Műcsarnok* írja, elkészült. Az emlékszobrot, amelyre az Országos Tanáregyesület tagjai adják össze a költséget, *Jankovich Gyula* szobrász mintázta. A mellszobrot magas talapzatra helyezik, amelyről a génusz, a szobormű legszebb része, pálmát nyújt föl a híres tudósnak. Az emlékművet ez év június elején fogják leleplezni, az Országos Tanáregyesület közgyűlése alkalmával. A szobor szembe az akadémiával, a *Széchenyi-szobor* mögé jön; szembe vele, a másik oldalra *Salomon* Ferenc emlékszobrárt állítják föl. Ezenkívül pedig még két kiváló tudós mellszobrárt akarják a kis parkban elhelyezni.

**** Othello Párisban.** A nagy tragédiák közül *Othello* még nem került színpadra annak a nemzetnek az első színpadán, melynek egyik drámaírója (*Voltaire*) azt mondta *Shakespeare*-ről, hogy olyan szemétdomb, amelyen gyöngyök is találhatóak. *Othello* már tizenkilenc évvel ezelőtt elfogadta előadásra a *Theatre Français*, de csak most hozták színpadra. *Jean Aicard* végezte az átfordozást, sokat kihagyva a műből. Így kimaradt a *Rodrigo* és *Cassio* párbaja, melyet *Jago* félbeszakít és a befejezés is nagyon megrövidült. Az angol erőt sok helyütt francia előkelőség (?) pótolja. Rendkívül gazdag azonban a darab kiállítása. A tragédiának nagy hatása volt, amit a francia kritika is — korhú jelmezeknek is tulajdonít.

**** Magyar tenorista bécsi színpadon.** A *Szegedi Híradó* arról értesül, hogy *Novák Dezso* tenorista, aki a mult évadban a *Népszínház*ban vendégszerepelt, legközelebb a bécsi *An der Wien-színház*ban fog vendégekppen fellépni.

**** Van Dyck-kiállítás az Országos Képtárban.** Az *Országos Képtárban* elhelyezett modern metszetek kiállítása március 8-án, szerdán délután egy órakor bezárul. A kiállítás helyett *Van Dyck* művei után készült művészi metszetek foglalják el. Ez a kiállítás március 20-án nyílik meg.

**** Új bronzöntés.** Ismeretes dolog, hogy a nagyobb bronzműveket több darabban öntik és csak a helyszínen állítják össze. Most *Newyork* egyik legnagyobb ércöntődjé vállalkozott arra, hogy egy óriási szobrot egy darabban fog önteni. A szobor *Pán* istent ábrázolja, amit a pástorfurulyán nótákat fu. A kísérlet várakozáson felül sikerült. Miután az óriási agyagmintából, amelynek finomságai *Gray-Bernard* amerikai szobrászt dícsérik, formát állítottak elő, nem kevesebb mint 4200 kilogramm bronzot öntöttek belé. Az öt méter magasságú szobron egyetlen egy hibát sem lehet észrevenni.

**** Goldmark új operája Prágában.** *Goldmark* új operájának, a *hadifogoly*nak e napokban volt a bemutatója a prágai német színházban. A közönség nagy lelkesedéssel fogadta a költői szépségekben bővelkedő művet, amelynek stilszerű kiállításáról és rendezéséről *Neumann Angelo* igazgató gondoskodott. *Achilles* szerepében *Davidson* valóságos feltűnést keltett. Rendkívüli óvációkban részesítette a közönség *Márkus Dezso* karmester hazánkfiát, aki *Goldmark* operáját betanította és dirigálta. A zseniális karmester hatalmas erővel interpretálta a mester művét és *Márkust* az előadás végén sokszor kihívták.

**** Vidéki színházak.** *Kolozsvárról* írják nekünk. A *Nemzeti Színház*ban tegnapelőtt adták először a *Nőszabó* című bohózatot, amelynek a *Vígyszínház*ban is hogy sikere volt. A kitűnő előadásban *Pataki Bélának*, *Vendrei Ferencnek*, *Heltai Nandornak*, *Leóvey Leónek*, *Baróti Irmának*, *Marosi Adélnak* és *Miklósi Ilonának* volt része. A darabnak nagy sikere volt. — *Leeb* zeneanár sikerült művészetet rendezett Nagy-szombatonban. *Gálfalvi-Laub Irén*, a m. kir. Operaház tagja énekelte a *Tannhäuser* Erzsébet-áriáját és *Leebnek* egy kedves dalát, s mindkettőért zajos tapsokat aratott. *Harmath Józsa*, az aradi színház új tagja monológot szavalt.

**** Külföldi színházak.** Az *An der Wien-színház* legközelebbi operett-újdonsága *Baumgartner Ferdinánd Kuni grófnője* lesz. Az operettben *Miss Halton* játsza a fő női szerepet. — *Barsscu* kisasszonyt, akit legutóbb sokat emlegettek az újságok a szép drámai hősnő esőbe kerülése ületéből, *Reusz herceg* az ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

**** Az Operaház előadása otthon.** A magyar királyi Operaházban holnap (kedden) este adják elő másodszer *Berté* *Henrik Hópehely* című víg dalművet, mely után a *Sylvia*, *Dionis nymphája* ballet kerül színpadra. A *Telefon* *Hirmondó* az előadást közvetíteni fogja s így az előzetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylóban.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Ülés az Akadémián.** A *Magyar Tudományos Akadémia* II. osztálya ma délután ülést tartott, *Vécsey Tamás* elnöklése mellett. Az első főelőlvásó *Szuez* *Gyula* rendes tag volt, aki *Anytos paphimajádról* értekezett. Főleg *Curt Wachsmut* és *Leopold v. Rankel* cáfolta, akik nem akarják elhinni, hogy Herodotus azért kapta a tiz talentumot az athéni államtól, hogy földicsérje az athéniai fegyvertetteit a persa háborúk alkalmából. *Dékfi Remig* levelező tag, a debreceni református főiskola XVII. és XVIII. századbeli történelmi című terjedelmes művét mutatta be. *Marcsali Henrik* levelező tag bemutatta *Donanovszky Sándornak* a *dubutzi krónika kézírata és kiadási című dolgozatát*.

○ **Brandes panaszok.** Az ismert dán író, Brandes György egy német újságban keserű panaszra fakad egy német kiadó ellen.

„Tizenöt év óta — írja — Barsdorf kiadó egyre kiadja a könyveimet. Már tizenkét-tizenégy kötetet adott ki, s még azt is rájuk nyomatta, hogy *Egyedül jogosított fordítás.* Aztán változat a szövegen, rövidít, hozzáad és még eddig se egy példányt, se egy krajcárt nem kaptam tőle. Ez az ember tett tönkre Németországban, elfojtja a magam kiadásait.”

○ **Versek.** Egy fiatal, melegen érző poéta, Palotai Hugó adja ki huszétra versóit ezzel a címmel. Palotai versei közül mi is közzöltünk már néhányat mutatóba, valamennyiben igaz poézis nyilatkozik meg. A *Versek* ára egy forint; az előfizetési pénzek a szerző nevére (Petőfi-utca 7.) küldendők.

MULATSÁGOK.

(**Az újságírók estéjének zenéje.** Az újságírók tegnapi fényes estéjén a 68-as ezred zenekara *Neuner* karmester vezetés alatt szolgáltatta a tónémet zenét s hogy minő animóval és minő sikerrel, legjobban az a körülmény bizonyítja, hogy reggel öt órákor még száz pár állt a négyeshöz.

(**Mulatság.** Szépen sikerült művész- és táncestély volt vasárnap este a Royalban, amelyet a dr. Neumann Ármán udvari tanácsos, orsz. képviselő elnökléte alatt álló kézmű egyetel által védett *Iparos Ifjak Egyesülete* rendezett. Szorongásig megtelt a fényes nagy terem közönséggel, amely a műsor egyes számaint sorra megismételtette: *Szelvényi* Linka gyönyörűen énekelt a *Traviata* nagy áriáját, s utána még két dalt kellett énekelnie. Gyönyörű bokráját nyújtottak fel neki. *Kalmár* József és *Odry* Zsuzsanna Magyar Színház énekei szintén sok tapsot arattak szép énekeszmaikkal, *Fleischmann* Arnold hegedűművész pedig Hubay Csárdá jelenetnek művészi előadásával remekelt. A hangverseny elején és végén az egyesület *dalárdája* kardiákat adott elő dicséretre méltó precizitással. Ok is sok tapsot kaptak a hangversenyt izléseben rendező *Polgár* Gézával együtt. A tanchoz az 52-ik ezred zenekara játszott; 250 pár táncolta az első négyest. A hölgyek gyönyörű táncrendet kaptak az egyesület aranyozott jelvényével.

EGYESÜLETEK.

(**Egyetemi választások.**) Az Egyetemi Kör választmánya most tette meg a jelöléseket a tisztikarra *Bibó* István elnökléte alatt. Alélnökök jelölték *Chorin* Ferencet, főtitkárnak *Hindy* Zoltant, főjegyzőnek *Wetel* Györgyöt, főpénztárnoknak *Biró* Pált, házgyáknak *Zsembery* Istvánt, főkönyvtárnoknak *Tóth* Ferencet és *Schmerozka* Ferencet, másodtitkárnak *Horváth* Zoltánt, másodjegyzőnek *Schmidt* Jenőt, másodpénztárnoknak *Amon* Józsefet, másodkönyvtárnoknak *Gebhardt* Józsefet, főszekretészeknek *Wolfer* Pált, vitabizottsági elnökeknek *Weszely* Tibort. A választmány elhatározta, hogy a 11-én, délután 6 órákor tartandó ülésen *Szél* Kálmánt és *Madarász* Józsefet disztagokká fogja választani.

(**A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület**) szombaton tartotta *Nyitrai Thuróczy* Vilmos főispán elnökléte alatt igazgató választmányi ülését. Az ügyvezetőség jelentését dr. *Janits* Imre orsz. képviselő, az ügyeket és javaslatokat dr. *Gyürky* Géza helyettes elnök terjesztette elő. *Szél* Kálmánhoz, mint a Dunántúli Közművelődési Egyesület elnökéhez, miniszterelnökké történt kinevezetése és *Császka* György kaloccai érsekhez 25 éves jubileuma alkalmából üdvözlő felirat intézését határozta ki. Bejelentett, hogy gróf *Karácsonyi* Jenő 10,000 forint alapítványt, *Keszler* 500 forintot hagyományozott az egyetelenk. *Bende* nyitrai püspök és *Vasary* hercegprímás 100—100 forintot adományoztak. Az alapszabályok módosításának és az ügykezelési szabályzatnak tervezete tárgyalás végett a megyei választmányokkal közölték. Az összes vármegyei választmányok ellátmányait kiutalták. Központi iroda és pénztár szervezése tudomásul vétetett. Nagy-Rippenben a 36-ik egyesületi óvodát nyitották meg. A *Simó* Mária által hagyományozott három kör-műbányai házat sorsjáték után értékesítik. Alapító tagokul belépnek: *Bischitz* Lajos, *Kavcsag* István, özvegy *Lemberg* Imréné 100—100 forinttal, örökös tagul *Berezovszky* Albert, *Kovács* Ferenc, *Zsiska* Mihály plébános. Az erdőközi róm. katolikus iskolának 150 forint segélyt utalványoztak és megbizták az ügyvezetőséget, hogy a daloskörök és vándorkönyvtárak szervezését folytassa. A felvidéki magyar közművelődési egyesület gyufák forgalomba hozatala végett a nagy-bitei gyufagyárral lépjen érintkezésbe. Az ügyvezetőség jelentéséből a választmány az egyesület sokoldalú tevékenységéről örömdetes tudomást vett.

(**Szabad Lyceum.**) A Szabad Lyceum tudományt és ismeretet terjesztő társaság részéről e hó 10-én és 17-én dr. *Erődi* Béla tart előadást Egyiptomról, 140 vetített kép bemutatásával. Az előadásokat a műegyetem kis épületében (Eszterházy-utca 7.) fogja megtartani.

(**A Magyar Turista-Egyesület budapesti osztálya**) ebben a hónapban már két előadást rendez

az egyetem ásványtani intézetében. Az egyiket dr. *Thüring* Gusztáv tartja a budai és pilisi hegyvidék történelmi emlékeiről, a másodikat pedig dr. báró *Eötvös* Lóránd tartja ezen a címen: *A dolomitok csodavilágáról.*

(**A VII. kerületi Polgári Kaszinó**) március 12-én, délután három órákor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Házkutatás egy szerkesztőségben.** Megirtuk a minap, hogy *Puscariu* Gyula vizsgálóbíró négy detektívvel házkutatást tartott a Magyar Estilap szerkesztőségében. A lap ugyanis *Ep* elmével az örültek házában címen egy levelet közölt, amely az ügyességhöz érkezett s amelyben el van mondva, hogy valakit ép elmével tartanak a tébolydában. A bíró e levél kéziratát követelte, mert az csakis hivatalos titok elárulása útján kerülhetett a lapba. *Szalay* József kiadói hivatali főnök a kéziratot előadta ugyan, de a szerző megnevezését megtagadta azzal, hogy erre vonatkozólag csak a sajtóügyi vizsgálóbíró előtt hajlandó nyilatkozni. *Puscariu* vizsgálóbíró ma délelőtre megidézte dr. *Szalay* Mihályt, a lap szerkesztőjét s a cikk szerzőjére vonatkozólag újból kérdést intézett hozzá. Dr. *Szalay* kijelentette, hogy az általános kérdésekre a törvényszék iránti tiszteletből megfelel, de érdeemben csak a sajtóügyi vizsgálóbíróit ismeri el illetékesnek. A vizsgálóbíró hivatkozott *Inczedy* László szerkesztő esetére, akit annak idején sajtóközleményért ugyan, de *vesztegetés* címén ítélte el a büntető törvényszék, s lehetséges hogy itt is hasonló eset forog fenn. Dr. *Szalay* azonban megmaradt álláspontja mellett. A vizsgálóbíró erre megkérdezte tőle, vajjon felebbez-e a házkutatást elrendelő végzés ellen? *Szalay* bejelentette, hogy felebbezést 3 napon belül be fogja adni.

§§ **A sajtóbírózat hatásköre.** S. J. tanító Balassa-Gyarmaton a Zrinyi-vendéglőben több tanu jelenlétében felemeltette a Dejtár közönségben tavaly elkövetett sikkasztást s hozzátette, hogy a vármegyei alispán és a balassa-gyarmati főszolgabírói hivatal nem akarnak tudni az esetről, hanem bünpalástólást követnek el, amelyről ő le fogja rántani a leplet. Együttal felhatalmazta a *Nógrád-Honti Ellenzék* című lap szerkesztőjét, hogy lapjában ezeket közöltegye. Ez a közlemény meg is jelent a lapban s az ügyesség azonnal perbe fogta a cikk szerzőjét. Időközben a balassa-gyarmati törvényszék S. J. tanító ellen is rágalmazás miatt folyamatba tette a bünvádi eljárást, de utóbb megszüntető határozatot hozott, mert a kihallgatott tanuk vallomásából nem derült ki, hogy S. J. tanító egyenesen az alispánt vagy a főszolgabíróat vádolta volna meg. A budapesti ítélőtábla az elsőbíróság végzésének megváltoztatásával két rendbeli becsületsértés vétségeért vád alá helyezte a tanítót s a törvényszéket szabályszerű eljárásra utasította. A kuria mindkét elsőbíróság végzését megsemmisítette, kimondván, hogy ennek a becsületsértési pürnek elbírására nem a büntető törvényszék, hanem a sajtóbírózat van hivatva, mert a szóban forgó deiktum nem volt egyéb, mint a sajtóbírózat balasságyarmati tartozó és súlyosabb beszámítás alá eső deiktumnak előkészítése, illetve kiegészítő része és mert valamely cselekmény egyes mozzanatait nem választhatók el magától a főcselekménytől, hanem azzal együtt bírálendők el.

§§ **Állatok sajtópöre.** Többször találkoztak már a büntető járásbírószék előtt dr. *Gerenday* György és *Aldassy* Imre egy affér miatt, amely közöttük az atletikai klubban esett meg. Ma pedig a sajtóbírózat elé kerültek, ahol *Aldassy* volt a vádlott és *Gerenday* a panaszos. A néhai *Függetlenség* című újságban jelent meg ugyanis *Aldassy* aláírásával egy nyilatkozat, amelyben *Gerenday* becsületsértést és rágalmozást látott és sajtópürt indított. A mai tárgyalásra csak *Gerenday* jött el ügyvédje *Polónyi* Géza kíséretében. *Aldassy* Imre Ceglédről táviratot küldött jogi képviselőjének *Komjáthy* képviselőnek, hogy elháríthatatlan akadályok miatt nem jelenhetik meg a tárgyaláson, melynek elhalasztását kéri. Ezt a táviratot *Komjáthy* helyettese, dr. *Nemes* Bertalan mutatta be a törvényszéknek, kérve a tárgyalás elhalasztását. E kérelemnek azonban a törvényszék nem adott helyt, hanem elrendelte a makacsági eljárást, mire *Aldassy* képviselője eltávozott. Az esküdtétek megalakítása és a vádló felolvasása után kihallgatták az örökös tanukat, valamint az *Aldassy* által bejelentett tanukat is. *Szász* Károly református püspök és *Agoston* József országgyűlési képviselő becsületes, kifogástalan, jellemes uriembernek mondták *Gerenday*-t, akit gyermekkorra óta ismernek.

Az *Aldassy* által bejelentett tanuk dr. *Kosztka* Emil ezredorvos, *Asbóth* Jenő a Leszámitolóbank főhivatalnok, *Mészáros* Ervin ulánus-önkéntes, *Porcsolt* Gyula ügyvéd. *Lisztau* Tihamér. dr. *Szabó* József

orvos, dr. *Heim* Pál orvos, *Schober* Károly főhadnagy és dr. *Windisch* Ödön orvos ismertették a nyilatkozat előzményeit s az affér részleteit. *Polónyi* Géza vádbeszéde után az esküdték egyhangulag *vétkesnek* mondták ki *Aldassy*-t s rágalmozásban s a bíróság ennek alapján egy havi fogházra és 100 forint pénzbüntetésre ítélte.

§§ **A katonaszabadtók.** A hétfalusi katonaszabadtók bünpörében a brassói királyi törvényszék szombaton folytatta a végtárgyalást. *Sipos* János csernátfalusi jegyző kihallgatása került sorra. *Sipos* ellen a megjelent tanuk közül *Zolea* Jánosné azt vallotta, hogy *Demeter* nevű fiáért 180 forintot, *Oprea* nevű fiáért 200 forintot, *György* nevű fiáért pedig 140 forintot fizetett. A pénzt fia *Juon* adta át *Sipos*-nak. *Zolea* *Juon* ugyanazt vallja, de hozzátéti, hogy a 140 forintot *György* öcsöce jelenlétében adta át. *Kringa* Mária azt állítja, hogy ő anyósa jelenlétében 80 forintot fizetett *Sipos*-nak. *Kringa* Anna, az anyós megerősíti ezt a vallomást, *Neogoi* *Petic* azt vallja, hogy ő *Sipos* tudtával és *Urdea* pópa tanítására állott elő öcsöce helyett a sorozáson és meg is szabadult. *Petic* anyja azt vallja, hogy fiáért 300 forintot fizetett. *Sipos* mindent tagadja és a 80 forintról azt állítja, hogy azt kölcsönképp vette fel.

TÁVIRATOK.

Sztojalovszki pöre.

Lemberg, március 6. A törvényszék ma kezdte tárgyalni *Sztojalovszkinak* a *Kuryer* *Laocieski* ellen indított sajtópürtét. A páter nem vitt magával ügyvédet; két óras beszédben fejtegette vádjának alapját és azzal végezte, hogy Lengyelország csak orosz fennhatóság alatt boldogulhat, a keresztény-szocialista párt pedig elégsége annak, hogy a lengyelek háromfelé is loyálisak. — *Éjszaka* lesz az itélet hirdetés.

A német császár részvéte.

Páris, március 6. *Noailles* marquis berlini francia nagykövet értesítette *Delcassé* külügyminisztert, hogy *Vilmos* császár elküldte hozzá egyik hadsegédét, hogy kifejezze a császár részvétét és fájalmát a francia kormányt a touloni katasztrófa alkalmából.

A szerb király jubileuma.

Belgrád, március 6. A szerb királyság proklamálásának évfordulója alkalmából a királyi palotában ma tartott fogadáson megjelent a diplomáciai testület is, amelynek nevében a testület doyenje, báró *Wäcker-Gotter* német követ üdvözölte a királyt. A hivatalnok kar szerencsekívánatait *Krisztics* Nikola, az államtanács elnöke, a hadsegér szerencsekívánatait pedig *Milán* király tolmácsolta.

Belgrád, március 6. *Sadovszki* orosz követ, akit a szerb királyság proklamálásának évfordulója alkalmából a székesgyházban tartott *Tedeumra* és az utána következő udvari fogadásra épp úgy meghívtak, mint a diplomáciai testület többi tagjait, de aki a ma este adandó udvari ebédre nem kapott meghívást, bejelentette elutasítását a szerb kormányt azzal, hogy kormánya *Mansurov* első követségi titkár bízta meg a követségi ügyeinek intézésével. *Mansurov* és *Nelidov* követségi titkár úgy a tempolmi ünnepegen, mint az udvari fogadáson megjelent. Az udvarhoz közel álló körök véleménye szerint *Sadovszkit* azért nem hívták meg a mai udvari ebédre, mert a mióta hivatalát elfoglalta, ellenséges magatartást tanúsít és azért, mert *Sadovszki* nem érintkezett a hivatalos személyekkel, hanem csak olyan személyekkel, akik az ellenzékhez tartoznak.

A Silvela-kormány.

Madrid, március 6. Konzervatív körökben és a kereskedővilágban kedvezően fogadták a *Silvela*-kabinetet. A demokraták és a republikánusok azonban megtámadták az új kormányt és azt mondják, hogy a konzervatív párt *legultramontánabb* árnyalatát képviseli. Az *El País* című napilap azt mondja, hogy a régens-hercegné, mielőtt döntött, *Montana* páterrel tanácskozott. A *Nacional* nagy kedvet mutat arra, hogy *heves* hajszát indítsion. *Sagasta* pártfelelit a válság megoldása elkedvetlenül-tette, ellenben *Gamazo* hívei jó indulattal fogadják az új kormányt. Minden jel arra vall, hogy az áprilisi választások nagyon hevesek lesznek.

Madrid, március 6. (Kamara.) *Azcarrate* (republikánus) azt kívánja, hogy a válság megoldását tárgyalás alá vegyék.

A kamarai titkár felolvassa az új kabinet megalakulására vonatkozó rendeletet.

Silvela miniszterelnök felolvassa a kamarát feloszlató rendeletet.

Abanex azt kiáltja: „Le a jezsuitákkal!” más képviselők meg azt kiáltják: „Éljen a köztársaság! Éljen a szabadság!” A nagy zajban az ülést berekesztik. A karzatokat a teremőrök kiüritik.

Madrid, március 6. (Szenatus.) *Aimenas* gróf beszélni akar, de a nagy zajban nem jut szóhoz.

Silvela miniszterelnök rendeletet olvas fel, amely az ülésszakot berekesztí. Több liberális szenátor azt kiáltja: „Eljén a szabadság!” *Aimenas* gróf így kiált fel: „Eljén a hadsereg! Eljén a tengerészet!”

Az ülést nagy nyugalanság közt beárják.

Madrid, március 6. Az „El Pais” ma reggel egy diákbizottság által aláírt levelet tett közzé, amely felhívja a diákokat, hogy 11 órakor az egyetem előtt gyülekezzenek a kormány ellen rendezendő tüntetés céljából. A diákok nem tettek e felhívásnak eleget és így a tüntetés teljesen elmaradt.

Katolikus tiltakozó gyűlés Bécsben.

Bécs, március 6. A bécsi katolikus legényegylet ma este a zeneegylest nagy természetű igen népes gyűlést rendezett, hogy tiltakozzék a „Szabaduljunk Rómától” jelszó ellen. *Pollák* János elnök a gyűlést megnyitván számos táviratot olvasott fel, amelyek Ausztria minden részéből és Magyarországból is érkeztek és a melyeket nagy tetszéssel fogadtak. A gyűlés elfogadta a következő határozatot:

A zeneegylest nagytörményben március 6-án tartott tiltakozó gyűlés ünnepélyesen óvást tesz a vallástalan és vallás-ellenes oldalról kiadott „Szabaduljunk Rómától” jelszó ellen; a szent atyánkat újból fogadalmat tesz, hogy híven ragaszkodik a katolikus egyházhoz és az ősi katolikus keresztény valláshoz és az egyház ellenségeiben Ausztria ellenségeit is látja. A gyűlés törhetetlen hűséget és ragaszkodást fogad a császárnak és drága hazáknak, Ausztriának.

A német katonai törvény.

Berlin, március 6. A birodalmi gyűlés befejezte a katonai törvényjavaslat tárgyalását és a javaslatot a bizottság előterjesztése értelmében elfogadta. Azután megszavazták a birodalmi rokkantak költségeit és egyhangulag elfogadták a költségvetési bizottságnak egy javaslatát a veteránok és rokkant katonák érdekében.

Az olasz adójavaslat bukása.

Róma, március 6. A kamara pénzügyi bizottsága elvetette a kormány által előterjesztett összes új adójavaslatokat és elhatározta, hogy az eltörölendő lisztadó helyébe negyedfél százalékos jövedelmi adópótlékot fog javasolni.

Új összeköttetés Berlin és Konstantinápoly közt.

Boroszló, március 6. A Schlesische Zeitung szerint legközelebb új összeköttetést létesítenek Berlin és Konstantinápoly között, még pedig Boroszlón, Krakkón, Csernovicon és Buzenn át Constanzaig vasuton, onnan pedig Konstantinápolyba hajón. A szerződéshez még a román kamarának kell hozzájárulnia.

Bukarest, március 6.

A képviselőház 74 szavazattal 2 ellenében elfogadta az 1899/1900-iki egész költségvetést. *Sturza* miniszterelnök törvényjavaslatot nyújtott be a Berlin és Konstantinápoly közt létesítendő közvetlen vasuti posta és táviró összeköttetés iránt Németországgal kötött egyezség tárgyában. E célból Constanza és Konstantinápoly közt generálattí kábel lerakását tervezik. A kamara valamennyi osztálya kimondta a sürgősséget e törvényjavaslathoz nézve.

Olaszország és Kína.

London, március 6. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pekingből tegnapi kelettel: Jóllehet el voltak rá készülve, hogy Olaszországnak a Szannum-öbölre vonatkozó követeléseit visszautasítják, mégis a szokással ellenkezően tartják az olasz követ táviratának visszaadását. Hire jár, hogy Oroszország támogatja Kínát. *Martino* olasz követ távirata nagyon mérsékelt hangú volt, nem volt benne semmiféle fenyegetés és kiemelte, hogy mind a két országra nézve hasznos lenne, ha Olaszország köszönetnyilvánítást szerezne Kínában. A jegyzék nem jelölte meg a kért koncesszió határát, hanem igenleges válasz esetére akkora területet kért, amely az állomás biztosítására és védelmére elegendő. Őt olasz hadihajó kiküldését várják. A *Marco Polo* most Sanghai előtt vesztegel, a hajó parancsnoka pedig ma Tiencinbe érkezett, a hová *Martino* is utazott, hogy vele tanácskozzék.

Róma, március 6. A *Popolo Romano* azt írja, hogy a Kínával fennförgő eset politikai körökben élénk megbeszélés tárgya. De nem szabad arról elhamarkodva ítélni. A nevezett lap állítólag tudomással bír arról, hogy Franciaország tudatta az olasz kormányval, hogy nemcsak örömmel, de rokonszenvvel nézi Olaszországnak azt a törekvését, hogy megszálljon egy pontot a kínai vizeken. Úgy látszik — mondja a nevezett lap — hogy Londonból érkezett táviratok szerint Oroszország némi nehézségeket támaszt, de azt hiszik, hogy azok barátságos uton elárthatók.

Görög bujtogatók.

Konstantinápoly, március 6. Az *Agence de Constantinople* jelentése szerint a monasziéri török hatóságoknak tudomásukra jutott, hogy Görögországból két bandavezér jött át a határon zavargások előkészítésére végett és Szerfidió közelében egy juhoskudánál elrejtőzött. A hatóság egy csendőrcsapatot küldött ki a jövevények letartóztatására, de minthogy ezek, ugyszintén az a gazda, aki őket elrejtette, fegyverrel ellenszegültek és egy csendőr megölték, kettőt pedig megsebesítettek, a csendőrcsapat kénytelen volt a lövéseket viszonzni, miközben mind a három embert megölte. Az elesettek Gras-puskáit elkobozták.

A francia képviselőházból.

Páris, március 6. A képviselőház mai ülésén *Allard* azt indítványozta, hogy a touloni katasztrófa áldozatai számára 200.000 frankot szavazzanak meg. *Dupuy* miniszterelnök támogatta az indítványt, amelyet azután a költségvetési bizottsághoz utasítottak.

Delcassé külügyminiszter a maszkáti esetre vonatkozólag hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy az 1862-iki angol-francia egyezmény az a jogot biztosította Franciaországnak, hogy úgy, mint Anglia köszönállomást állíthasson Maszkátban. Anglia nem is vonakodott elismerni Franciaországnak ezt a jogát. A miniszter hozzá teszi, hogy most nincs itt az ideje annak, hogy Anglia Franciaországgal az afrikai birtokok elhatárolásáról tárgyaljon. Angliának tehát nem lehet szándéka, hogy Franciaországnak Maszkátban akadályokat gördítsen útjába, vagy valamelyik ügyvivőjének sértő eljárását nem helyeselje. Anglia sajnálkozását fejezte ki a francia kormányunk e miatt az eset miatt. (Helyeslés.)

Az ügyet ezzel elintézték és a ház áttért a gyarmattügyi költségvetés tárgyalására.

A karlista mozgalom.

Madrid, március 6. A *Fabra-ügynökség* teljesen alaptalanoknak mondja a karlista mozgalomra vonatkozólag elterjedt híreket. Ugyane forrás szerint alaptalan az a jelentés is, hogy a francia határon 2000 spanyol katonaszökevény gyűlt össze, hogy az állítólagos karlista mozgalomhoz csatlakozzék.

A Fülöp szigetek.

New-York, március 6. Itt közölték manilai távirat szerint, a felkelők a múlt éjjel megkísérelték a vizuueket hatalmukba keríteni. Ebből háré fejlődött ki, melyben többen elestek és megsebesültek.

Éhínség Kelet-Afrikában.

London, március 6. A Reuter-ügynökségnek jelentik Mombaszából mai kelettel, hogy odaérkezett jelentések szerint a kelet-afrikai brit protektorátus több nagy kerületében éhínség uralkodik. A vésést az aratás előtt elpusztította a saska. A hatóságok és a missziós társaságok minden lehetőt elkövetnek, hogy az inségnek elejét vegyék, de nem valószínű, hogy felhívást kell intézni az angol néphez az inségek érdekében.

A telefon Londonban.

London, március 6. Az alsóház mai ülésén *Haubury* a kincstári hivatal pénzügyi titkára határozati javaslatot nyújtott be, amely felhatalmazza a kormányt, hogy javaslatot terjesszen elő a telefon-ügy fejlesztése iránt, hogy e tekintetben Anglia is a kontinentális országok színvonalán álljon. A kormány erre 2 millió fontot kér. A telefon-rendszert első sorban Londonban fogják kiterjeszteni. E határozati javaslatot a Ház elfogadta.

Tüntető diákok.

Nápoly, március 6. Az egyetemi hallgatók az állatgyógyászati iskola egyik hallgatójának több nap óta függőben levő ügye miatt ma tüntetést rendeztek. Az akadémiái levétü elrendelte az egyetem ideiglenes bezárását.

Közzgazdasági táviratok.

Berlin, március 6. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négy százalékos magyar aranyáradék 100.60. Magyar koronáradék 98.50. Osztrák hitelrészvény 250. — Osztrák-magyar államvasut 153.50. Déli vasut 29.90. Északnyugati vasut —. —. Elbavölgyi vasut —. —. Orosz bankjegy készpénz 216.30. Buschtiehradi —. —. Orosz bankjegy —. —. (Ultimeo.) Lombard —. —.

Frankfurt, március 6. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 230.50. Osztrák-magyar államvasut 153.70. Déli vasut 30.10. Magyar aranyáradék —. —. Magyar koronárádék —. —. Osztrák aranyáradék —. —. Osztrák ezüstáradék —. —. Osztrák papíráradék —. —. Bécsi bankjegyesület —. —. Alpési bányarészvény —. —. Olasz járadék 95.30. Diskontó-bank 198.60. Laurakohó —. —. Harpeni —. —. Nyugdó.

New York, március 6. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* márciusra 82 $\frac{1}{2}$ %, májusra 76 $\frac{1}{2}$ % júliusra 75 $\frac{1}{2}$ %. *Tengeri* májusra 40 $\frac{1}{2}$ %.

Chicago, március 6. *Buza* márciusra 72 $\frac{1}{2}$ %. *Tengeri* májusra 25 $\frac{1}{2}$ %.

Nyíltér.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Loghatósabb
Guber Forrás VASAS-ARZÉNES VIZ
vörösgyógyászat, női betegségek, ideg- és bürbög-ségek stb. ellen
Kapható az összes ásványvíves üzemekben, gyógyszer-tárakban és drogeriákban.
Matiott és Wille, Budapest.

Molnár Ferenc:

A csókok éjszakája
megjelent

és a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatallában kapható. A színes címképpel, díszesen kiállított kötet ára

— egy forint. —

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Dr. R. K. Szeged. Hasábokra terjedne, ha kérdéseire pontosan és kimerítően válaszolnánk. Három-négy költőnkön kívül valamennyinek szülőháza emléktáblával van megjelölve. De csak egy van, amely a kegyeletnek megfelelő célnak szolgál: Petőfi kiskőrösi háza, amelyet a néhány év előtt megszűnt „Irk és Művészek Köré” megvásárolt és ott muzeyumot rendezett be a nagy költő ereklyéiből. Most a kiskőrösieket gondozták az egyszerű nádfedelű házat. Többi költőink szülőházában ma már idegen családok laknak, de egynehány költőnk szülőháza ismeretlen, vagy pedig más ház épült helyébe. Dicséretreméltó érdeklődést pontosan kiélgeithetné, ha írna az illető városok polgármesterének, vagy jegyzőjének, azok bizonyára készséggel teljesítenék kérésüket.

Cs. E. Papóc. I. Az alapszabályok 134.605/1898. sz. a. érkezték be. A belügyminiszter f. é. január 5-én kiadta a vármegyének véleményezésére. Most 19.337/1899. sz. a. az V/b. ügyosztályban vannak és Szemeré Lajos fogalmazó fogja előadni, mielőtt ki-üldetéséből visszakerülnek. az osztályvezető biztosítása szerint az elintézés nem késik sokáig. II. Aki életének 18-ik évét betöltötte átérthet más vallásfelekezethez, vagy kiléphet s felekezeten kívül maradhat. Szándékát két nap előtt saját lelkeségének bejelentését ezt 14 nap múlva, de 30 napon belül megismétli és mindkét nyilatkozatról tőle, avagy ha ő megtagadná, a tanúktól belyegmentes bizonyítványt kér, amelyeket a fősolgabírósnál mutat be. III. Aki közérdekből és tárgyilagosan mondja el az igazságot, bántódása nem lehet; ellenben ha nem tenyekre szorítkozik, hanem habár burkolton is, személyében sért valakit, büntetendő. IV. a) Minden állásról legalább 3 egyén jelölendő ki, ha annyi alkalmas jelentkezik. b) Valamennyi kérdésben a közigazgatási bíróság. V. A közbirtokosság közgyűlésének jogerős határozatait ez esetben az elüljáróság köteles végrehajtani s ebben a közgyűlés képviselőit ellenőrizi. A díjak dolgában felfolyamodhatni a fősolgabíróhoz, II. fokban az alispánhoz, aki véglegesen határoz. Az elüljáróság felelős a mulasztásából származó kárért. VI. Kivételes esetekben, amikor intenzív tejjgazdaság kedvéért, vagy azért ad rá engedélyt a birtokossági tanács, illetőleg annak hiányában a képviselőtestület, mert külön apaállatokkal bír, a közös legelőre hajtottaktól eltérő, de a tenyészterületbe beillő fajta leg-legalább 20 szarvasmarhát, 40 sertést vagy 150 birkát tart. A birtokarant megvaladó állatokért a közbirtokosságot kárpótlás illeti. Az elüljáróság ellen a fősolgabíróval kell panaszt tenni. VII. A törvény csakis meghatalmazásnak bemutatásán követeli, ilyenre tehát gyámoknak szükségük nem lehet, 10 nap alatt az igazoló választmányhoz kell felfolyamodni. VIII. A közigazgatási érdesseti bizottság rendelkezik benne. IX. A „jelenlegi birtokarant” fogalma bel- és külsőséget és ebben az erdőtérületet is magában foglalja, amennyiben az arányosítás reájuk kiterjed.

G. V. Székesfehérvár. A miniszter, ha ezen minőségben, vagy államtitkár szolgálatait is beszámítva, három évig szolgált egyhuzamban, hacsak hosszabb állami szolgálat alapján nagyobb nyugdíjra igénye nincs, 4000 forintnyi nyugdíjban részesül.

Kivánsói. A betegsegélyezési pénztárak belépési kényezere alá eső üzemek vagy vállalatok azon alkalmazottainak, kiknek egy munkanapra eső bére 4 forintnál vagy évi fizetése 1200 forintnál magasabb, nem kell betegsegélyező pénztárhoz tartozniok.

Falsai. A kérdéses betegség az agysejtek sorvadása következtében jelentkezik. A betegség lassu s a környezetet rendszeren annak előrehaladottabb stádiumában ismeri fel. Legtöbbször az addig rendszeres ember különkedővé, a takarékos zsugori bőkezűvé, a szolid ember kicsapongóvá lesz. A szellemi képességek lassan-lassan fogynak. Az emlékező tehetőség csökken. A betegek különösen a közelmúlt vagy imént megtörtént cselekedetekre nem emlékeznek. A betegség folyamán különféle téveszmék fejlődnek ki, pl.: nagyszáni, kicsinyességi vagy időzési téveszmék. A cselekvések ösztönzések, majd céltalanokká válnak. A betegség egy búragszerű, illetve butaság. A testi elváltozás különféle hűdésben, pl.: arc vagy egyes végtagok hűdésében nyilvánul. Az írás az ilyen betegéknél megváltozik. A betegek az ugynevezett szótárgyben szenvednek, azaz nem képesek egyes szavakat utána mondani.

Magyar. Temesvár. Bizony csak megválasztott, mert szabály az, hogy amely igének töve két mássalhangzóval végződik, ott a szenvedő alak ragja nem „tat”, hanem csak „a.”

Falsai. Dauphin (latinul delphinus) = a francia királyság fennállásakor a trónörökös címe. Eredete IV. Guidó viennosi gróftól való, aki pajzsán egy delphin-halat viselt. Az utolsó Dauphin X. Károly legidősebb fia volt. — *Entrefflet* = közbeszurt; újsárgói nyelvben rövidebb belpolitikai közlemények, aminek pl. a *Budapesti Napló* „Belföld” rovat-cím alatt foglal össze. — *Silhouette* = árnykérajz, árnyéka, körvonala, pl. valamely szobornak. — *Soubrette* = vig női szerepek alakítója vígjátékokban, boházatokban és operettekben. — *Dossier* = iratsumó s ilyen értelemben sürűen előfordult a Dreyfus-ügyről megjelent tudósításokban. A *stereotyp* szót a magyar nyelvben egy szó sem fejezi. A könyvnyomtatásban, különösen az újságy nyomtatásban használatos a *stereotypia* (tömönítés). Innen alkalmazzák jelzőként a *stereotypet* (öntésből kikerült) a megszokottárgy kifejezésre; például avval a *stereotyp* mondással felelt, vagyis oly mondással, hogy más is csak ugyanazzal válaszolt volna; egy nagyarányú és egyébként is művészi szobornak, vagy épületnek *stereotyp* jelzője a monumentális. A többi kérdésére maskor.

H. G. Budapest. Nyomós okok következtében elérhető. Ezrede parancsnoksága után folyamodnia kell a közös hadügyminiszterhez, de sürgetni nehé, ha csak kihallgatásra nem megy a közös hadügyminiszterhez.

Tájékoztató. A hivatalos lap most közölte a soproni honvéd főreáliskolában betöltendő helyekre hirdetett pályázatot. Az első évfolyamba csakis olyan ifjakat vesznek föl, akik már 14 évesek, de 16-ik életévüket még nem töltötték be. Előismeretül a középiskola IV. osztályának sikeres elvégzése kívántatik meg. Az ellátási díj egész évre 400 forint, tandíj 14 forint. A felvételre névze megalkapított részletes feltevések a honvéd-hadapródiskola névze is az „Utastás a pályázók felvételére névze a magyar királyi honvédelevél és képző intézetekbe”-ka. — I. jelzésű szolgálati könyvben foglaltatik, amely utastás Budapestben, a Pallas nyomda részvénnyárságánál 35 krért kapható, de megrendelhető bármely könyvkereskedés után is.

Sári néni. Az a pár esztendő ne aggaszsa. Nem fontos az. Ha egyébként akadály nincs a boldogságuknak, e miatt száz esztendeig élhetnek csendes békeességben.

Sásd. Az operai előadásokra vidékről is elő lehet jegyezni, meg pedig akként, hogy az Operaház pénztári hivatalának címére beküldi az óhajtott jegy előjegyzési árát. A pénztáros ismert előzetesítéséről feltehető, hogy rezerválja a két jegyet.

M. K. né. Leszámrazók hiányában szabadon rendelkezik. Méneskari tiszték is kötelesek hazasági biztosítékot letenni. Az áthelyezés a rendes feltételektől függ.

Veritas 36. Mi sajnálatunkra nem közölhetjük, bár érdekes munka. Azoknál a lapoknál talán több szerkesztője lesz.

Ideges. Udvari lakásban is, utcaiban is, a nap bármely szakában zongorázhatik, de a szomszédokra való tekintettel úgy illik, hogy éjfélt után legfeljebb hetenkint egyszer zongorázhatik.

H. A. Ujvidék. A vizmester kultur- és folyam-mérnöki munkái műszaki segédzsemmelzetéhez tartozik s képesítése a népiszkola jósikerű bevezése és 18 év betöltése után a 3 éves tanfolyam a kassai m. kir. vizmesteri iskolán. Folyamodások az iskola igazgatóságához sajtóközleg irva intézendők. Évi fizetése 500—800 forint és megfelelő lakpénz.

Jeanne. A *Középművészeti Társulat* tavaszi kiállítására április 15-én nyílik meg.

Egy hü olvasó. Dr. László Mihály főgimnáziuma az V. Hold-utcaiban van. Pontosabb címre nincs szükség.

Sz. K. Szeged. Ha csakugyan olyan izzótestekről van szó, amelyek valamely szabadalom megsértésével állítatnak elő, azok használatát is kibagást képez s 600 koronáig terjedő pénzbüntetés alá esik, feltéve, hogy a szabadalom tulajdonosának jogait utána sértette. E mellett kártérítéssel is tartozik.

P. M. Pécs. A gazda kereskedőnek tisztítottan löher-magot is adhat el, a kereskedő azonban, miután ez már természetére adja el, 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő, ha az eladott mag nem arankomentes. (A vetőmagvizsgáló állomások ingyen megvizsgálják, hogy mentes-e?) Másikülben az eladás nincs korlátozva.

Tartalékos. Nincs mód kívánságának teljesítésére.

K. P. Budapest. A kívánt szabályzatot megkapkaphatja a tudományegyetem kapusánál. Mint rendkívüli hallgató bizonyos díj mellett hallgathatja az orvosi fakultás egyes tárgyait. Meltóztatassák a központi egyetem quaeatori hivatalához fordulni, ott megtudhat mindent. A rendkívüli hallgatók vizsgát nem tesznek, de tandíjat fizetnek.

H. K. Batajica. Megkérdetük az illető ügyvédet, aki kijelentette, hogy a H. K. által említett telepítés teljesen légből kapott, koholt. H. jogosulatlannul gyűjtött. Azt tanácsolja, hogy jelentés föl H-t az ottani hatóságnál. A levelében említett ügyvédnél járt ugyan H., de ő azzal utasította el, hogy a terv nem valószínű meg.

Gertyenes. Az illető más módon is igazolhatja, hogy 48/49-ben honvéd volt; a természetei honvédegyre régi listájában is előfordulhat, vagy esetleg kortársai is igazolják állítását. Ha a miniszterelnökség igazol honvédek tartja, nyugdíjat kap. Meltóztatassák az orsz. honvédséggyógyosulot de-rék titkárhoz. *Nedeczey* István urhoz (Röck Szilárd-utca 22) fordulni, aki tenni fog valamit pártfogoltja érdekében. Az egyesület választmánya 10—20 forint segélyt szokott adni. Édes-kevé, de mégis valami olyan szegény embernek.

Rimaszombati orvos. Vizsgálni kell: Törvény-széki orvosantból, törvényeszéki vegytanból, elmekérbantól, körbonantból, szülészetből, sebészetből. Az elmegyógyászatból, ha tisztí orvosi képesítése van is, vizsgáznia kell. A kurzusok idejét a lapok közé szokták tenni. Körülbelül március hónap végén kezdődnek. Kurzust szoktak venni: törvényeszéki orvosantból (dr. Minich Károly), elmegyógyászatból és törvényeszéki vegytanból (dr. Jahn).

Alkohol. Nem veszélyes folyadék. Ha nagyon töményen használja, a száj nyálkahártyáját megmarja. 2. Helyesen teszi, kellemes gyümölcsre emlékeztető szaga van. Koveres = higitással. Vegyen tehát akármily mennyiségű alkoholt pl. egy decilitert a patikából vagy drogueriából és koverje össze kétszerannyi vízzel.

Borgia Lucretia. Szívesen küld néhány emléksort, ha udvarias levélben fölkeri.

Gyorsító. Párisi könyvkereskedők: Librairie Hachette — Rue Lafayette; Calmann Lévy — 3, rue Auber; Ollendorff — rue Richelieu. Pontosabb. — A fumei tengerészeti akadémia igazgatósága egy levélre megkérli önnök az intézet értesítőjét, amely tájékoztatni fogja.

Kis-Körös. Kokinkina-lyuk tojást kaphat a budapesti állatkert igazgatóságától. Tessék ott kérdezősködni, szívesen informálják ott őnt.

Kezda. Főszerkesztőnk a szerkesztőségű órák alatt (délután 5—8-ig) szívesen látja őnt.

Tapolca. Semmiféle törvényes rendelkezés nincs, amely tiltaná a zsidóvallású katonákat akár a tabornoki rangtól is. Mi is ismerünk zsidóvallású századosokat, törzstiszteket ugyan nem, de szolgát a hadseregben azzal egyenrangú főfőzörvos, aki zsidó.

H. J. Garanszenkereszt. Fölmondhat és neki is fölmondhatnak, feltéve, hogy ezzel ellenkező kikötést írásba nem foglaltak. A felmondási idő hat hét.

Regi előfizető. *Mohács.* A kigyóhoz címzett gyógyszerét most Finy Béla tulajdona. Május elsején a kigyótöről a Cziráky-féle palotába (Ferenciek-tor) költözik.

Egy előzető leánya. *Jókai Levente* című drámáját még nem adták elő a Nemzeti Színházban, de alkalmasint már a jövő szezon elején ott színr kerül.

G. G. Kálmán-tér. A képviselőházi elnök fizetése 12.000 forint; azonkívül természetesen a képviselői fizetése és lakbér, Szilágyi előtt *Bánffy* Dező volt a Ház elnöke. Kossuth Lajos titkára *Aulich* Lajos volt.

Kezdő. 1. Sehogysem. 2. Nem illik. Ha megharagszik, jól teszi. 3. Ha megteszi, kórikussá válik.

Erna. Biz az illetlen.

Emke kávéház. Helyes francia kifejezéssel roajál. — **Több előfizető.** *Temesvár.* Perotti Gyula operanékes 1841. március 13-ikán született a Stettin mellett levő Ückeründe községben.

K. B. Fuzsina. Az osztrák-magyar monarchia I. ált. tisztviselő egyletének budapesti takaréka és előlegező társulata Budapest II., Csónak-utca 2. Betéteket is elfogad. — **Lajosszónás.** A nagyságos cím jár neki; ha es. és kir. kamarás is, a méltósági címzés.

— **Érettségi.** 1876. előtt is volt érettségi vizsgálat a reáliskolákban, bár akkor csak 6 osztályuk voltak. — **Vitriol.** *Csetnek.* Ha a régi tulajdonos megengedi, igen. — **Alliance.** A kérdőző levelek oly rengeteg halmazra érkeznek naponta, hogy joggal számíthatunk t. előfizetőink türelmére. Az ön levele, sajnós, elkallódott, nagyon kérjük, sziveskedjék kérdését megismételni s akkor készséggel megadjuk azonnal a választ.

Kiváncsi. A keresztnév hivatalosan nem változtatható meg. — **Studiosus.** Hala istennek, ma már nálunk is tisztességes megélhetést biztosít a komoly tudományos munka s ha őnt tud majd eredményt fölmutatni a keleti nyelvek tanulmányozása terén, nem kell aggódnia jövőjén. A budapesti tudományegyetemen európai hírű tudósok, mint Goldziher és Hatala tanítják a keleti nyelveket, kár volna tehát a külföldre menni. Később tudományos ismereteinek gyarapítása végett fölkeresetheti majd a külföld néhány egyetemét. — **Sz. J. Kisbér.** Kérdésére megtalálhatta a választ lapunk hetfői számában.

Hü előfizető. A nagybirtokos a tekintetes cím illeti meg, ha egyéb állása, vagy kitüntetése nem kvalifikálja a nagyságos címzésre. Különbbe bevett szokás szerint a nagybirtokosoknak kijár a nagyságos címzés. — **Dr. H. A** Kelenföld Budapesthez tar-

tozik, még pedig az I. kerülethez. — **S. S. Csorna.** *Sztanoy* Miklós nyilvános játéokban 914 pontig vitte, magányos gyakorlat közben egyhuzamban már 1500 karambolt csinált.

Steiner Ottó. *Budapest.* Meltóztatassék kérem a soroksári-utcai fővárosi katonai ügyosztályhoz fordulni, ott ingyen megadja a kért felvilágosítást, vagy pedig valamely ismerőséhez, aki a hadseregben, mint manipuláns örmester szolgál. Ha kimutatja, hogy beteg, és hogy *édes anyját* is önnök kelt tartania, bizonyára teljesíteni fogják kérelmét. — **L. L.** előfizető. A léghajó átmérője 6 méter volt, mint ballon captif 300 méternél tovább nem emelkedett és kosarában 15 ember fért el. Hogy mibe került, nem tudjuk. — **F. J.** Csak egy ily tekeklub van a fővárosban, az is feloszloban. Meltóztatassék *Sztanoy* Miklós urhoz fordulni (Budapest, Teréz-kört, Sztanoy-kávéház), ő meg fogja küldeni egy ily amatőr klub nyomtatott alapsabályait.

Cs. L. Felső. Egyenlő rangu tere esetén a kijátszó jobb. — **B. D. Mező-Berény.** A lírai költőményre hirdett Vigyázó-féle pályázat eredményét április 5-ikén fogják kibírdetni. — **Jász-Jákóhalma.** Ifjabb gróf *Tisza* Kálmán 1867. március 17-én született. — **Sz. J. Mező-Berény.** Mindenki, aki a közös hadseregben vagy a honvédségnél ténylegesen szolgált, igényt tarthat a jubiláris katonai örmere, tehát őn is.

Sorsjegyek.

E. O. Nagybecskerek. 10174—30 számú osztrák vöröskereszt sorsjegye 11.60 forintot nyert. — **Halasi.** 4345—49 számú osztrák vöröskereszt sorsjegye 11.60 forintot nyert. — **B. M. Zalaegerszeg.** 4030—4, 4030—10 számú sörz sorsjegyei 12—12 frankot nyertek. — **F. V. Kassa.** 7770—09, 6405—99 számú Magyar Vöröskereszt sorsjegye 6—6 forintot, 0102—88 számú Bazilika sorsjegyei 6 forintot nyert. — **M. N. I. Nagy-léca.** 2821—8 számú 1864-iki sorsjegyet legkisebb nyere-ménnyel huzták ki. 89—8. számú Magyar Vöröskereszt sorsjegye 6.50 forintot nyert. — **R. M. 3110—36.** számú Olasz Vöröskereszt sorsjegyet 30 lírával huzták ki. — **T. F. Besztercebánya** 1867—17. számú Bécsvárosi sorsjegyet kisorsolták a legkisebb nyere-ménnyel. — **Sz. J. Dombóvár.** 754—6. számú 1864-iki sorsjegyet legkisebb nyere-ménnyel huzták ki. — **Sárgabolt.** *Kis-Várda.* 6392—076. számú Bazilika sorsjegye 6 forintot nyert, többi sorsjegyek nem nyertek. — **B. A. Ipp.** Nem nyert, csak 1974-ben járt le, ha addig ki nem huzzák.

Dr. H. M. H. Ungvár. — **Sz. J. Bakóca-Felső-Mindszent.** — **E. K. Kanizsa.** — **B. J. Kutina.** — **G. R. 68 425** számú előfizető. — **P. L. Alsó-Lendva.** — **F. A. 73.002.** számú előfizető. — **P. J. Nagy-Kanizsa.** — **B. E. Beremend.** — **N. E. Debrecen.** — **W. A. Budapest.** — **F. F. M.-Sziget.** — **Sz. M. Nagy-Mihály.** — **Dr. Madarasz.** **K. M. H.-M.-Vásárhely.** — **B. M. Felső-Szucs.** — **H. L. Apostag.** — **L. M. Felső-Zsolca.** — **L. J. Kassa.** — **K. A. Szolnok.** — **N. G. Budapest.** — **K. J. Pusztá-Ecség.** — **B. H. Kaposvár.** — **Dr. B. K. Zenta.** — **K. L. Vizsoly.** — **K. J. Arad-Szent-Márton.** — **M. A. Alibunar.** — **G. A. Zala-Egerszeg.** — **P. S. Kaposvár.** — **Tanyai előfizető.** — **B. Szikvizgyár.** — **P. G. Győr.** — **Sz. S. Devecser.** — **72040.** számú előfizető. — **Kohn-Kuhn.** *Kiigazítás.* — **L. J. Veszprém.** — **F. M. Beszterce.** — **G. K. Bezdán.** — **K. M. Dicső-Szent-Márton.** — **V. M. Újpest.** — **S. Zs. Szolnok.** — **Sz. Gy. Gyógyszeres.** — **K. L. Pácin.** — **Sorsjegyeik nem nyertek.**

A

Budapesti Napló

részere

Apró hirdetéseket

és

Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Leóna, Lipót-kört.
Pösch József, Váci-kört 80.
Özv. Véber Vimosné, Váci-kört 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Mosch utóda, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.
Kürthy Kálmáné, Harmad-utca 1.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrássy-ut 50. Oktogon.
Deutsch Miklósné, Andrássy-ut. 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-kört sarok.
Sopronyi V., dohány-nagyterés, Kerespesi-ut 1.
Özv. Hailáda Anna, Múzeum-kört 10.
Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálmán-tér sarok.
Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFÉLEK.

Összejártam . . .

— Az Ujjab költeményekből. —

Összejártam erdő-berket,
Szívem vágya egyre kerget;
Soha sincsen pihenésem,
Céomat tán sohasem érem!

Szívemből is el-elmarad
Egy-egy sajjó, vérzű darab, —
A virág is elhull végre,
Ha a szélvész összetépte.

Csalárd világ, ne csalogass,
Add ide az én jussomat;
Én se vagyok rosszabb, mint más,
Megérdemlek annyit, mint más!

Nagy Károly.

† **Ellenséges milliomosok.** Nemrég meghalt az amerikai milliomosok egyik legérdekesebb alakja, Brice Calvin exsenátor, aki talán legpregnansabban bizonyította be, hogy a valódi amerikai karriérhez, amely kezdődik cipőtisztogatással és végződik a sokszoros milliommosságon és óriás politikai befolyáson, nem elegendő az ügyes, élénk kereskedelmi szellem, hanem első sorban vakmerőség is kell hozzá. Brice spekulációt a legvakmerőbbek voltak és az egész Uniót bámulatba ejtették. Mesterműve a *Nike Plate*-vasut kiépítése és értékesítése volt. Brice már akkor jó módú emberek ismerték, de becsüvére magasabba csábította. A legvakmerőbb vállalkozás örvényébe vetette magát, amelyből előreláthatólag csak teljes anyagi bukással kerül ki. Minden dollárt, amije volt és amit összeküldésünözhetett, a nevezett vasut kiépítésének költségeire fordított, hogy versenyképes konkurrensa lehessen a híres vasutkirály, Vanderbilt. „Lake Shore and Michigan Southern” vasutjának. Brice arra számított, hogy Vanderbilték kénytelenek lesznek ezt a konkurrenciát drága áron lerázni nyakukról. De családott, Vanderbilt az ajánlatát egyszerűen visszautasította, számítva arra, hogy ez a Brice, aki egész vagyonát befektette immár a vakmerő vállalatba és akinek föltétlenül szükséges hitele amugy is kimerült, még sokkal olcsóbban is el fogja adni a vasutját, mint amennyit először kért tőle. De Brice sem hagyta magát. Elment Vanderbilt legnagyobb és legbatalmasabb ellenségéhez, a dusszadag Jay Gouldhoz és neki ajánlotta fel a vasutat. Ámde Gould is csak ennyit felelt:

— Ilyen örült vállalatba nem bocsátkozom.

Kis gondolkodás után Brice, látván, hogy Gouldot nem beszélheti rá a vételre, így replikázott:

— Jól van, ha már nem akarja azt a fényes üzletet velem megkötöni, engedje meg legalább, hogy

egy héten át az összes birlapok után át hirdessem, hogy én legmelegebben érdeklődik a vasutat iránt és meg akarja vásárolni. Ön pedig semmiféle cáfolatot nem fog kibocsátani. A hét végén aztán egy különvonaton szépen lassan végig fog kocszni az egész vasuton. Mindezt pedig én önnek fél millió dollárt fogok adni. Gouldot nem csábította a félmillió, de azért szívesen beleegyezett mindenbe, amivel Vanderbiltnek, az ő halálos ellenségének bosszúságot okozhatott. Ugyis történt, amint megbeszéltek. Egy héten át telekürtölték a lapok a világot azzal, hogy a híres, nagy Gould megvásárolja Brice vasutját. A hét végén aztán Buffalóban felült a különvonatra és az utolsó koci nyitott perronján kényelmesen szivta egyiptomi cigarettáit, míg a vonat lassan haladt Csikágó felé. Minden állomásról érkeztek táviratok, mit tesz Gould, hogyan vizsgálja a pályát stb. A vonat még nem futott be a csikágói pályaudvarra és Brice már ott szorongatta a markába Vanderbilt táviratát, amelyben értesíti, hogy a vasutat megveszi a követelt árért. Brice nemcsak a tönkretűstől és szegénytől menekült meg, de egyáltalán csakely hét millió dollár nyereséget is vágott zsebre.

† **Egy pincér hagyatéka.** És most újra ki fog törni a harc a borralval ellen. Bécsben ugyanis meghalt egy fogadó főpincére, Axman Károly, aki 1870-ben lépett be a fogadóba, mint pincér. Huszonnyolc év alatt ötvenötezer forintot takarított meg Axman, amelyen most a nevető örökösök osztzkodnak. A főpincér ilyenformán évenként kétezer forintot takarított meg, e mellett urí módon élt és az utóbbi éveken fogatot is tartott. Nem is kell, hogy szocialista legyen az ember, valamennyünkben szunnyadozik egy kis irigység, amely alkalomadtán kitör és eget kér. Jelenleg az erupció következménye egy mozgalom lesz, jobban mondva, valami kis zemmereréske, hogy kell-e borralval adni, vagy nem. A nempincérek valamennyien nemet fognak mondani, ezalatt azonban az Axmanok egymásután vizik takarékba a kétezer forintokat. És a maguk szempontjából jól teszik az Axmanok, ha tehetik.

† **Helmholtz agyveleje.** Helmholtznak, a világhírű nagy természettudósunk agyvelejét nemrégiben megvizsgálta dr. Hanseman, a patológiai anatómia tanára a berlini egyetemen. A vizsgálat eredménye csodálatos volt. Mindenekelőtt azt konstátálta Hanseman, hogy az agnyak sulya 1440 gramm. Más természettudósok agyveleje, például Cuvier-é 1600, Gauss-é 1492, Schubert Ferencé 1420 grammot nyomott, az emberi agyvelő átlagos sulya 1358 gramm: Helmholtz agyveleje sulya tehát nem mondható különösen nagyknak. Annál nagyobb azonban rajta a tekervények és barázdák száma. Ebben

a tekintetben Helmholtz agyveleje valósággal csodálatosan kifejlődött. A tekervényeknek száma például akkora volt, hogy a különben könnyen megkülönböztethető melléktekervényeket lehetetlen volt az agyvelejen megzámolni. A tudós anatómus vizsgálata közben egy idejelműlt agyvelőgyulladás nyomait is fölfedezte az agyon. És csakugyan ismeretes dolog, hogy Helmholtz gyermekkorában agybántalmakban szenvedett egy ideig. Ennek a bajnak volt következése az is, hogy Helmholtz meglelt korában, mikor különben teljesen egészséges volt, olykor ájulásba esett. Ezeket a hirtelen ájulásokat akkoriban epileptikus rohamoknak gondolta mindenki s maga Helmholtz is azoknak tartotta.

† **Patikusok hajdan és most.** A görögöknél és rómaiaknál a gyógyszerészek nagyon rossz hirben állottak; Horácius például egy rangba helyezi őket az utcai komédiásokkal és koldusokkal. A keleten viszont sokkal jobban megbecsülték őket és már nagyon korán foglalkoztak ott gyógyszerészeti tanulmányokkal. A tulajdonképpeni gyógyszerészeti szülővárosának Bagdadot tekintik, ahonnan az arabok ezt az áldásos intézményt később Európában is, és pedig először Spanyolországban is meghonosították. Innen jutott el Olaszországba, ahol nagy virágzást ért el és értékes bibliomondásokkal és virágokkal festett vázakkal nagy fényűzést vitt véghez, amit a florenci muzeumban ma is őrzött vázak bizonyítanak. Akkor a gyógyszerészek még külön céhet alkottak saját zászlójukkal és cimereikkel. Németországban először a tizenharmadik században említik a gyógyszerésztársakat. 1238-ban például *Lübeckben* említenek egy *Gerardus apothecariust*, aki ugy látszik egyházi férfi volt. Ez a kifejezés *apotheca* a tizennegyedik századig körülbelül annyit jelentett, mint szatócsüzlet; legalább csak így érthető egy akkori irás, amely azt mondja, hogy egy házban huszonegy apotheca volt. Hogy a gyógyszerésztársak már akkor orvosi felügyelet alatt állottak, azt 1436-ban jelenti egy ulmi kézirat. Igen érdekesek egyes apróságok a gyógyszerésztársak történetéből. Így például a berlini gyógyszerész azt a szabadalmat kapta, hogy kivülre az egész városban senkinek sem szabad festett vizszkkal kereskedni; viszont 1648-ban a *stendali* gyógyszerésznek meghagyták, hogy minden újkör kedvezkedjék a város két polgármesterének marcipánnal és cukorral. Abraham a Santa Clara teljes ismeréssel adózik a gyógyszerésztársaknak, de egyáltalán ez is elkesereg, hogy gyakran régi és már nem jó árukat adnak el, amelyek a betegnek inkább ártanak, semmint használnának. Nagyon panaszodik a hallatlan magas árakra is, amelyeket a gyógyszerészek követelnek. Már akkor is mondogathatták:

— Drága, mint a patika . . .

REGÉNY.

Jour-fixe kisasszony.

(17)

— REGÉNY. —

Irta: MOLNÁR FERENC.

Mosolygott is. De Elza arca amoly maradt, talán fanyar is lett egy kicsit, amikor nyugodtan, halkán, alig észrevehető vállvonással mondta:

— Óh, csak tessék.

XI.

Az ebédnél nem érezték magukat valami nagyon jól. Az öreg Brandt — mint délben ki-tűnt — azt üzenté, hogy nem mehet haza ebédre. Sürgős dolgai vannak. Az üresen maradt teritéknél Vermes foglalt helyet, s hiába iparkodott még mindig tréfálni a tárlati festők rovására, a hangulat fagyos maradt. Ebéd után aztán, hogy a mama egy kicsit átment a másik szobába, Elza az ablakhoz ült, az ő kis asztala mellé. Vermes melléje kuporodott egy kis puffra és nézte. A lányon erősen meglátszott, hogy most szeretne magára maradni. A délelőtti kis semmisség, az a jelentéktelen kis szcena Miklóssal — valami nagyon kevés, de mégis bántotta. Különösen azért haragudott, hogy Miklós visszament a kis lányhoz. Megérezhette volna a hangján, hogy neki nincs nyére ez a dolog.

Igy elgondolkozott, kinézve az ablakon. Vermes az arcát nézte, azzal a szerelmes szomjusággal, amely a szemeken keresztül folyton iszik, de mégis kielégítetlen marad. Most már a doktor is biztosra vette, hogy Miklós feleségül veszi Elzát. Az ő reményei nagyon lelohadtak, s mindazonáltal volt benne valami, ami a további

küzdelemre ösztöklélte. Tetszett is magának a Jókai-regényhöz szerepelnie. Nem volt okos ember s éppen ezért megragadott minden — bármily jelentéktelen — alkalmat, amely sulyt adott nek. Ő például nagyon örült, ha olyan társaságra nyithatót ajtót, amely még nem tudta, hogy a francia köztársaság elnökét meggyilkolták. Akkor az an nyugodtan előadta az értesüléseit s valóságos hősné képzelte magát ebben a pillanatban, amikor ő egy francia anarkista jóvóltából figyelmesen hallgatót központja egy társaságnak. Most is elhatározta, hogy „sulyos” lesz. Nyugodtan — tudta, hogy így kell — megszólalt:

— Maga bänkodik, Elza.

— En? Azt ugyan ne higgye.

Hallgattak egy kicsit. Vermesből aztán szépen stilizálva kitért az ostobaság:

— En mindent láttam, kedves Elza.

— Ugyan mit látott?

— Láttam és látom, hogy haragszik Gál Miklósrá.

Vállat vont, mosolygott. Igazán nagy rutinja volt az ostobaságban:

— Magának rosszul esik, hogy Gál annyit foglalkozott ma reggel a kis amerikai lánnyal . . .

— Kérem, ne bolonduljon meg, az istenért!

— Ez nem bolondság, higgye el. Amit látok, azt látom.

Elza fölkelte:

— Vermes, ha maga bosszantani akar engem, akkor mondja meg előre, hadd nevessek rajta. Így nem szeretem a dolgot . . .

Elnézett az ablakon át a gyárkéményes messzeségbe, látszott, hogy a lelke legtitkosabb mélyéről valami megázudította a szavait. Érezte, hogy amikor ilyen öntudatosan hazudik, ilyen világosan képmutató, egészen másképp is hangzik a szava.

Vermes nyugodtan beszélt:

— En csak azt mondtam el, ami az érzésem. Nagyon sajnálnám, ha megbántottam volna.

Volt valami a hangjában a diadalmas gyerekből, aki odamosolygja az abrosznak: „nini, leöntöttetek sósszal”.

— Ha óhajta — folytatta neki bátorodva — nem szólok semmit. De azt hittem, mint jóbarátjának, van jogom a megfigyeléseimet előadni.

— Nines joga — mondta kurtán, végleg elárulva magát a lány.

De azért jól érezte magát e mellett az ember mellett. Mégis jó az a tudat, hogy ime van körülöttnék egy romantikus esasi, akik meg lehet ütni, ki lehet esufolni, aki akkor nevet, amikor bántjuk s akkor sir, amikor jót teszünk vele. Aztán tüze-vizbe elmeleg érettünk, reményekből él, bizik minden szalmazsálban, az utolsó pillanatig, s amikor elvesztette, talál egy másikat.

Fölállott, meghajolt:

— Kezét csokolom, Elza. Köszönöm az ebédet.

Azzal indult kifelé. Már az ajtónál volt, amikor a lány feléje ment, s olyan hangon, amelyből előre tudni, hogy most még egy jó félóraig itt maraszt, szólalt meg:

— Hát mondja . . . komolyan azt gondolja, hogy Gál Miklós . . .

XII.

Miklós a Váci-köruton ment hazafelé. Föl-nézett valami társaságba, de nem érezte magát jól, hát amugy angyolosan eltűnt. Körülbelül azon a ponton volt, hogy egy kis esti sétára határozta el magát, amikor egyszerre maga mellett találta Kettyt. Késsé meglepődött, hogy ez a fiatal lány hat órákor egyedül siet az utcán. Utóvégre is télen hat órákor már késő este van.

— Ne is bámuljon, mister Gál, csak jöjjen — mondta Ketty gyerekesen aggódó hangon. — Csak jöjjen, majd elmondom az uton. Addig is kísérem haza, tegye meg nekem ezt a szives-séget . . .

Miklós mosolygva egyezett bele a szives-ségbe.

† **A magas házak ellen.** New Yorkban mozgalom indult meg az orvosok körében a magas épületek építése ellen. A legfőbb ok, amelylyel harcolnak az, hogy a magas házak elveszik a napfényt, ami annál is inkább káros, mert a modern orvostudomány kimutatta, hogy a napfény a legnagyobb természetes ellensége a baktériumoknak. Ha a nap-sugár közvetlenül ráüt hat óráhosszat a bacillusra, föltétlenül megöli, míg a tuberkulózis bacillusát is. Vannak orvosok, akik azt tartják, hogy az emberiségnek egy időben tönkre kellett volna mennie, ha a napfény kellőképpen nem támad ezek ellen a parányi öldöklő lények ellen. És az kétségtelen, hogy minél magasabba építik a házakat, annál inkább lesz nehezebb a nagyvárosokban az egészség megőrzéséhez szükséges életmód. Maguk az utcák sem kapnak elegendő napsugarat, a házak alsóbb emeleteihez meg éppen semmi sem jut az éltető napsugarakból. A New-Yorkban megjelenő Medicinal News még azt is mondja, hogy a halandóság növekedik az olyan városokban, ahol az emberek nagyobb részét homályos szobákban dolgoznak több órán át. Statisztikailag kimutatták, hogy azoknál a munkásoknál, akik homályos termekben dolgoznak, sokkal inkább éri baj a lélekző szerveket, mint a szabad levegőn dolgozóknál. Gyakori a tüdőgyulladás és a gégesorvadás.

† **A tehén és a malacok.** Valami állatmese kereshetőnek ebből, pedig csak egy kis igaz történetről van szó. Egy elzászi földműves, valami Formery nevű beszéli el. Volt neki egy tehene, amelylyel különösen meg volt elégedve, annyi tejet adott. De egy reggel ugyancsak nagy meglepetést okozott, semmi teje nem volt. Az nap délután ugyan ismét rendszeren teljesítette a kötelességét, de reggel újra csak makacsokozott. Így volt ez több napon át.

— Ez boszorkányság! — kiáltott fel elkéseredetten a gazda — a tehén egészséges, a tehénnek semmi baja nincsen, tolvaj nem járhat hozzá, annyira őrzöm, ez a tehén meg van habonázva.

Másnap reggel fölkészült, hogy valami kuruzslót keresen föl, de mielőtt elment volna hazulról, benézett még egyszer az istállóba. Hát ugyan mit látott? Egy kis idilli jelenet tárult fel a szemé előtt. Ott szivta a tehén tőgyét két kedves malac. Mit tehetett a gazda, szépen elmosolyodott, aztán néhány perc múlva visszazavarta a malacokat az istállójukba. Sok baja volt a kis kalandorokkal, mert nem szivesen hagyták oda a pompás lakomat. A jó tehén pedig részvételt nézett kis vendégei után.

† **Képeslevelezőlap-kiállítás.** Az „anzix”-kártya lett végre az a papíradarab, amelyet föltalálhatunk „minden művelt család asztalán.” Sőt mi több, ott van a képes levelezőlap a tapétán, a spanyolfalon, a pamlag hátán, a karosszék támláján, a lámpa-

— Képzeld csak, mi történt velem — szolt Ketty, kissé líhego a nagy sietéstől — elmentem délután fél négykor bevásárolni, utközben fölneztém egy barátnőmhöz, lett fél öt, aztán akkor jutott eszembe, hogy megfeledkeztem a bácsi születésnapjáról. Vissza kellett menni a városba, s mire megalkudtam erre az ekrazé-szivartárára, már ilyen késő lett. Ugy-e van legálább is fél hat?

— Hat óta mult.
— Jesszusom! Siessünk... hogy kikapok én otthon!

A fiúnak kellemetlen volt az eset. Nem szerette volna, ha meglátják az acélkisasszonyt, de meg el se akart válni tőle. Ketty csak egy pillantást vetett az arcára, s mindjárt megjegyezte:

— Ugy-e nem örül most, hogy velem kell jönnie...
— Oh...
— En tudom, ne is mondja! De hát mit csináljak? Ha egyedül érkezem haza, ugy össze-szidnak, hogy két éjszaka sírok utána... Csak menjünk itt az Andrassy-uton. Azt hiszem, semmi titkolni valónk sincsen...
— Itt elhalgatott. S ahogy hallgatagon mentek tovább egymás mellett, egyszerre mind a kettő ugyanarra a dologra gondolt. Arra a kis botrányra emlékeztek, amelyben Elzának volt része, mert meglátták Miklóssal a ligetben. Sokáig suttogtak erről a bazilika mögött, de aztán bele kellett nyugodniok, amikor az a hir járta, hogy a fiatal Gál elveszi a Brandt-lányt. És amikor gondolatban odaérték, hogy a fiatal Gál elveszi a Brandt-lányt, kissé meghökkentek mind a ketten. Az acélkisasszonynak most először életében tolakodott a lelkébe furesza szinezettel ez a kérdés:

— Hát csakugyan elveszi a fiatal Gál a Brandt-lányt?

Hogy miért, azt nem tudta, de érezte, hogy ő nem tanácsolná a fiatal Gálnak ezt a házasságot. Valami haragfélé is csirázott benne

erőn, a tükörkereten, szóval mindenütt, ahol szabadtséget lehet elrabolni. A képes levelezőlapok diadala nem lenne teljes, ha megmaradna a gyűjtőalbumok és a szobák szűk keretében, az „anzix”-nek a nyilvánosság előtt meg kellett jelennie. Kisebb kiállításokat rendeztek már Nürnbergben, Lipcsében, Bécsben, Stuttgartban és Zürichben a képes levelezőlapokból, ezek össze sem hasonlíthatók azzal az óriási kiállítással, amely februárban nyílt meg Nizzában. Százharmincezer képes levelezőlap van fölagatva egymás mellett. A látogató elrémül a sok színtől és tarkaságtól, amikor belép a terembe. Akik valami nagy etnografiai tudást akarnak szerezni a képes levelezőlapok révén, azok csalódva hagyják el a kiállítást. Inkább az egyes papírgyárak reklámait szolgálja a kiállítás. Mindjárt a helyszínén kaphatjuk ugyanis a kiállított kártyák. Ritkaság persze nagyon kevés van, ami van, azt is az esetleges kézírás emeli a ritkaságok közé. Látogató mindig van elég, annál is inkább, mert a kiállítás vezetősége elég ügyesen irógépes kisasszonyokat alkalmazott, akiknek bárki dikálthat leveleket. A nizzai vendégek egyszerre szorgalmas lelérlők lettek. Ne tessék megbotráncolni, ők ártatlanok, mindennek a képes levelezőlap az oka.

† **Cicogna, a vezérkari számár.** Montecuccolinak, a híres hadvezérnek a vezérkarában volt egy Cicogna nevű ifjú, aki két dologról volt vezetes. Nem tudott semmit, nem tanult semmit és mégis rettenetesen el volt bízakodva. És azt sem érezte meg, hogy a tábornok mikor dicséri, tulajdonképpen gonyolódik vele. Montecuccoli a maga nyers modorában vezérkari számárnak vezette el Cicognát, aki ezt mégis megsokalta, de amikor megmagyarázták neki, hogy azért kapta ezt a nevet, mert a legfontosabb és a legszigorúsebb dolgokat pontosan, szorgalmasan elvégzi, mint a leghűbb teherhordó számár, akkor nemcsak belenyugodott ebbe az elnevezésbe, hanem még kérte is, hogy hívják csak vezérkari számárnak. 1664. augusztus 10-én, a szent-goitthardi csatá után Montecuccoli nagyon jókedvében volt. Jelentést írt a háborúról a császárnak. Cicogna háta volt az asztal. Ennek a nevezetes jelentésnek, amely ma is megvan a hadi levéltárban, a vége így szol: „Reggel kilenc-től délután négyig marakodtunk a török bestiákkal, de végre kiűztük a fokutyának, Küprilinek a fogát. Ezt a jelentést sietve írom egy számárnak a hátán.” Cicognának odaadta a levelet, hogy küldje el a lovas híradónak. Cicogna elolvasta a levelet és így szolt:

— Tábornok ur, ha megengedi, egy tévedésről figyelmeztetem.

— Halljuk, halljuk!

— Téves, hogy egy számárnak a hátán írta a jelentést, hiszen én a vezérkari számár vagyok.

Elza iránt. — De már sokáig mentek hallgatagon egymás mellett, mondani kellett valamit. Az acélkisasszony egészen nyíltan megkérdezte:

— Lesz valami abból a házasságból?

Miklós tudta, hogy miről van szó, de azért megkérdezte:

— Milyen házasságból?

— A magukéból. A magáéból, meg a miss Elzáéból.

Kipírult Ketty ebbe a kérdésbe. Most már fölemelt fölvel, biztosan haladt a fiu mellett. Talán érezte azt a különbséget, amely közte és ennek a fiúnak a leendő menyasszonya között van. Bánta is ő, ha tapintatlan, bánta is ő, ha kellemetlenül esik Miklósnak az ilyen kérdés, ő ki-mondta. Nem volt annyira raffinált, hogy a lát-szatokból és a műánszokból éljen, mint Elza és a hozzá hasonló lányok. Ő csak az állító mondatokat ismerte, meg a tetteket. Ő nem volt ebbe a társadalomba való.

— Nos, hát lesz belőle valami?

Átragadt Miklóra is ez a szókimondás. Ami Kettynél született nyíltság és őszinteség volt, az nála most lázként nyilatkozott. Mint vannak emberek, akik, ha becsipnek, szellemek és ötletek, de csak akkor.

— Ha azt akarja, hogy őszinte legyek...
— Azt akarom.

— ... akkor nem tudom, hogy mikor lesz belőle valami.

Most már a szerelem beszélt az amerikai kisasszonyból, az öntudatlan, gyerekes, halálos első szerelem:

— Nem azt kérdeztem, hogy mikor, hanem azt, hogy egyáltalán lesz-e belőle valami?

— Hát azt se tudom.

Ez nagyon diadal volt. Ahhoz talán fiatal lányok kellene lenni, hogy az ember ezt a hatalmas diadalt méltányolhassa. A kis Kettynek egész testén végigreszkett a győzelmes szerelem, a természetes érzés, mint ahogy a finom acél-pengén tiszta rezgésel, nemesen eszondul föl a hang, ha megütik. Lázás nem volt, de boldog-

† **Ussonán.** Egyik hölgy: Ugyan hölgyeim csak nem fogunk mindig a piacról, meg a konyhareceptekről beszélni. Beszéljünk már valami másról.

A másik hölgy: Hát kérem, képzeljék csak, a legutolsó oselédem...

† **A hordár és az eső.** Zsilip ur a következő kérdéssel lép be a társaságba:

— Tudjátok-e, mi a különbség a hordár és az eső között?

— Mi?

— A hordár ácsorog, az eső pedig bécsorog. Kiment.

† **A kaszárnyában.** Örmester: Mi kell ahhoz, hogy a katonák katonai diszsel temessék el?

Ujono: Meg kö' halni neki.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A kamarák az új kereskedelmi miniszternél. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter igen szives hangu levélben közölte a kereskedelmi és iparkamarákkal miniszterre történt kinevezetését s azokat az elveket, amelyek szerint hivatását a kamarák közreműködésének igénybevételevel gyakorlati munkáján kívánja. A kamarák az alkalomból testületileg tisztelgettek ma a miniszternél. Az ország kereskedelmi és iparkamaráinak együttes küldöttségét Szabó Kálmán, a debreceni kereskedelmi és iparkamara elnöke vezette a miniszter elé s rövid, lelkes beszédben biztosította őt a kamarák bizalmáról és legodaadóbb tevékenységre való készségéről. Hegedűs Sándor válaszában mintegy teljes programot vázolt a szakminiszterium és a kamarák hivatásáról és összműködéséről.

Mindenekelőtt megköszöntö a miniszter azt a bizalmat, melyet a szónok tolmácsolt, és amelyre szükség van a felelősségteljes munkában, mely reá várakozik. Ugy fogja fel a kamarák hivatását, hogy azok nemcsak a kritikában, de a kezdeményezésben is előjárjanak; kell is, hogy az érdeklődéssel, amelyet képviselnek, szoros és eleven összeköttetésben álljanak; ez irányban még fejlesztési kívánja az eddigi állapotokat. Nemcsak szivesen veszi, de elvárja a kamaráktól, hogy az általuk képviselt érdeklődés panaszát, óhajait, a létkisebket, úgy mint a legnagyobbakat hozzá, a miniszterhez eljuttassák és viszont mindazon intenciókat, terveket és eszméket, melyeket ő a közgazdasági állapotok javítása céljából jónak tarti ugyanazon csatornán keresztül az érdeklődés-séghöz elvigye az azokkal a kereskedelmi és ipari élet mezejét megteremkenyíteni törekedjen. Szóval a kamaráknak képviselni kell befelé az érdekeket osztályokat, kifelé pedig a kereskedelmi kormányzatot. Nemcsak nem helyteleníti azonban, de egyenesen felkéri a kamarákat, hogy tetteit a legkisebttől, a legnagyobb kritiká tárgyává tegyék az általuk képviselt érdekek szempontjából s nézeteket vele szemben mindenkor leplezetlen nyíltsággal fejezzék ki. Ami őt illeti, ő a rendelkezésre álló erkölcsi és anyagi erővel rajta lesz, hogy a közgazdasági élet fejlődését előmozdítsa. Számít e mellett arra a nagy támo-

nak érezte magát. Öntudatlanul is közelebb húzódott a fiúhoz. Az szomorú lett, hogy így egy kicsit elárulta az ingadozását, de aztán férfiasan bevallotta magának, hogy mégis csak jobb az, ha az ember nem hazudozik. Egészen más levegőt szivott e mellett a teremtés mellett, aki szinte hipnotikus erővel szuggerálta bele az őszinteséget. Az a tudat, hogy vonzódik az acélkisasszonyhoz, nem töltötte el szégyennel, hanem valami jóleső nyugodtsággal. Ez a dolog tiszta volt, világos.

Most már tudatos némasággal mentek egymás mellett. Érezték, hogy nagyon eltörpül a lelkükben Elza alakja. Ketty, aki nagyon szerette a Brandt lányt, elesodálkozott azon, hogy most ilyen hidegen tudja élvezni azt, hogy elvette tőle Gál Miklóst.

Már közel jártak a Ketty nagybátyjának házához. Előre tudták mind a ketten, hogy majd fűn, a késői hazajövetel megmagyarázása után kezdet fognak szorítani és egymásra néznek. Érezték, hogy ez a kézfogás nagy boldogság lesz, s hogy annak a pillantásnak a nyomán megreszketnek az egymás szemébe. És Miklós lovya rápillantott a szerelmes acélkisasszonyra nyílt, szép arcára. Erdes: ez a lány nem hunyta le félig a szemét, mint a finom érzéku szerelmes pesti kisasszonyok. Az ő szemé ebben a nagy emberi pillanatban tágira nyílt, világosan égett. Az ajka mintha a kiesattanásig megtelt volna vérrel, de nem reszkett. Csak az orcimpáján járt ki-be a rendszerint nagyobb reszketéssel, mélyebben a levegő. Nem inspirált szonvedélyt. Nem lehetett azt gondolni mellette, hogy: „no, ezzel élni három hónapig, aztán meghalni...” — mert ilyenek is vannak. Ő mellette azt lehetett érezni, hogy evvel egy egész életet kell végigélni, és még aztán se halni meg. A legjellemzőbb érzés az volt, hogy az ő szerelmese a közös örögségre is boldogan tudott gondolni.

(Folytatása következik.)

gatásra is, mely a kamarák erejében rejlik. Nem anyagi erő ez, hanem erkölcsi s abban gyökerezik, hogy a kamarák száz és száz eleven szállal vannak összekötve azokkal a tényezőkkel, melyeken az ipari és kereskedelmi fejlődés felépülhet. O ezen a helyen nem illik politikát abban az értelemben, amint a napi politikát közönségesen felfojják, hanem igenis oly közgazdasági politikát, melynek neutrális terén minden törekvés és erő egyesülhet az ország közös érdeke előmozdítására. Mindez azonban csak hézagossá váz annak a beszédnek, mely közvetlenségével s őszinteségével mély benyomást tett a jelenlétükre. Végül, a miniszter sorra bemutatta magának a küldöttség tagjait s velük barátságosan elbeszélgetett.

A Budapesti Bankgyűléslet Részvénytársaság e hónap 5-ikén délelőtt 11 órakor tartotta meg rendes közgyűlését. A megjelent részvényesek egyhangulag vették tudomásul a lefolyt üzletéről szóló jelentést és a felmentést úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottságnak egyhangulag megadták. Épp úgy egyhangulag fogadta el a közgyűlés az igazgatóság javaslatát és végül Frankl József vezérigazgatót az igazgatóság tagjának választotta meg. A felügyelő bizottság eddigi tagjait újból megválasztották egy esztendőre. Az 1898. évi osztalék-szelvényt a társulat pénztára e hónap 6-ikától kezdve 6 forintjával váltja be.

A Salgótarjáni Köszönbánya Részvénytársaság ma délelőtt tartotta XXXI-ik évi rendes közgyűlését, dr. Chorin Ferenc országgyűlési képviselő elnöklése alatt. Az igazgatóság jelentése szerint, 1898. évben, a társaság bányáiban, a széntermeles mennyisége 14,246.989 q. volt. Eladtak 14,181.655 q.-t. A megelőző évihez képest a termelés 1,108.294 q.-val volt több, az eladás pedig 941.791 q.-val. Több körülmény: az enyhe időjárás, a gyárak pangása, új bányavállalatok keletkezése stb. okozta, hogy a fogyasztás nem tartott egyenlő lépést a termeléssel s ennek következtében az árak hanyatlása történt. Ha ezeket a súlyos körülményeket figyelembe vesszük, akkor az elért eredmények is kielégítőnek bizonyulnak. Ez csak egy történet, hogy az igazgatóság egyezkedett új piacokat szerezni s ez sikerült is, mert a többiek közt a petroszényi termék Oláhországban is tért hódított. A tiszta nyereség, a szabályszerű leírások után, 1,237.515 forint 74 krajcár, amelyből részvényenként 32 forint osztalékot fizetnek ki. Jelentést tesz még az igazgatóság az újabb alapításokról s fölhívja a közgyűlést, hogy — mivel több, jó kamatozást ígérő kiadás új tőkének beszerzését teszi szükségessé, — járuljon hozzá ahhoz, hogy a társulat alapítójára 3,800.000 forinttal emeltesék fél 7,000.000 forintra és e ebből a társaság bocsásson ki 38,000 darab 100 forintra szóló részvényt s ebből 32,000 darabot, a névértékért, bocsásson a részvényesek rendelkezésére, úgy, hogy a forgalomban levő minden régi részvényre egy új jusson.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a felmentést megadta, a javaslatokhoz hozzájárult és dr. Szántó Mihály indítványára köszönetet mondott a vezetőségnek s tiszti karnak a fényes eredményekért. Hozzájárult a közgyűlés az alapszabályok szükséges módosításához s egyhangulag újra megválasztotta igazgatósági tagoknak: dr. Chorin Ferencet (elnök), Reithoffer Lajost (alelnök), Burchard-Élaváry Konrádot, Haas Jakabot, Heyrocsky Emil, Kohner Zsigmondot, Lánzy Leót, Krausz Lajost, Weissenbacher Endrét.

A budapesti kölcsönös segélyző egylet március 5-én tartotta VIII. rendes közgyűlését. Mautner Adolf elnök üdvözli a tagokat és örömmel jelenti, hogy az intézet, mely az évtársulati rendszert a fővárosban meghonosította, az ugynevezett "korona" egyletnek agasztott módon való szaporodása dacára a lefolyt üzletében is oly fényes eredményt ért el, hogy nemcsak alapítását tekintve, hanem minden tekintetben a fővárosi és egy-két vidéki szövetkezettől eltekintve az egész országban, az összes szövetkezetek között az első helyet foglalja el. A mérlegből kitünően az üzlet 138.115 kor. 70 fillér nyereséssel zárul, úgy hogy egy üzletre 61 kor. 40 fillér esik és így a tagoknak egy 312 kor. tőkétől befizetett üzletre után 373 kor. 40 fillér fizetett ki tényleg, mi 62/100-os kamatoztatásnak felel meg. Az 1898. december 31. állapot szerint az intézetnek volt 4539 tagja 20,182 üzletre: kölcsönökben folyósított 1,165.928 kor. Az évi jelentés szerint az intézet további fejlődését mutatja az, hogy 1899. január 1-én alakult IX. évtársulata eddigelő 1051 tag 4918 üzletre lépett be, nemkülönbön azon körülmény, hogy ez évben február 15-ig, tehát 1 1/2 hónap alatt kölcsönökben 310.980 korona adatot ki. Ezen számok

fényesen igazolják, hogy a szövetkezetek céltudatos és lelkiismeretes vezetése mellett mennyire fejlődhetnek és hogy milyen közgazdasági misziót teljesíthetnek. A közgyűlés az előterjesztett évi jelentést tudomásul vette, az igazgatóság összes indítványait egyhangulag elfogadta, az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentést megadta és dr. Glücksthal Samu indítványára a vezetőségnek és tisztikarnak köszönet szavazottat. Végül a választmányba Farkas Gyula, Bartolffy János, Schiller György, Kammer Benő, Medvei Zsigmond és Seifensieder Mór és a felszámoló bizottságba Aranyosi Miksa, Führer József, dr. Glücksthal Samu, Justus Sándor és Weiss Ármin választottak meg, amire elnök a közgyűlést berekesztette.

Igazgató-válság. Megbízható forrásból értesülünk, hogy a The Mutual New-Yorki Élelbitestítő-Társaság magyarországi és keleti tartományok vezérképviselőségének vezérigazgatója, Stern Gnsztáv beadta lemondását az intézettel viselt állásáról.

A Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületének igazgató választmánya a múlt szombaton Bujanovics Sándor elnöklele alatt ülést tartott, amelyen a folyó ügyek elintézése mellett az év folyamán rendezendő szeszifőzési tanfolyam előkészítésének kérdésével is foglalkozott. A kiküldött bizottság javaslata alapján a választmány a szeszifőzési tanfolyamot 12 napra tervezi akként, hogy délelőtti előadások, délután pedig gyakorlati utmutatások tartatnának a műegyetem laboratóriumában, valamint a közeli vidék mezőgazdasági szeszgyáraiban. Foglalkozott ezután a választmány a bizottságnak egy a fővárosban felállítandó mezőgazdasági szeszipari kísérleti állomás létesítésére vonatkozó javaslatával is s elhatározta, hogy felkéri a műegyetem tanácsát, hogy a felállítandó mezőgazdasági technológiai tanszerekkel kapcsolatosan egy nagyobb laboratóriumot létesítsen, amely az ily tudományos kísérletek céljait volna hivatott szolgálni. A tanszék, illetve kísérleti állomás részére szükséges helyiségek még az épülettervbe felvehetők. Az igazgató választmány a múlt évi zárszámadások bemutatása és az évi költségvetés megállapítása után a folyó évi rendes közgyűlést napjait március 26-ikán, vasárnap délelőtt 10 órára tűzte ki.

Az Esztergom-szászvári köszönbánya részvénytársaság ma délután tartotta első rendes közgyűlését dr. Chorin Ferenc elnöklele alatt. Jelen volt 16 részvényes 28.400 részvény képviselőben 136 szavazattal. A közgyűlés az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóság összes indítványait elfogadta, a felmentést megadta és elhatározta, hogy az 1898-ik évre részvényenként 5 forint osztalékot fizet, mely e hó 7-étől kezdve a társulat pénztáránál kerül kifizetésre.

Sorsrúzsás. A Mária-Dorothy tanítónők menedékháza javára rendezett sorsjátéknak e hónap 23-ikán lesz a húzása.

A Magyar Közgazdasági Társaság 9-ikén, este 7 órakor, a társaság saját helyiségében (Ferenciek bazára I. emelet) ülést tart, amelynek tárgya: dr. Hegedűs Loránt országgyűlési képviselő előadása: A kivándorlasi okai Magyarországon.

Ipartestületi közgyűlés. A budapesti arany- és ezüstműves stb. ipartestület e hó 5-ikén tartotta meg Zutterbarth Karoly elnöklése alatt rendes évi közgyűlést. Mielőtt 3700 forint 9 krajcár bevétellel, 2986 forint 96 kiadással s e szerint 713 forint 13 krajcár felesleggel zárta le; az ipartestület vagyona 9702 forint 30 krajcár.

Vasutak bevételei. Az Osztrák Államvasutársaság bevétele 1.786.226 forint (+ 90.263) volt, a Déli Vasut bevétele pedig 3.418.903 (+ 194.243) forint.

Fizetőkép telenség. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetőkép telenségekről ad hírt: Kohn Ignác kereskedő Érsekújvár, Vinksel Giovanni kereskedő S.-Croce, Frank Mihály kereskedő Oreczyfalva, Gottlieb és Ujhely kereskedő Nagyvárád, Mósé Giorgio kereskedő Görz, Bayer Amália szatócs Raun, Potocnik J. N. szatócs és szabómester Domzale és Laibach, Fragiacommo Nicolo Pirano.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 17,25 forint, áruban 17,50 forint. — Bécsben 18,10 forint pénzben, 18,30 forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székcs-fővárosi sertés-konzumvásár jegyzése 1899. március 6-án. Készlet 286 darab. Érkezett 186 darab. Összesen: 472 darab. Eladott 173 darab. Maradt 299 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 46—48 — krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 48—49 — krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 48—49 — krig. Öreg nehezeponkint 400—500 kilós 45—46 krajcárig, Malacok 32—39 krajcárig kilónként. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi vágómarhavasár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavasárra felhajtottak 2845 darab magyar, 614 darab galíciai, 81 darab bukóvini, 657 darab németországi, — silány, összesen tehát 4227 darab szarvasmarhát. Jegyzések: 100 kilogrammonként élő sulyban: magyar hizókör I. minőségű 34—37 — forint, kivételesen — forint, II. minőségű 24—32 forint,

III. minőségű 24—28 forint, galíciai hizókör I. minőségű 34—36 — forint, kivételesen — frt, II. minőségű 29—33 frt, III. minőségű 25—28 frt, német hizókör I. minőségű 37—40 — frt, kivételesen — forint, II. minőségű 32—35 forint, III. minőségű 26—30 forint, legelő ökör — forint, bika és tehén 23—25 forint.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, március 6.

Megnyitáskor buzában mérsékelt kínálat mellett korlátozott volt a kereslet. A vételben csak néhány malom volt részt. Összesen 12.000 métermagas került eladásra tartott árakon. Egyéb gabonaművekben gyenge volt a forgalom, változatlan árakon.

Eladott:

Buza. Tiszavideki: 1000 mm. 81 k. 10 frt 75 kr, 100 mm. 80 k. 10 frt 65 kr, 100 mm. 80 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 80 k. 10 frt 65 kr, 250 mm. 79 k. 10 frt 67 1/2 kr, 200 mm. 79 k. 10 frt 60 kr, 700 mm. 79 k. 10 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 67 1/2 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 67 1/2 kr, 400 mm. 79 k. 10 frt 50 kr, 600 mm. 79 k. 10 frt 37 1/2 kr, 100 mm. 78 k. 10 forint 45 kr, 300 mm. 77 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt 35 kr.

Pestvidéki: 100 mm. 80 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 40 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt 35 kr, 500 mm. 77 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 20 kr, 200 mm. 77 k. 10 frt 35 kr, 200 mm. 78 k. 10 frt 35 kr, 200 mm. 78 k. 10 frt 35 kr, 150 mm. 77 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 76 k. 10 frt 35 kr.

Orosházai: 500 mm. 77 k. 10 frt 60 kr. Fehérmegyei: 150 mm. 74 k. 8 frt 60 kr. Felsőmagyarországi: 100 mm. 77 k. 10 frt 20 kr, 100 mm. 76 k. 10 frt 10 kr. Felsőtisza vidéki: 400 mm. 79 k. 10 frt 55 kr.

Bácskai: 3700 mm. 74 k. 10 frt 20 kr. Zab: 150 mm. 6 frt 19 kr, 100 mm. 6 frt 5 kr, 100 mm. 6 frt — kr, 100 mm. 6 frt — kr.

Min 3 hónapra.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'Buza (uj)', 'Rozs', 'Árpa', 'Zab', 'Tengeri', 'Repece', 'Köles' and their respective prices in various units.

Határidőűlet. A határidőűlet szilárd hangulatan indult meg és az árak kisebb hullámzások után és mérsékelt forgalom mellett kissé emelkedtek.

Forgalomba került:

Table listing market arrivals with columns for commodity names (Buza márc-ra, Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs márciusra, Tengeri májusra 99, Zab márciusra, Káposztarepece) and their price ranges.

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Table showing closing prices for various commodities like Buza márciusra, Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs márciusra, Rozs októberre, Tengeri októberre, Tengeri májusra 99, Zab márciusra, Zab októberre, Repece augusztusra.

Délután fél 1/2 órakor zárul:

Table showing closing prices for commodities like Buza márciusra 99, Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs októberre, Rozs márciusra 99, Tengeri októberre, Tengeri májusra 99, Zab októberre, Zab márciusra 99, Repece szeptemberre.

Table with 2 columns: Item name (LODEN Iskola-öltöny, Fiu-mencsikoff, Férfi-köpeny, Kocsi-köpeny, Havelok, Rövid kabát, Vadász-öltöny, Turista-öltöny) and Price (3.50, 7.-, 12.-, 10.-, 8.-, 3.-, 16.-, 14.-).

Table with 2 columns: Item name (LODEN Sacco vattával bélelve, Szőrme-sacco, Vadas-sacco, Vadász-bunda, Kocsi-bunda, Útazó-bunda, Rövid-mencsikoff, Gaszdászati bunda) and Price (6.-, 10.-, 9.-, 18.-, 20.-, 35.-, 40.-, 16.-).

RENDLEJENEK CSAK a „TIROLI“-nál JUSTITZ LEOPOLD specialiteta loden-öltönyekben Bécs, IX., Währingerstrasse 48. Mintákat és képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

A budapesti értéktőzse.

A mai előzőszen a forgalom mérsékelt, a változás lényegtelen volt. Az üzlet további folyamán államvasutakban történtek némi, vételek részben a januári kimutatás kedvező voltánál fogva, részben egy bécsi coullisse cég fedezéséből kifolyólag. A zárlat nyugodt.

A helyi piac csendes volt, csupán küzti vasutak voltak némileg keresve.

Az előzősde nyugodt.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 397.70-398.25. Osztrák hitelrészvény 367.80-368.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 359.75-361.-. Jelzalogbank 258.80. Küzti vasut részvény 397.50-398.- forinton. A déli tőzse változatlan.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 397.50-398.-. Osztrák hitelrészvény 369.60-368.30. Osztrák-magyar államvasuti részvény 360.25-361.-. Koronártekü járadék 97.97-98.-. Jelzalogbank részvénytársaság 253.-253.25. Rimamurányi vasmi 323.75-325.55. Déli vasut 66.-. Küzti vasut 393.-398.50 forinton.

Az utolsó keletkezeg yengülés után, jobb külföldi jelentésekre csekély üzlet mellett megszárdult.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 367.55-368.45. Magyar hitelrészvény 397.50-398.50. Osztrák-magyar államvasut 360.25-361.50 forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 367.90 forinton. Díjzótiszások: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50-2.- nyolc napra 5.50-6.50; ultimo márciusra 8.-9.- forinton.

Leszámlító árfolyamok:

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Pesti m. kereskedelmi bank, etc.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar Államadósság.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Államadósság, Készlet, Államvasuti arany, etc.

b) Osztrák Államadósság.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Egyes. papírjára, Osztrák államjára, Aranyjárdék, etc.

c) Idegen Államadósság.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Bolgár vasuti kölcsön, Más kölcsönök, Budapest fővárosi, etc.

Más kölcsönök.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Budapest fővárosi kölcsön, Temes-bágyavölgyi kölcsön, etc.

Záloglevek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Budapesti takarékp., Egyes. fős. takarékp., Kieblitökösök, etc.

Elsőbbségi kötvények.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Adria elsőbbségi kötvény, Küzti vasut, Budapest-post vasut, etc.

Bankok részvényei.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Bankgyűjtő, Első m. iparbank, Függetl. hitelbank, etc.

Takarékpénztárak részvényei.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Belvárosi, III. kerület, Erzsébetváros, etc.

Biztosító társaságok részvényei.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Bécsi biztosító, Bécsi élet- és járadék-biztosító, Élő magy. állal., etc.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Gázdaru gépgy., Danubius, Ganz, etc.

Könyvnyomdák részvényei.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Athenaeum, Franklin, Kosmos, etc.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Bencsei bányá, Budapesti (Károly), Erzsébeti, etc.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Ált. wagg.-kölcs., Pólit. vállamos., Elő magyar serfőzde, etc.

Főkezelési vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Adria tengheről, Bpesti kőuti vas., Ideig. részv., etc.

Gőzmalomok.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Concordia, Elő budapesti, Erzsébet, etc.

Sorsjegyek.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Bazsika, Koronártekü, Bencsei, etc.

Pénzkegy.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Vert arany, 20 frankos arany, 20 márká, etc.

Külföldi váltók (látra).

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Amsterdam, London, Német piac, etc.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Aranyjárdék, Koronártekü, Magyar hitelbank, etc.

A budapesti terménytőzse.

Disznósír és szalonna nyugodt. Forgalom pang. Szilva és szilvaiz változatlan.

Jegyzetek: Heremag: lucerna 42.-55.- forint, 75.-tiszai, alföldi és felvidéki 42.-54.- forint, Vörös erdélyi... Vörös bányási... forint. Középsémi 46.-54.-. Nagyszémi 50.-54.-. Disznósír: budapesti 54.50-55.- forint, vidéki... frt. Táblaszalonna: légszárított vidéki... városi 4 darabos 46.-46.50 forint, 3 darabos 45.20-46.- forint, füstölt 53.-54.- forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség... forint. 120 darabos 8.50-8.75 forint, 100 darabos 9.25-9.50 forint, 85 darabos 13.50-13.75 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 7.-7.25 forint, 100 darabos 9.-9.25 forint, 85 darabos 13.25-13.50 forint. Szilvaiz: szlaviniai 13.50-14.50 forint, szerbiai 11.-12.50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzse.

Bécs, március 6. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Buza tavaszra 9.82. Buza május-juniusra 9.47. Rozs tavaszra 8.13. Tengeri május-juniusra 4.91. Zab tavaszra 6.12-6.14 forint.

A bécsi értéktőzse.

Az előzőszen az ellátásnál a report nem volt ugyan olcsó, de pénz bőven lévén, a hangulat javult. Ellátás 5%-6% mellett történt.

A déli tőzsenél üzlet csendes.

A zárlat kedvtelen külföldi hírekre.

Bécs, március 6. (Magyar értéktőzse zárlata.) 4% arany járadék 119.70. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 141.75. Magyar vasuti kölesön ezüstben 101.25. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.40. Magyar leszámlító és pénzártóbank 265.50. Rimamurányi vasműrészvény 323.25. Magyar koronártekü 97.80. 4% os Magyar földterh. kötvény 96.70. Magyar hitelbank részvény 396.50. Magyar nyereményi kölesön sorsjegy 162.-. Kassa-oderbergi vasuti részvény 189.20. Magyar kereskedelmi bank 1415.

Bécs, március 6. (Osztrák értéktőzse zárlata.) 4% papírjárdék 101.25. 4% os osztrák aranyjárdék 120.10. 1860-iki sorsjegy 140.-. Osztrák hitelsorsjegy 193.80. Angol-osztrák bank 157.-. Bécsi bankgyűjtő 278.50. Osztrák-magyar bank 927.-. Déli vasut 66.25. Dunagőzhajós részvény 470.-. Dohányrészvény 135.75. Császári és királyi arany 570.-. Német bankváltók 59.-. 4% os ezüst járadék 101.05. Osztrák koronártekü 101.40. 1864-iki sorsjegy 104.50. Osztrák hitelintézet részvény 368.13. Unionbank 322.-. Osztrák Länderbank 348.-. Osztrák-magyar államvasut 361.-. Elbavölgyi vasut 253.75. Alpesi bányarészvény 243.50. 20 frankos arany 9.53 1/2. Londoni váltóár 120.45. Bécsi tramway 535.-. Az irányzat szilárd.

Bécs, március 6. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 368.25. Magyar hitelrészvény 397.-. Angol-Osztrák bank 167.50. Union bank 322.-. Länderbank 248.25. bankgyűjtő 278.50. osztrák-magyar államvasut részvény 361.50. északnyugati vasuti részv. 245.-. elbavölgyi vasut 253.-. dunagőzhajós részv. -.-. alpesi bányarészvény 143.80. májusi járadék 191.25. osztrák koronártekü -.-. magyar aranyj. -.-. magyar koronártekü 67.90. német borsodalmi márká február 59.01. márciusra -.-. török sorsjegyek 63.30. rimamurányi vasmi 324.-. déli vasut -.-. dohányrészvény 136.25. Napoleon d'or 9.53 1/2.

Külföldi értéktőzsek.

Berlin, március 6. (Tiszai tudósítói.) A pénzügyi nyoknak a negyedéves fordulóra várta alakulása miatt való aggodalom megbénította a spekuláció tevékenységét. Bankok mindjárt eleinte gyöngérek voltak, iparértékek eleinte szilárdok voltak, de később az egyre általánosabbá váló kedvtelenség nyomára alatt hanyatlottak. Járadékok és vasrészvények nem igen változtak. Spanyolországok Párisra szilárdok. Magánleszámlító kamatláb 4 1/2 %-ra.

Berlin, március 6. (Zárlat.) 4% os papírjárdék -.-. 4% os osztrák aranyjárdék 101.90. Elbavölgyi vasut -.-. Magyar koronártekü 98.-. Osztrák-magyar államvasut 153.40. Kassa-oderbergi vasut -.-. Bécsi váltóár 169.30. Magyar vasuti beruházási kölesön 102.50. Alpesi bányarészvény 100.50. Disconto-Commandit 198.60. Általános villamosági Edison 295.-. Gelsenkirchen 184.40. Laurakohé 221.75. 4% os ezüstjárdék 100.40. 4% os magyar aranyjárdék 109.15. Osztrák hitelrészvény 229.90. Déli vasut 29.80. Károly Lajos vasut -.-. Orosz bankjegy 216.30. 4% os új orosz kölesön 100.80. Török dohányrészvény -.-. Olasz járadék 95.10. Magyar hitelbank -.-. Dynamit Trust 180.75. Harpeni 183.-. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, március 4. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 101.05. 4% os osztrák aranyjárdék 101.80. Magyar koronártekü 98.25. Osztrák-magyar bank 154.-. Déli vasut 30.10. Elbavölgyi vasut -.-. Londoni váltóár 203.90. Bécsi bankgyűjtő 139.60. Villamos részvény 104.90. 3% os magyar aranykölesön 86.30. 4% os ezüstjárdék 100.60. 4% os magyar aranyjárdék 100.80. Osztrák hitelrészvény 230.50. Osztrák-magyar államvasut 153.30. Északnyugati vasut 122.-. Bécsi váltóár 169.30. Párisi váltóár 80.95. Unionbank -.-. Alpesi bányarészvény 246.-. Az irányzat szilárd.

Hamburg, március 6. (Zárlat.) 4% os ezüstjárdék 100.55. 1860. sorsjegy 148.-. Déli vasut 29.80. 4% os osztrák aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelrészvény 230.25. Osztrák-magyar államvasut 153.25. Olasz járadék 95.05. 4% os magyar aranyjárdék 100.75. Az irányzat gyenge.

Páris, március 6. (Zárlat.) 3% os francia járadék 103.10. Olasz járadék 95.45. Osztrák-magyar államvasut -.-. Francia törleszt. járadék 103.10. 4% os magyar aranyjárdék 101.-. Török dohányrészvény 294.-. Osztrák Länderbank 542.-. 3 1/2 % os francia járadék 103.72. Osztrák földhitelintézet részvény -.-. Déli vasut 171.-. 4% os osztrák aranyjárdék -.-. Otomanbank 570.-. Párisi bankrészvény 983.-. Alpesi bányá részvény 521.-. Az irányzat tartott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 6. A bizott sertés üzletirányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónkint 400 kilogramm felüli sulyban) 47-47 1/2 - krajcár. Öreg közép (párónkint 300-400 kilogramm terjedő sulyban 47-47 1/2 krajcár. Fiala nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli sulyban 51-51 1/2 krajcár. Fiala közép (párónkint 251-320 kilogramm való sulyban 49-50 - krajcár. Fiala könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) 48 1/2 -49 - krajcár. II. Magyar szedett: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli sulyban) - krajcár. Közép (párónkint 240-260 kilogramm sulyban - krajcár. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) - krajcár. III. Romániai: Nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli sulyban) - krajcár. Közép (párónkint 250-320 kilogramm terjedő sulyban) - krajcár. IV. Romániai eredeti (Stechl). Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) - krajcár. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) - krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli sulyban) 49-50 krajcár. Közép (párónkint 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 49-49 1/2 krajcár. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 47 1/2 -48 - krajcár.

Sertésárak: 1899. március 4. napján volt készlet 30,598 darab, 1899. évi március 5. napján felhajtott 1433 darab, 1899. évi március 5. napján elszállított 485 darab, 1899. március 6. napjára maradt készletben 31,546 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

Március 6. -

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter Telkessy Gyula okleveles mérnököt a magyar királyi folyam- és kulturmérnöki hivatalok személyzeti létszámába ideiglenes minőségű kir. segédmérnök névenve ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kossuth József lecei királyi katolikus főgimnáziumi rendes tanárt jelenlegi rendes tanári minőségében s a IX. fizetési osztály II. fokozatának megfelelő illetményekkel, saját kérelmére a losonci állami főgimnáziumhoz nevezte ki.

Névváltoztatások. Holländer Zsigmond ungvári illetőségű ugyanottani lakos Hajósa, Steberl Sámuel magyar államvasuti pályőr győri lakos, valamint kiskoru gyermekei Réza, Katalin, Lajos és Ferenc Forróna, Simek József magyar államvasuti váltóór savvári lakos, valamint kiskoru gyermekei Hermina és Katalin Tölgyesre, Müller Jakab magyar államvasuti állomás elöljáró bur-szent-miklósi lakos, valamint kiskoru gyermekei Károly, Adám, Konrád, Miklós és Emil Mohárra, Holub Rezső magyar államvasuti állomás elöljáró dubnicai lakos, valamint kiskoru gyermekei Vilma és Irén Galambosra, Kunze Ferenc magyar államvasuti lémpakelző pozonyi lakos, valamint kiskoru gyermekei Ferenc, Anna, Károly és Agnes Németre, Grün Béla Lipót magyar államvasuti mérnök budapesti lakos Fodorra, Zsozolt Márton magyar államvasuti vizsgáló lakatos, budapesti lakos Czeglédire, Chlpathy József magyar államvasuti pályőr nagyszombati lakos, valamint kiskoru gyermekei

Verona, Károly, Mária, Anna, József és Ferenc Táborira, Laufer Ábrahám magyar államvasuti géplakatos újravárosi lakos Regészire, Wessfried Izidor magyar államvasuti hivatalnok nagykőrösi lakos Vámosra, Latkovits Alajos magyar államvasuti vizsgáló lakatos lipótvári lakos Ligetváriára változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. Pénzügyári szemlési állásra az alsó-kubini pénzügyigazgatóság kerületében 14 nap alatt; telekkönyvi átalakító díjnoki állásokra a puchói és nagybittsei járásbírószéknél 2 hét alatt; ellenőri állásra a fumei kir. adóhivatalnál 14 nap alatt; postamesteri állásra Felső-Hámoron (Bars vm.) 3 hét alatt.

Napirend.

Naptár. Kedd, március 7. — Római katolikus: Aqu. Tamás et. — Protestáns: Perpetua. — Görög-orosz: (február 23.) Polikarp. — Zsidó: Ádár 25. — A nap két reggel 6 óra 12 perccel. — Nyugzék délután 5 óra 38 perccel. — A hold két reggel 3 óra 25 perccel. — Nyugzék délután 12 óra 5 perccel.

Szabad Lyceum. Dr. Gyulai Ágost: A magyar elgátról, délután 5 órakor; **Bartos Fülöp:** Corneille, Racine, Molière, délután 6 órakor a Műegyetem pótépületében (Esterházy-utca 1.).

A malomhivatalnokok egyesületének nyilvános vitacéltje, saját helyiségében.

Cukrászból a Vigadó termeiben.

Szakácsból a Nemzeti-szállóban.

Az angol-amerikai kolónia táncestje a terézvárosi kaszinóban.

Az Aquinói Szent-Tamás-lászló felolvasó ülése délután 5 órakor a központi papnappal-intézet aulájában.

Arveres a belvárosi zárlatházban.

Nemzeti Múzeum. Régiségtár, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1-ig. A múzeum többi terei 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Telmeológiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9-1-ig és délután 3-5-ig.

Az Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja az Üllői-úton nyitva délelőtt 9-1-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10-1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig. Délután 3-8-ig.

Műcsarnok könyvtár nyitva délelőtt 9-1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3-8-ig.

A nemzeti múzeum, néprajzi osztály nyitva 9-1-ig (Csilag-utca 15.).

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9-12-ig és délután 2-5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-12-ig délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-út 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-út 20. szám, délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig.

A Hódolós díszfelvonás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrásy-út végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajczár, gyermekjegy 30 krajczár.

Allatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, március 6.

Az időjárás helyzet igen gyorsan és lényegesen megváltozott. Északnyugatról a maximum a kontinensen nyomult és Közép-Európa fölért zárt alakot öltött. Ugy északnyugaton, mint északkeleten alacsony a légnyomás, de mély depresszió van a Földközi tenger középső medencéje fölért is, mely időjárásunkat első sorban befolyásolja. Az idő az Adrián, valamint a Balkán felső részén erősen viharos, itt helyenkint jelentékeny havazás is volt. A hőmérséklet általánosan és jelentékenyen süllyedt.

Hazánkban legnap majdnem mindenfelé volt eső, amelyet ma reggel havazás váltott fel a délkeleti vidékeken. A szelek északiak és igen élénkek, a hőmérséklet északnyugaton jelentékenyen a fagypontra alá süllyedt.

Küldés: Elénk északi szelekkel hideg idő várható az ország dőli részein havazással.

Tavaszi és nyári évad 1899.

Valódi brünni szövetek

Egy 3-10 méter } 2.95, 3.70, 4.80 frt jó } valódi
besszu szelvény, eleg } 6.- és 6.90 frt jobb } grap-
zettre telj s férföltöz } 7.75 frt finom } júbóli
és nadrág) ára csak 10.- frt legeslegfinomabb

Egy szelvényt katon. díjnyitáshoz 10.- frt-ért, valamint felöltő-szövetet, turiszt. legelőnőbb kámmernöveket saját lit gyári árakon a legjobb hírnevűnek és szolidnak elismert posztó gyáraktól

Stiegel-Imhof Brunnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.

A magánvevőknek, aki a szöveteket **közvetlenül** a fenti cégnél a gyár székelyén megrendelik, **előnyvel** járnak el.

Asthma, mellbajok, minden köhögés

valamint a légszűrés, égő és tüdő hurutos megbetegedései, légzési nehézségek, székellégség, asztma, elvárakodás, számarhurut, gőres köhögés, ingerelő érzés a torokban, kezdődő tüdőgyulladás, leggyorsabb és legbiztosabb gyógyítás az évek óta legbiztosabban elismert egyedül valódi, orvosi előírás szerint készült és orvosok által ajánlott **Szt. György tea**, (csomagja 50 kr.) és a hozzá tartozó **Szt. György hupitor**, (egy doboz 50 kr.) segítségével. Pontos orvosi utasítás mellékelve. A siker már néhány nap múlva látható. Két csomagnál kevesebb nem küldetk. Postán küldve csomagdíj és fuvardíjért 20 krajczár többlet jár. (Posta díj 10 krajczár). Megrendel. sz. **JÓZSEF** gyógyszerár, Bécs, V. 2. Wimmergasse 33. (Küldendő: Bécs, Rákóczi utca 12. JÓZSEF gyógyszerár Bécs, Király-utca 12. Szíveskedjék ezen hirdetéset kivétel nélkül megrendelni, gyorsan és átazonosan)

Kiss József

összes költeményei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógépről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő aorképével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajczár.

Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI csomagjándék.

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre keltetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában.

2 frtig terjedő megrendelés csak az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthetőnek.

Elgyengült férfierő (impotentia)

bármily öreg korban is csakis az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro Massage

vagy

Psychrophor

által gyógyítható legrövidebb idő alatt biztos és állandó sikerrel

v. cs. és kir. ezredorvos

Dr. KAJDACSÝ

Elektrotherapiai rendelő intézetében. Budapest, V., Váci-körút 4. sz. I. em. Rendel. délelőtt 9 órától 4 óráig, este 7-8 óráig.

GARANCIA: 25 évi részben katonai, részben magánorvosi praxis. Külön váró- és gyógyszertermek. Levelekre azonnal diskréten válaszoltatik.

Orvosi rendelő-intézet

idült (chronikus) betegségekben szenvedők számára Budapest, V., Váci-körút 18. sz. alatt.

Évek során ki lett próbálva és pártatlan gyógyhatásának bizonyult

Dr. Kovács I.

egy. orvosudor

hámopatiái gyógymódja amelyvel kizárólagosan a vér utján gyökeresen kigyógyult: **asthma, nébajokat, sápkórságot, sziv-és gyomorbántalmakat, köhvényt — még a legulyosabb formát is — súlyos idegbajokat** (migraine, álmatlanság, szédülés, hystéria és neurasthénia, kezdődő agygyulladás és elmezavar, agygerincbántalom)

makacs vér-és bőrbetegségeket

Eg, ellen és legbiztosabb védelem

szelvényezés, kezdődő vakság és elmezavar ellen.

A utazás mérsékelte.

Rendelés naponta 9-1-ig és este 3-6-ig.

beírására betegét látogat.

TITKOS BETEGSÉGEKET

leggyógyíthatókat és sebeket, az énfertőzések utóhatjait, az elgyengült férfierő, magánisek, a bujakór utóhatjait, németi fehérvályogot, bőrmennyire idültet, az elaltatás mindegyikét, még a legkevesebb a magánlányok egyik-főbetejét is a köhögést, jelet gyógyítható új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és átazonosan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülés-tudor, volt csásár. kir. oszt. főorvos

BUDAPEST, Belváros, IV. ker. Kigly-utca 1. szám, II. em. bejárat a lépcsőn.

RENDEL: naponta 6. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre leggyorsabb figyelemmel választottatik és gyógyszerkezelés is gondoskodra lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és szerzője: **Dr. GARAI ANTAL** nál megrendelhető **NEPSZERV UTIFUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) német betegségek és ezek szeszerei gyógyszerkezeléshez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól besomagolva, lezárva elküldve, 1 frt beküldés mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvértel megkapható.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemtől eredő betegségek. — III. Az énfertőzések és az újult magánisek. — IV. Hugsóságtár (trippa) és hurgosóságtár. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérvályog. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magánlányok. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek megelőzése a prostitúció.

Kávemagazin Budapestben.

KÁVÉ

elvámlóra, költségmentesen házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba kávé	6.50	Bámula- teszt olcsó árak.
4 1/2 kg. Noka kávé	6.50	
4 1/2 kg. Jáva kávé	6.50	
4 1/2 kg. Gyöngy kávé	6.50	
4 1/2 kg. Portorikó kávé	6.50	

1 kg. Császárkávét tea. 1.55
1/2 kg. Törlemék tea. — 99

Postán utánvétellel; vagy a p. sz. előleges beutaltával nével naponta sz. ikült s bérmentve. Minden csomaghoz levelezé-
len mellékelve, melyben kérem megelégedésük nyilváníttatását.
Egyes fa lókat a v. g. g. o. e. n. i. s. k. ú. d. i.

A budapesti kávé-magazin

BELÁK ISTVÁN

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. sz. Telefon 61-75.

Küldetéses szállítással: **BUDAPESTI RÖL.**

Diskrét betegségek ellen.

Ideg-és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlik különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infekciós betegségei, valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok (impotentia) ellen pártatlan sikerű gyógyhatásai folytán legmegelőzhetően ajánljuk

Dr. MITZGERTIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉ

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében pártalanul áll, a modern kgyie és orvosi technika elsődleges vívmányai szerint a korszakkalotó „Kataphoresis” gyóymód alapján nagyszabású gyóymóterekkel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8-1-ig, d. u. 2-8-ig. Levelekre díjmentesen válaszoltatik. Külön váró- és gyóymóterem, külön be-és kimenet.

Meghívás

a Magyar leszámítoló- és pénzváltó-banknak 1899. március 25-én déli 12 órakor, saját helyiségeiben (V. ker. Dorottya-utca 6. sz. a.) tartandó

XXIX. rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az 1898. üzletéről.
2. Az 1898. évi számadás és mérleg előterjesztése és az igazgatóságának a megállapítandó osztalékra vonatkozó indítványa.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által elkészített évi számadás és mérlegről, valamint a nyereség felosztását illetőleg tett indítványok megvizsgálásáról.
4. Ezen tárgyak, nemkülönbön az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény felölti határozat.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni kívánnak, felhivatnak, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt, legkésőbb folyó évi március 22-ig a társaságnál Budapestben, vagy az Union-Banknál Bécsben, letéteményezzék.

A megvizsgált mérleg és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés 1899. március 17-től kezdve a társaság helyiségeiben a részvényesek rendelkezésére áll.

Budapest, 1899. március 6-án.

Az igazgatóság.

Dr. Palócz

v. kórházi orvos, k. egészségügyi tanár intézet

Budapest, IX., Vámszínház-körút 7. sz.

Rendelés 10-12 és 3-5 óráig.

Díjazás mérsékelt. — Prospektus ingyen.

Használhatók bármely évszakban:

1. Villámos fényfürdők (izzasztók és melegedések).
2. Vibrációs massage.
3. Termomassage.
4. Elektromassage.
5. Vízúra, Psychrophor.
6. Testgyógyászat.
7. Gyógymechanika (Frénkel és Zander rendszer).
8. Nap-, lég- és homokfürdők (nyáron).
9. Megelőző diéta meghatározás.

Egyik sem stralimas, nincs rossz utóhatás.

Németül beszélő. — Elküldött orvostyúk (ideggyógyászati gondoskodnak olyan helyről, ahol a meg-szabott étrendet pontosan betartatják).

Ezen tökéletes berendezés, a lelkiszeret, gondos és egyéni beteg természetének megfelelő gyógykezelés magyarázatként meg ama kitűnő eredményeket, a meggyógyultak által leírva bizonyítják, a melyeket még a legidültebb betegségeknek is, különösen asztma, elhízottság, reuma, ischia, neuralgia, köhvény, gyomor- és néli bajok, vérzegyeség, bar-, ideg- és nőli betegségek gyógyításánál biztosan előnk.

50 év óta

Közközlésnek brvendenek köhögés, rekedtség, torok-és lég-zési szervek működési zavaráival a kitűnőnek bizonyult

EGGER-féle mellpasztillák

(1 doboz 10 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.) Bérmentesítés 20 kr. — A gyomor rendellen működésénél radikális hatásnak bizonyultak

EGGER SZÓDAPASZTILLÁI

(1 doboz 20 kr.) Bérmentesítés 20 kr. Mindkettőre kapható minden gyógyszárban, Fő-és szék. raktár Magyarországon.

NADOR gyóym. Budapest, Váci-körút 17.

Minden szó egyszeri beiktatása... betűkből 2 kr. Címelt ellátást hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

2 APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levelbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és előfizetések Budapesti Napló részére a kiadóhivatalban

József-körút 18. valamint a következő csehszlovákiai városokban: Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarak.

Adler Leona, Lipót-körút. Nemescsé-tele tőzsde Pé-158-tér.

Öz. Webr. Vilma, Váci-körút 15.

Feldmann Mórné, Marokkó-utca 1.

Kürthy Kálmán, Harmincad-utca 1.

Weitenfeld Jakab, Király-utca 1.

Rédlich Szidónia, Király-utca 56.

Benda Jozsefné, Andrásy-utca 59.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38.

Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-körút sarak.

Soprányi V. János-nagy-tőrsze, Kerepesi-utca 1.

Öz. Hallada Anna, Múzeum-körút 10.

Szerencsétlennek levele van a kiadóhivatalban. 3868

„Souvenir.” Kérem, legyen szerencsém. 3859

Szerencsétlen levél ment a kiadóba. 3858

Etelkám Nem felejtétek el engem a tegnapi délutánról, én olyan boldog voltam, hogy találkoztunk. Pedig én úgy szerettem magat, mint hogyha már az enyém volna. Irj nekem és nyugtass meg. Levelet küldj be a kiadóba. „Nebán virág jelleg alatt üdvözlő Nebán virág.”

„Kacagó barna!” Vagy nem olvassa már e lapot, vagy nagyon szívtelen! Az Istenért talán csak nem beteg?

Szerencsétlennek levele van a kiadóhivatalban „Hűség és szerénységűl.” 3861

Házasság. Egy csinos izr. fiatal ember, az összes filozófiai tudományok doktora, nőül ahajt venni egy olyan izr. leányt vagy fiatal özvegyt, kinek megfelelő hozomány lehetősége van neki, hogy csak feleségnek és a tudományának szentelt életét. Levelet „Dr. phil.” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 3865

„Menyeske 21.” Legnagyobb mértékben lepett meg igazított levele. Felfoghatatlan előttem, hogy ki sünkölhathat el azt, melynek tartalma azonban nem volt olyan, ami aggodalomra adna okot. Ami fontos vala, csupán azon kéresem, hogy méltóztatásuk ezentul b. leveleit saját nevemre szokott helyre küldjék, legalább egyik oldalról biztosítva leszünk a levelek elvételére ellen. Megvallom, hogy a dolog egy kissé gyanús előttem, mivel „poste restante” dolgokat nem szoktak olyan könnyedén kiadni. Egyébiránt jövő levelet azt hiszem világot vet az egész dologra és helyre, ami a régi kedves rend, ami különben is csak Kegyetől függ. Kezölt csokolom.

Szentkép.

Kedves leveledek igen megdögltem, elolvastam nagyon sokszor, minden mondata nagy örömmel töltött el, mert igaz, forró szerelemről tanuskodik. Egyetlen boldogságom, mindenem! Rosszul álom felelem. Nincs okod kétkedni. Szeretlek! Szeretlek, nagyon végtelenül! Csakhol forrón örökké szerető hű 3860 december.

A tápló-görgyei uradalomban egy ispáni állás jött terepedésbe, pályázni kívánók, kik hasonló minőségben alkalmasak voltak és tejjel gazdagított is kizetelt, küldjék postán folyamodványukat, bizonyítvány-másolatokkal felszerelve — melyek vissza nem küldetnek — Böke Károly uradalmi főszámvevő urhoz Budapestre (Andrássy-utca 46. sz.) 3841

Egy majdnem

uj pedálos cimbalom elköltözés miatt olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2184

Öblös és csörgőszavú kanarik

mely, hosszú, fordulatoskan garzda, elsőlék előadású 8 márká utánytelt, nőstény 2 márká. Jótállás egészséges megérkezésért és éneképességért. Kéréselők 14 napon belül. Árjegyzék ingyen. Hermann György kanaritenyésző Thale, Harz, Hüttenstr. 25. 3863

Könyvelő nőtlen

kerestetik, ki uradalomban is minőségben alkalmas volt. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal felszerelve e lap kiadóhivatalába. „S. B.” alatt kértetnek. 2185

Friseurnő

széryan díj mellett ajánlkozik. Szives megkeresések VI., Sziv-utca 50. II. 30. 3867

Tisztességes

fizetés mellett elsőlék butorítottbe szeretőnek elárulniok, esetleg utazóknak belépni. Ajánlatok „Műveltség és szakértelm” címen intézendők a kiadóhivatalba. 3866

Ezrekbe

került a tudományom, de csak elsőlék hályg elmozgatása mellett jövedelmezne fényesen. Árk örök hálára akar kötelezni, az újon „Jellem és eszinoság” címen a kiadóhivatalba. 3865

Ház

Soroksáron nagyobb családnak nagyon alkalmas 331 [] 5 lakosztály, gyönyörű fekvésű, a vicinálit vasut közvetlen közelében potom áron megkapható. Az átiratáshoz 3000 ft szükségesitelt; továbbá vannak kisebb-nagyobb birtokok, házak, villák, gyarak, malomok, sőt-tédek és mindennemű üzletek legnagyobb választékban nálunk előjegyzebe. Weillach és Marer hatóságilag bejegyzett ingatlan és üzletek adás-vételi iroda és a Házulajdonosok Lapja fők-kiadóhivatala. Bpest, Erzsébet-körút 34. 3864

Egy feltűnő esinos

szöke lány szeretne megismerkedni egy állami hivatalnokkal, levelet „Szöke Annyal” jelleg alatt a kiadóba. 2181

Tűzmentes vas-

szekrényt keresek. Ajánlatok „Szekrény” jellegű a kiadóba einzendők. 3835

Nőstülni

őhajt állami tisztviselő 2400 ft évi fizetéssel; ki egy kis testi hibája miatt kerülni kénytelen a társaságot, nem akarván a gyönyörűdások célpontja lenni. Melyik tisztességes családból való 18—22 éves hozomány nélküli leány volna hajlandó testi hibám (kis pup) dacára frigyelt kötni? Csakis komoly ajánlatok „Szerencsétlen” jelleg alatt e laphoz kértetnek. 2178

Fiatl, szolíd

leány felirónak vagy pénztárosnak ajánlkozik szerény feltételek mellett. Ajánlatokat „Szorgalmat” cím alatt kér e lap kiadóhivatalába. 2109

Angol vagy francia

családnál keresek lakást ellátással, hál alkalmam lenne e két nyelven gyakorolni magamat. Ajánlatot „Praxis” jellegűel kérek e laphoz. 2179

Született angol

hölgy egy francia, mint az angol nyelven alapos oktatást ad méréselt díjazás mellett. Szives megkeresések „Perfect” jellegűel kérek e laphoz. 2176

Fuvola

lelküket ad zenédét végzett, volt katonai fuvolaszakaszvezető fiatalember. Cím a kiadóhivatalban. 2158

Fiatl leány

bármínő irodai foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépirásos is ért. Cím a kiadóhivatalban. 3470

Óvadékképes

fiatalember ajánlkozik sör- vagy borszállítónak, vagy esetleg raktárnoknak. Cím a kiadóhivatalban. 2180

El kell adnom a VII. kerületben lévő 3 telkemet.

Ezeknek össz-területe 198 [] 61, 16 61 utal frontl rendkívül ételek forgalmuhen. Azon t. e. reflektálhatnak. Kik velem címetek „Három telek” jellegűel tudatják, tervrajzzal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgálók. Közvetítők kizárva. 3203

Fiatl leány.

ki a tőzsdében teljesen jártas, alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2153

Úgyes szabónő

méréselt díjazásért ajánlkozik házakhoz és házon kívül is a legújabb divatu ruhák elkészítésére. Cím a kiadóban. 2057

Egy esinos

szolíd leány úlethe vagy mézarszöke felirónak vagy pénztárosnak ajánlkozik. Cím a kiadóban. 2062

Női- és gyermekruha

varrniú üzletkebe, valamint privát a legújantyasabb áron készítek. Cím a kiadóhivat. 2142

Fiatl fu

ki délutánoként zeneloholába jár, keresne délutótre írásbeli foglalkozást, esetleg heggedíjraát is adna szerény díjazásért. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 2152

Szegényember

az, akinek nincs meg a „Kereskedelmi Vegyészeti” című könyv.

Törlesztéses kölesön földbirtokra!

Kölesön a valdói beosztók háromnegyed részét 20—50 évi költi időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénztárszól nem mondhat fel. Csakdy k. matlatóke is törleszték. Lebo nyoltás legfrövidebb idő alatt. Konvenciók helyg- és illékmenstus. Semmi előleges költésg. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokví másolat. Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, VI., Váci-körút 39.

Kossuth Lajos

(1848.) életnagyságu mellképe (olajfestmény), aranyozott keretben olcsó áron 100 forint eladó. Cím a kiadóban. 2159

Okleveles

megbízható gyógyszerészeged kerestetik, magyar, két nyelvet értő, 90 korona havi fizetés és teljes ellátás. „Minösítvény” bemutatandó. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalnál. 2176

Fuvala

lelküket ad zenédét végzett, volt katonai fuvolaszakaszvezető fiatalember. Cím a kiadóhivatalban. 2158

Fiatl leány

bármínő irodai foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépirásos is ért. Cím a kiadóhivatalban. 3470

Óvadékképes

fiatalember ajánlkozik sör- vagy borszállítónak, vagy esetleg raktárnoknak. Cím a kiadóhivatalban. 2180

El kell adnom a VII. kerületben lévő 3 telkemet.

Ezeknek össz-területe 198 [] 61, 16 61 utal frontl rendkívül ételek forgalmuhen. Azon t. e. reflektálhatnak. Kik velem címetek „Három telek” jellegűel tudatják, tervrajzzal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgálók. Közvetítők kizárva. 3203

Fiatl leány.

ki a tőzsdében teljesen jártas, alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2153

Úgyes szabónő

méréselt díjazásért ajánlkozik házakhoz és házon kívül is a legújabb divatu ruhák elkészítésére. Cím a kiadóban. 2057

Egy esinos

szolíd leány úlethe vagy mézarszöke felirónak vagy pénztárosnak ajánlkozik. Cím a kiadóban. 2062

Női- és gyermekruha

varrniú üzletkebe, valamint privát a legújantyasabb áron készítek. Cím a kiadóhivat. 2142

Fiatl fu

ki délutánoként zeneloholába jár, keresne délutótre írásbeli foglalkozást, esetleg heggedíjraát is adna szerény díjazásért. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 2152

Szegényember

az, akinek nincs meg a „Kereskedelmi Vegyészeti” című könyv.

COPYING OFFICE.

Bármínemű írás-munkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven, ugymint gyorsírói v. fonográf felvételeket elvállal a „YOST”-írógép r. t. Erzsébet-körút 9—11. New-York palota.

Szép írásu

hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény díjazás mellett. Cím a kiadóban. 5005

Egy tisztességes

nőden ember 2—3000 ft óvadékkál pénzbeszedő vagy hasonló megbízható állást keres. Cím a kiadóban. 2135

Szép praxissal

bíró tanárjelölt nevelői vagy korrepetitóri állást keres. Cím a kiadóban. 2109

Életbiztosítás

felesleges, ahol megvan a „Kereskedelmi Vegyészeti” című könyv. (Mert ott vagyon marad.)

Régi, férfi

piperecekk (törv. védjegygyel) gyártásához és forgalomba hozatalához, néhány száz frittal, működő társ kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2157

Egy bolthelyiség

a Német-utcaiban azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi

szaktanfolyamot kitűnő sikerrel végzett szép írásu fiatal leány alkalmaszást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2154

Gyermek mellé

kerestetik egy izr. gyermekkereső, egy eszetleg egy szerény és egyszerű izr. leány, aki a gyermekekkel való foglalkozásban kellő gyakorlattal bír. Cím a kiadóban. 2166

Pazar fénynyel

épült III. em. sarokház a Kálin-tér közelében, állandó lakóelő lakókkal 14.400 ft. tiszta házbér bevételrel, mely összeg a befektetőtökének 15%—át tesz. eladó. Készpénz szükréget 38.000 ft. Közvetlen venni szándékozik kértetnek beces címetek „Ritka alkalom” jelleg alatt e laphoz küldjen. 3201

„Kereskedelmi Vegyészeti”

a hanyatló század Aranykönyve (Tessék meggyőződni.)

Makulatura papír

eladó. Cím a kiadóban.

A VII. kerületben,

a Központi pályaudvar közvetlen közelében, még 14 évig adómentes 3 emeletes ház, családi viszonyok folytán eladó. Pénzszükséglet 20.000 forint. A befektetési tőkének 13% tiszta jövedelme kimutatható. Komolyan vegyük, kik elmetek „Központi pályaudvar” jellegűel alatt e laphoz küldik, részletes felvilágosításokat szivesen adok. 3202

Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület

gyorsírói tanfolyamain f. hóban Öz. Mezeyné Bányal Amanda okt. tantótné személyes vezetésével, u. magyar levelező-, via-éj német kurzusok kezdődnek. Nő és férfi jelentkezőket e

gyorsírói,

továbbá Remington-gépirási tanfolyamokra körlátolt számban felvezet 6744

GLOGOWSKI és TÁRSA

Erzsébet-tér 16. sz.

Főnyeremény-

nél többet ér a „Kereskedelmi Vegyészeti” című könyv, pedig az ára csak 1 ft 20 kr. (De már csak pár napig)

1 ft 20 krajcár

akkor kamatozik évente 3000 forintot, ha egy „Kereskedelmi Vegyészeti”-et rendel ére

Olcsó arany és ezüstteladás,

valamint a legzebb ékszerárnyak, u. m. a. arany férfi láncok grammja 85 kr., arany főrőrkák 16 ft., arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, brosstűk, 6 ft 50 krtól kezdve.

12 darab való ezüst evőeszköz 6 ft 25 kr., étkezőszervizek 12 személyre 140 ft., 6 személyre 75 frittól kezdve.

Girandolok, gyertyatartók, tálalók és szakmába való cikkekk grammja 8 kr., minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Veszünk zölgőházi cédulákat.

Grünberger A. Béla örökösél

Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Saison!

beállítvány figyelemzetem a n. é. köpönjséget azon szép és jó új berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makari-fényképek készíttetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztetni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készítek. Vidéki fényképek után nagyítások lelkiismeretes kivitelben jutányos árban elkészíttetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Aki célszerű és olcsó ruhát akar venni,

az forduljon csakis az első budapesti férfi- és gyermekruha különlegességi áruházhoz, Budapest, Károly-körút 26. sz.

1 férfi-öltöny 8.50
1 férfi harókk teveszőr 8.50
1 férfi felöltő 8.50
1 gyermek-ruha 2.50

Minden darab tiszta gyapjuszövetből van.

Hálószoba,

ebédlő-, előszoba és konyhaberendezések, valamint egyes kredencék, könyvszekrények stb. jutányos árban kaphatók és rajz szerint készíttetnek.

Silbermann Béla műbutorasztalosnál, V. Kálmán-utca 15/b Vadaaz-utca sarak. 9000

Kétségtelenül

a leghatásosabb szer

Rösler fogyzive

mert ez nyomban elállítja a legmakasabb fogfájást és megszünteti a szájbűzt. Egy üveg ára 35 kr. Vidékre 55 kr. előleges beklüldése mellett bérmentve. Főraktár: Budapest, Török lözsef gyöngyszirtára, Király-utca 12.

Nevelőnőket

idegen nyelv- és zenésmeretekkel, vagy egyszerűbbeket jó bizonyítványokkal, kitűnő gyermekkeresőnőket oklévelők vagy e nélkül, minden nemzetűg

bonneokat

ajnál és elhelyez lelkiismeretesen Szegeheő S. Lujza, Budapest, Andrásy-utca 23. 5826

„Kereskedelmi Vegyészeti”

évente 2—3000 ft mellékjövdelemre tehet szort.

Cigarettek

„The Dido.”

Könnyű fizetési feltételek! Diszes, olcsó vasbutorok, gyermekkosciak, gyermekágyak, ruganyos acélacóron-ágybetétek, afrik- és löször-matrácok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztaltartók, kárpítozott fa-butorok, tükrök, és függőlámpák kaphatók Pápal és Nátján gyárocskánál. Budapest, VI., Andrásy-utca 2. (Poncóre-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálnak minden árfelemelés nélkül. Árjegyzékét ingyen és bérmentve küldünk.

Nagy vagyon

szereshet a „Kereskedelmi Vegyészeti” című mű birtokában. E könyv, melynek anyagát korábban legkiválóbb szakferülk állították össze, 3 ft bolti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldéssel) 1 ft 20 krajcár

leszállított áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozású férfi vagy nő

2—3000 forint

biztos jövedelemre tehet szort, tökélebektetés nélkül, csakoly fáradsággal, othon végezhető munkával.

Mindenemű kereskedők és iparosok üzletük jövedelmét megkészszereshetik, tisztviselő és tanító urak szabad óráikban könnyű és becsületes munka árán családok részére.

VAGYON

szereshetők e könyv tanításával nyomban. Már csak néhány száz példány van raktáron, azért mindenki saját érdekében cselekedik, ha haladéktalanul megrendeli, legelőszörúdon postaiutalványon.

„Kereskedelmi Vegyészeti”

könyvkiadó vállalatnál UJPEST, István-utca 2. szám.